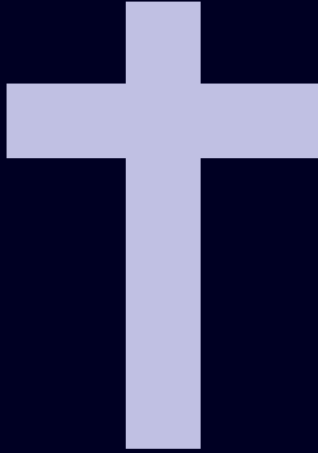

Edolo Bible

Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022
688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Madiu	1
Maga	67
Yone	103
Abosolo	151
Age Dimodi	208
Agedu Dimodi	217
Daidasa	223
Age Yone	228
Agedu Yone	235
Osoda Yone	236

Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuie bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, ìmolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuie bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahiladidigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege dīgila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädēgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegedola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobeia Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuie bēgēla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bēgēla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei
(Ulugu 3.23-28)*

¹ Dëdëla negei difolalebe golida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidu.

* **1:2:** 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli.

- Debidiie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo.*
- ⁷ Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Aša.
- ⁸ Ašaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Ušia.
- ⁹ Ušiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.
- ¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.
- ¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.
- ¹² Ili Babilonomu galadigi nefolalo amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadieie. Sealadieieie malöda Selubabele.
- ¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.
- ¹⁴ Asoloie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.
- ¹⁵ Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.
- ¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.
- ¹⁷ Eï amolida Abalahama neloa amila maala Debidi neloa amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

*Melia Yesu Geleso neegela ägüi
(Ulugu 2.1-7)*

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ie eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalia malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameada, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaiä fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo haguï sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie eï Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.*

²² Dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo haguï sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie eï Emanuale negemolömelëla säla dëdëla negei dialea. Eï amoie mida gomalä, Gode nilibalä nea.

Aisaea 7.14

* **1:6:** 1.6 Dëdëla negei dibe adogogi udia odoa eï difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile eï. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi. * **1:16:** 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale nilile ado sälada Afädë Memelei. * **1:21:** 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo.

²⁴ Yosebe adi nowela awälähilä, Dafidilo Geloiie selesaia fiia ema ado säi amo gadola bēgēla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebe malö amoie ei Yesu negei.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädē ei Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odoa gasumili melēlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme beselagalai. ² Beselagalalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. İe gasumili eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ie ei gauia adamolö mofiaimelēla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelo. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaage, amalamu helēsēsa nefolalo. ⁴ Säosöolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädē Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia säla obēgēsalea, Yudia segeamadi gaamu afädē ei Bedeleheme amimelē. Amala säsebe amoie mida, bea sälo nelo amea säla dēdēla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelē. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afädē beselagalamolömelē. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nīe Isilale udia dolö sigi namolömelēla säla dēdēla negei dialeala säi.

Maiga 5.2

⁷ Amala säi amo nabalahilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahilä, dilia gasumili amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ie ei gauia adamolö moholöie nema säla imalola säla i. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahilä, ili awäha nebegi, gasumili dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibebe ami aumala aligisi.* ¹⁰ İlia gasumili amo bealahilä, ilile iso asigigila edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädē neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ie eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoie ei gauia adaha sefolalo. Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegei höba gafisigä hedabi baēla aligilo amoge, amase, i afädēie heale sigä gäha made misiäia hēlo ei muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala i.*

¹² Amala somodala ialahilä, ili misi idi amogi made, idi elögi obēgēi. Amoie mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo nebeamadida obēgēmabiola säi amo nabalahilä, hilile segea amala obēgēi.

* **2:1:** 2.1 Gini Heledo ameada, Yudia segege, sege odoa Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomoie Gini edefade ei Sisala sälo amo hawa nelo. * **2:9:** 2.9 Yalusalemela Bedelehemedä mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola.

* **2:11:** 2.11 Nelebo ohodoa i amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla ïmolöïe ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöïe hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahilä, eda Heledo baagomäialahilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ïe bea säloma aligila bea säla negei amo gausiala digamolöïe, amala hamoi. Bea säla negei amoda gowe.

Nie nafege Isibi segeala na weimmelëla säla dëdëla negei dialea.

*Hosea 11.1**Malësä malei nufudadidigisa maadei*

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälahilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo i äudä sulo amolige, gäheo i äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumilä mi gäwila neia idogoïmelëla säla ï amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelemaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoïe säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diïsa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ïe malölaligi diïsebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dëdëla negei dialea.

*Yelemaea 31.15**Yosebelali Isibila obëgëi amo*

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeïmelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebea Agelausada ïe eedo bedefala Yudiaïe beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3*Ödägi gelo Yonea ado mala säla ïaha nelo amo
(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Gäheo i odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahilä, mala säla ïaha nelo. ² Ea säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea,

* **3:1:** 3.1 Giligi adoda Segeyo amo gaalula dëdëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaïe gäheo ï nabülasi äudäïe odoai gödölasi gadoi nelo.

dili asigi besumalola säla äaha nelo.* ³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneie dafidi bea säla negesalea sähalea, Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daiala hamogilasimalo. Ìe idida mogola fodolasimalola säha neamelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 40.3

⁴ Yone eda sugua gamele hiliä fagulo hamoi amo salugalahlilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo.* ⁵ Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibeä amilage, Yone neebee maahamu nelo. ⁶ Iliä nafade hamoi amo säla sisiasibegi, ea ili ödä Yodonagi gei.

⁷ Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaie malö nebego, Godea së ia idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla äasio. ⁸ Dilia asigi besui amoie gägä ulufala negemalo. ⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmabio.* Na ado afädë säla äahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahlilä, Abalahamaie yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasimolë. Hobeä ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ìe emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada helebe guläia gadoi èi widiie gägä dobilahlilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahlilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ìe widi dobilo sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebee ami gobemolömelëla Yonea säi.

*Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi amo
(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)*

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeä ami maalahlilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesueä oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesueä säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägilä agesua fodolo aliga adogoi amole, mu doga negelahlilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malöfalì, nihì boba hamosa neawela säi.

* **3:2:** 3.2 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi. * **3:4:** 3.4 Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo. * **3:9:** 3.9 Iliä Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibeä ami made naala, sisigala moholöla helësëlo ameä, Yonea amala helësëmabiola säi.

4

Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)

¹ Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagosa nelo. ³ E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahlilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgesalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Udia dolöea wahalomu nalahliläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Eegei 8.3*

⁵ Amala säla obëgesebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hïdo elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafalï gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, guilahilä nea hä di dihi nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima die säla imolömelë. Säla iäседа, igia die emo daualoea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgesalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Eegei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahlilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahilä, nie ëi gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgesalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ie ëi gauia adamalolage, amase, hilemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Eegei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgesebegi, mugabe busaea Yesu digila asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebea maala, ilia e ugila negei.

Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlilä, Yesu e Galili segea obëgei. ¹³ Obëgëla awälahlilä, e Nasalese gaamu digila, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoie Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ëi odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

* **4:13:** 4.13 Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo.

16 Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademalä melimelë. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala beselegalaimelëla
sälä dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

17 Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla iaha nelo.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)*

18 Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoie agesudilä awäha nea, ea seme digiilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ie ëi elöda Fida, amase, ie edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digiisa nelo. 19 Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelo amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. 20 Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli digila, fodolofali e bëgëla asi. 21 Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli. Elöda Sebediie malö Yemese, amase, elöda ie edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi, 22 fodolofali elea ödä duge, eedoge digila, Yesu bëgëla asi.

*Yesuea mala säla oleleladigi, oloi wahiladidigisa nelo
(Ulugu 6.17-19)*

23 Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelo. 24 Amala hamosa nelo amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela neaba maadei.* Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, së edefade sësa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fi si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebee maasebegi, ea amoli wahisa maadei. 25 Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e bëgëla afiai.

5

*Obeägisa neala säi
(Ulugu 6.20-23)*

1 Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ie bëgëla aulo amoli e sebee ami mafusebegi, 2 ea mi gäwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea,*

* **4:24:** 4.24 Segeyo Olomoea Yuda beaha nelo amo gaaluda, Galilile Isilaleleamadida holöbö bolobinisi edefade amea, Olomo iliada bolobinisi Siliala sälo. * **5:1:** 5.1 Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo.

* **5:2:** 5.2 Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äudä hamosa nelola säi dialea. Amolegi ageda, ea udia dolö ilima säla olelesalea nelo. Amase, ageduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahiladigisa nelo. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseada, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebegi dëdëi dibe amoligida, ageda go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

- ³ Odoaea asigigi helësësalea, nïe iso asigi dofea made gabula helësësa nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- ⁴ Dïisa nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Godea ili bobasëla aealasilomölömëlë.
- ⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali ïmolömëlë.
- ⁶ Sïdëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolömëlë.
- ⁷ Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemolömëlë.
- ⁸ Asigi gagadelai amolida, obeägïsa nea. Mida, ilia Gode bimolömëlë.
- ⁹ Daluloïe hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, ilima Godeïe malö neala sämolömëlë.
- ¹⁰ Mala mogoi hamolo amoïe së naha nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- ¹¹ Dilia ne bëgëla mofiasebegoïe, dolö odoaea dili gagadesese, sëlasisege, ado nafade elö elöla wäfalï säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägïsa nea. ¹² Dilia edefademalä obeägïsa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage së amo gadola wäla naha nefolalomelëla säla ï.

*Dilida ëbïle yo digalole gadoila säi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaïe ëbï gadoida, dili nebegomelë. Ëbïie hëdälo amo hogosa heleseda, edoea bu hëdälasimolöi gabu. Ëbï nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöïe emoea daiasalomelë. ¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagumolöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahiläda, falo hawa negelo mademelë. Amala negelo made, aulidaia negesegi, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelomelë. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäia, yo digalasilomölö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoïe ëi gauia adamäiala säla ï.

Mosese nebegi Ado säla negei amoïe Yesuea säla olelei

¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelo amoge, na hailadigimolöïe misi gabula helësëmabio. Na hailadigimolöïe made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöïe ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolömëlë. Mala sulubadela ado amogi dëdëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi diamolömëlë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfalï afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebeä ami emada, dofä gidogofalï neala sämolömëlë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebeä ami emada, ilibia

edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla ïahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla ï.

*Yesuea yöla habobalo amo hamogimölöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)*

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Afädëa ïe edoobalä mihaläsedä, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ïe edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisölö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ïe edooma dida nafadefali asigi maade nebegola säsedä, Heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo ïmolöie gobela ïlo aulidaia negemolö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgëseda, ²⁴ hä, nelebo ïmolö gauï amoda, gobela ïlo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo ïmolö negeï amo ïmalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimolöie sigi awäsedä, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ïalahilä, mogelo dolö ameadä di dadi gauï amolima ïalahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoïe bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla ï.

Yesuea udia fa neloïe säi amo

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla ïahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäsedä, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Dië si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Dië domaloïe sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, dië naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Dië domaloïe sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla ï.

*Yesuea dolöea udia nii fisiloïe säi
(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)*

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ïe udia fisisedä, ea beba dëdëlahilä, ïe udiama ïmolö dialeala säi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Dolö afädëie udiäea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ïe udia amo fisisedä, ïe udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasilimelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neasedä, ameage udia amo fa nimolömelëla säla ï.

Yesuea migalia diigila säloïe säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalia diigila ado gelola

säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalía diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla ïahago. Migalía diigila ado gelola säla negemabio. Mudaiala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emosaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini edefade neebe amoie gaamumelë. ³⁶ Dihile busa säla, migalía diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihi falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säseada, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla ï.

Dilia hamola obëgëmbiola säi
(Ulugu 6.29-30)

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ïe siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ïe besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla ïahago. Afädëa dilima nafade hamoseda, dilia bu dabemabio. Afädëa die ba dafädimadi nufudaseda, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa die fagulo sedi amo gudi mogeloea ïmalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäseada, die gögi fagulo daia salugalo amo bu baala ïmalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo.* ⁴² Afädëa nelebo afädë go ïmalo säseada, hä egali ïmalo. Amase, afädëa hobeä ïduläie bidi negesagola säseada, auaula baagi ïmabiola säla ï.

Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi
(Ulugu 6.27-28,32-36)

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Die damelëbalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla ïahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sëlasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ïe eso neelasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifali neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifali namialola säla ï.

6

Yesuea odoa ugila negelöie mala olelei

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi ïmolö dibe amo ïmolöi made bimolömelë.

* 5:41: 5.41 Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie säi.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ëi gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Yesuea Godema adoloie mala olelei
(Uluu 11.2-4)

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameadä, Godea nabolöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalo.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ëi amo hedabifali hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliäge hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walio molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoaea nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia nilia asiala hamoi amolige fisimalo. ¹³ Nili neebeawi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefali neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë.

¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolömelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi

(Uluu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoea nulö dibea wige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebee wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibea wi made, selesaia mosöa gasiämoea made nulö dibea amige, asömalö gaisa made baasia amige, fa neloea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibea amida, dilile boba hamolo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelë. Eada dafidilo elö amo bimolö habobalahilä, elö amo boba hamosa namolömelë. Dafidilo elö amo hedabola ugila negesaleada, oböla elö amo gadiabomolömelë. Dilia Godeiege, muniege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelëla säla i.

Asigia säosäoloie säi

(Uluu 12.22-31)

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda, na dilima sähago. Molöle ödäle edo molöldulage, domalogi edo salugamolöldulage säla, dilile namolö amoie asigia säosäola namiabio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, faguloge aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige gegedola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebege madele. ²⁷ Nowëa hile nagadaia namolö amo holöfali baalasimolödu. Dofä maademelë. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä bäulahilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Iia hamoige made hamolo, amase, ëfëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifali salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gobelomelë. Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molöldulage, fagulo edo salugamolöldulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyoie asigia säosäola namiabio. Aiyoieda, segeyo aiyo hi asigia

säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla ï.

7

Odoaea hamose amo mogesebe amoïe säi

(Uluḡu 6.37-38,41-42)

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dilia dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe alogola sälo amo, amai dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësëla made sälo amoda edoïe. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Die sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooïe sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali ïmabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifali hïdo elöi difolalebe amoli suguagali sardia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahilä, dili emosala nolealela mihimolömelëla säla ï.

Ïmola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge

(Uluḡu 11.9-13, 6.31)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ïmola sämalö. Ïmoseda, diligali ïmolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola säha namialo. Idi gai dugimola säha aligiseda, di digamäia idi gai doga negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaëa ïmosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola säha nefolalebe amolima idi gai doga negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöëa wahalo ïmola säседа, dili afädëa igi neala ïmolöle. ¹⁰ Amase, malöëa eedoma seme ïmola säседа, dili afädëa dabaea neala ïmolöle. ¹¹ Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea ïmola säsebe amoma nelebo hedabi ïmolömelë.

¹² Odoaea mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoïe iso gäwida gomelëla säla ï.

Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi

(Uluḡu 13.24)

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Idi doga negei dedelei holöfalï amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfalï segea aulo idi doga negeida dedelei holöfalï dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädëlaeamu amo beagolelo neala säla ï.

*Wāfali bea sālo nefolalebe amolile sāi
(Ulugu 6.43-44)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Wāfali bea sālo nefolalebe amoli helēsēla, idihē namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebee mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ügülo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wāfali bea sālo gabula helēsēmolömelē. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägä hedabi ei gelebi negesege failole. Amase, buudi äyo efē gadoi amomada äfäeo gägä negesege failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeadä gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö uli nea. ¹⁹ I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilä, nulugi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golida wāfali bea sālo gabula helēsēmolömelē.

²¹ Sulubadelaä ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloieä sāha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami made digamolö. Nīe Nado selesaia mosöa neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelē. ²² Godea gudimolö segeyo amo gala, udia dolö yafiea nema sāhalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, die eigila nilia ado bea sālage, amase, die ei sāla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege die eigila hamosa nelö amodala sāmölömelē. ²³ Amala säseä, na ilima sāhalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahila afiamola sāmölömelëla sāla i.

*Dolö äudäea mosö uliie sāi amo
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Amaimo, sulubadelaä na ado säsebeweli nabala bēgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gāwia igidaia mosö uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelö amea. ²⁶ Amaimo, sulubadelaä na ado säsebeweli nabala made bēgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gāwia ödä bosedäia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila sāla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela sāha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlilä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia sāla olelelo amo gadola made, eadä geloi gaulahlilä, geloi hido elöi sāla olelei amogi.

8

*Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahilasi
(Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)*

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bēgëla asi. ² Amala awäha nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelö amo Yesu neebee maalahilä, emo gumu sasagaia idogola salea sāhalea,

* **7:24:** 7.24 Giligi adoea dädëida, igidaia mosö ulila sāi. Mida, Isilale iliada igidaia mosö olelo amo helēsēla amala sāi. Niliada igaudaia mosö olelo amo gadola.

Dafidilo Geloie, dia ne wahimäiala helëséseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.* ³ Amala säsebegi, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësésa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii.* ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö nebea ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea nelebo odala imalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalala säla i.

*Yesuea ami sigi aligilo afädëie hamoi hamolasilo wahilasi
(Ulugu 7.1-10)*

⁵ Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu nebea maalahlilä, ema hähäfilä sähalea, ⁶ Dafidiloo, nïe hamoi hamolasilo e nïe mosöa oloi dialea. Ie naabo emo baagola së edefademalä sëlahlilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi.* ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obëgësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säsedä, nïe hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami beahamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säsedä, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säsedä, e mulomelë. Na nïe galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säsedä, amo hamolomelëla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bëgëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei neebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami Abalahamala Ais-agala Yeigabala ilibalä molö gegedola naha sefolamolömelë. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibeami, segea sogobala sadia idogomolömelë.* Amida, ili diisalea bese ali nalëgësä namolömelëla säi.

¹³ Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)*

¹⁴ Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵ Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

* **8:2:** 8.2 Yu ilile ado säla negei ameadä, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, eda Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësésalea, e olo amo hogosa helesa maadeila helëséseda, gobela ilo neebe amo bea aulo. Ila beahaleamelële, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela ilo 13-14gi bimalo. * **8:3:** 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisedä, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hëi. * **8:7:** 8.7 Yu ilida dolö fii odoaië mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësésalea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi. * **8:12:** 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebee sigi mofiai. Sigi mofiasibegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelo. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilile oloi amo hi neala gaui.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila

säi amo dödëla negei dialea.

Aisaea 53.4

Yesuea e bögëla moholöie mala säi

(Ulugu 9.57-62)

¹⁸ Udia dolö yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dögëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebee maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo, di awäsebe go gadola, ne di bögëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ilua ügülo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosöa diaha. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bögëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidiloo, na nie nado dafidi baumolö obögëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bögëla misiëla säi.

Yesuea fole ödälema nemoi amo

(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bögëla aulo amolige e bögëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabelelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bögëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö goweda nowë gaidou. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesiladigi amo

(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)

²⁸ Hä, oeabo amo dögëla näiadodi awäla, e Gadala segea beselagalai. Beselagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made beselagalaia, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo.

³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesiladigimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla sämola säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oeabogi digafusebegi, ödäea naha

maadei. ³³ Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi beselagalalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalahlilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

9

Yesuea dolö afädë fii si wahii
(Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

¹ Yesu e dudaia filahlilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami beselagalai.* ² Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaiala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei
(Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bëgëla asi.

¹⁰ Awälahlilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bëgëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoïela nabi.* ¹² Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulomelë. ¹³ Afialahlilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomälä, Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala

* **9:1:** 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. * **9:11:** 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bëgëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädëa säla negei amo made bëgëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

*Yesuea molö made naha aligilo amoie säi
(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)*

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bëgëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo amogi, die bëgëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoïela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelo amoie damelë hi ebalä gedola nea, asigia yöi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu beselagalamolömelë. Ilida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asogei amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gögödëla salelo made. Afädëa gögödëla salaseda, wani ödä amea dusula doadigila awäla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolöi nafadelo. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi gögödëla salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi.*

*Beaha aligilo afädëie idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge
(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)*

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahilä, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nie nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, die naaboea e diigiseda, e wahilagalala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awälahilä, ie fagulo sedade gai amoie bidigifali diigi. ²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ie fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësei. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nie nidiwie, asigi gelomalo. Dihi asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahilä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegecola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesiladigilahilä, Yesu e ie dilo hogoligi ami nogila digalahilä, udia malö holöbö amoie naabogi nabeleia wesebegi, nowelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala daidoi.

* **9:17:** 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Ila wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë.

Yesuea dolö si golai äudäge nafi dofogaige wahilasi

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelo amolea e baagiala bægëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidiië malöo, ali bobasëmolä säi. * ²⁸ Yesu e awäla mosöa nogila digasebegi, dolö äudä amole e sebaa maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helësëla, ali asigi afädë negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidiloo, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei neebe gohi gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea elema gelolafalä sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala säloeola säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla iia awäha nelo.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesiladigisebegi, dolö ado maade amea hä, ado ado. Amala hamosebegi, udia dolö yafie gegecola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi.*

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neda, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigiladigila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolö yafie gegecola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosäolage, nalaho gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ië bægëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegecolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hi hamoi hamolo ië sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

10

Bægëla aulo giwilasi amolile ëi

(Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

¹ Yesuea ië bægëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi i. ² Abosolo giwilasi amolile ëida goweli.* Dafidida Saimono, ië ëi elöda Fidala sälo, ië edoo Äduluge, amase, Sebediië malö Yemesege, ië edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

* **9:27:** 9.27 Yu ilia helësësaleada, Godea Afädë Memelei ië udia dolö sigi obëgëmolöla säi amoda, Debidiië sosogogila moholöla helësëi. Dolö si golai äudä amolea helësësaleage, Yesu eda Isilale dolöea misiäia beaha nelo amo gabula helësëlahilä, elea Debidiië malöla säi. * **9:34:** 9.34

Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani. * **10:2:** 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, säla imolö mosöla säsegi aulo.

Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi i

(Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla i.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi neebee amimu mosalo. ⁷ Awälahlilä, ado mala säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla imalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladidigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebee goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä imalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiomoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebee amogalida, molö imolö dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla beselagalasegi, afädëa dili nihilägila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosö amogi beselagalahalea, mosö amoga, neala dalulo dilibalä diamiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Iliä amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

Neala sälasimolö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämolömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofiasbegeoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Iliä odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmölödula asigia säosöla helësëmabio. Säsolo segeyo amo gala, dilia

* **10:5:** 10.5 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ië bëgëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla i. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea. * **10:14:** 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ië bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

sämölö amo sāmāia dilima ïmolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sāmölö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ïe edoo amo nufudala baagomāia gaula ïmolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wāla hamomolömelë. Amase, malöeage ïe eedo emelebalā habobala nufudala baagomāia gaula ïmolömelë.

²² Nie ïgi nefolalebego bealahilā, sulubadelaea dilima bimölö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamāialahilā gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sēlasiseda, fisāla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofā sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomölö difolalebe amoda, dofā made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameadā, ïe olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameadā, ïe dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameadā, ïe olelelo neebe amo gadoi namölö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameege, ïe dafidilo neebe amo gadoi namölö amoge dofea. Iliā mosö eedo neebe amoma ïi Belesabulula säsedā,* hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sāmölö amoda dofā baagila moholö gabula säi.

*Godebalāmu bedāmolö dibe amo
(Uluḡu 12.2-7)*

²⁶ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalā bedāmabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobea ulufadigisa maadela, musügā negei amoge sulubadelaea dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla ïasebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sädāwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla ïaha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomāia nufidelo nefolalebe amolibalā bedāmabio. Gasoda, domalo gesamila helegela Heli segea nafademölö neebe amobalāmu bedāmalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudāda, bidi holöfali doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiāi galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilā, dilida abulümi hamoi nebego bedāmabiola säi.

*Gelesoie neawela sāmölöge, Gelesoma baagi ïmolöge
(Uluḡu 12.8-9)*

³² Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wāla sāmölömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nie ïi made säla, baagi ïaseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ïi made säla, baagi ïmolömelëla säi.

*Udia dolöea Yesu boba hamomölö amo
(Uluḡu 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo ïmolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo ïmolöie gaula misi

* **10:25:** 10.25 Belesabuluie ïi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä,

malöea ië eedobaläge,
idiwia ië emebaläge, amase,
malö udiaea egoamebaläge.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë. *Maiga 7.6*

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ië eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ië malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bögëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.* ³⁹ Hile namolö dibe amomu fëdöla gaula aligilo amoda, ië namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, hile namolö amo ne helësëla fisilo ameada, ië namolö beagolemolömelëla säi.

*Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö
(Maga 9.41)*

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседа, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседа, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamoloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nïe bögëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nïe bögëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögï ödämu osala iaseda, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

11

*Ödägi gelo Yonea ië bögëla aulo amoli Yesu neebea mosaloi
(Ulugu 7.18-35)*

¹ Yesuea ië bögëla aulo giwilasi amolima säla olelela wagalahilä, amila awäla, ilile gaamu difolabe amoligi nawesa nea, udia dolö ilima ado mala säla iadigi, säla oleleladigisa namolö asi.

² Yone e galabaia mosöa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelëla säi amo nabalahlilä, Yonea ië bögëla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalä nabolö mosalola säi. Amala säsebegi, ili Yesu neebea awälahlilä, ³ ema nabahalea, Afädë moholömelëla säi amoda dile, ma, nilia elö beaha namolöledula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dili obögëlahilä, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema säla imalo. Sähaleada, ⁵ Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gëhe gai sefolalo amoli hä, nabaha maadela, amalahilä, udia dolö busadäoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi säla iaha neebeola

* **10:38:** 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bögëla aulo neebe amoliada, baagomolöjadi namolö gabula helësëmäia säi.

säla ïmolö mosalo.* ⁶Udia dolöea ne bealahilä, ilile asigi afädë negei made digasebe amoliada, obeägisa neamelëla säi.

⁷Amala säsebegi, dolö misi amoli awäse amo gaalu, Yesuea udia dolö gegejala nefolalo amolima Yoneie helësëla sähalea, Sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami afiai amoda, dilia edo bimolö afiai. Giisi sedade foa fologosebe amo bimolö afiaile. ⁸Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Dolöea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolö afiaile. Nabuö. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo giniie mosöa dilo nea. ⁹Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Bea sälo afädë neebe amo bimolö afiaile. Ee. Amai galëda, na dilima sähago. Bea sälo odoa nefolalebe amoli holöbö gidogolahilä, eda ilibia neebe amo dilia melïgomelë. ¹⁰Ïe helësëla, gomalä dëdëla negei dialea.

Nie ado säla ïlo amo, die dafidila, mosalamolömelë. Di e baagia emosala nawemolöie, ea die idi fodolasimolömelëla

säla dëdëla negei dialea. ¹¹Na dilima dofä sähago. Udiaea neegela ägüi amoli sulubadelagida, afädë ödägi gelo Yone neebe amo gadoi made, ilida holöbö gidogo. Amai gaso, dolö afädë Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebeami holöbö gidogofali neebe ameada, Yone baagila asi neamelë.

¹²Ödägi gelo Yonea mi gäwila mala säla ïaha neloa amila maala, hä, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolö nefolalebe amolile geloia gausa nea.*

¹³Amaimo, bea sälo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado säla negei ameage, bea säsäla maaha nelolahilä, Yone neebeami beselagalai. ¹⁴Amaimo, dilia nabala asigi afädë negemolö galëda, Elaia moholömelëla säla dëdëla negei amoda, Yone e gabumelë. ¹⁵Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialea.

¹⁶Udia dolö walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sämolödu. Ilida malësäea magaia gaamugi salea, malësä odoama uuala säia gala sähalea,

¹⁷Nilia dilile bäidama dülasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia oböla dilile bobasëi gë udälasilebege, amogige dilia bobasëla diila made nelomelëla

sälo amo gadoida ïli nea. ¹⁸Amaimo, Yone e maala neada, molö made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ïlia eda mugabe fedai neala sälomelë. ¹⁹Amalahilä, Dolöie Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ïlia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulö, wani ödäge edefade nulö nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla ï.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelo
(Ulugu 10.13-15)*

²⁰Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala

* **11:5:** 11.5 Godea Isilale udia dolö ugila negemolöie nelebo amo gadola hamomolömelëla Aisaeaea bea säla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo. * **11:12:** 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fädäla made säi. Be, dolö odoaea helësësaleada, Yesuea säi amoda sosogo odoa ïlia Olomo ilibalä nudulahilä fisigämolö gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamäia, Gode hi idi hamogimolö gabula helësëi.

hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonolemadi dafidi hamoi galebada, ilia siiba asigi besusa maadeimelëla olela hewala fagulo gäla, nisibu uui filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaia mosöa moholöie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebada, Sodomo gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelëla säla i.

*Yesuea dili ne neebee hele namolö mofiamola säi
(Ulugu 10.21-22)*

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Nadoo, dima obeägila nesegesa. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilä, malësä gadoi nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ä dofä, Nado, dihī hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nie Nadoea sulubadela nema gausimelë. Afädëa malö e gowe neala dawadigi made. Nadoea hīdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Nado e gowe neala dawadigi made. Malö eamu hīdo dawadigi nea. Amase, Malöea ië Eedo olemolö helësësebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigimolömelë.

²⁸ Sulubadela nelebo yöi dibe amo baagi sëla gaula nefolalebela dilie, ne neebee mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo imolömelë. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamolöie muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nīe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nīhī nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nīe i damui negela begelo amoda häuai made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na imolö amoda yöi made, hageai dialeala säla i.

12

*Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi
(Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)*

¹ Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe guläia gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelo. Awäha nea, ië bögëla aulo amoli sidëa baagosebegi, widi amoie gägä amo faila nana awäha nelo.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema

* **12:1:** 12.1 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege fōi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hī e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, die bëgëla aulo golia hamosa neebe gowe bimola säi.*³ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Debidige, ie dolö odoa amolalia sidëa baagosalea, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale.⁴ Debidia e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala i dibe amo nealahilä, hi eege, ie dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameadade beledi amoda gobela ilo nefolalebe amoliamu nulö, odoaeada nulö made.⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ilo amolia gobela ilo mosöa ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale.⁶ Na dilima säla iahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda gobela ilo mosö amo baagila asi neamelë.⁷ Bebagi säla dëdëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala

säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helësëi galebeda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë.⁸ Amoieda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi (Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebea ami nogila digai.¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi.¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi dögögi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle.¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameadade, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi.¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obëgëlahilä, naabo näiada hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli.¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nufulö abilia hamomolödula didiäha dilo.*

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nufulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digila asi. Digila awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofisebegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei.¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo.¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

* **12:2:** 12.2 Yu ilile ado säla negei ameadade, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obëgëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bëgëla aulo amolia damui.

* **12:14:** 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nufulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo.

- 18 Nīe hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nīe Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memelemolö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.
- 19 Eada gëgësadialage, uualage made sämolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabolömelë.
- 20 Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.
- 21 İe ëi helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

*Iia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi
(Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

22 Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebee sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. 23 Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidüie malöledula säi.*

24 Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. 25 Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë. 26 Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebeda, hibälä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. 27 Na Belesabuluie geloia mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. 28 Gasoda, na Godeie Gesamiie geloia mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebee beselagalai dialeamelë.

29 Amase elöda, afädëa dolö geloiie nelegei fa nimolö helësësedä, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoie mosöa digala, İe nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala İe mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

30 Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegedolasiseda, ea dusula gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. 31 Amaimo, na dilima säla İahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. 32 Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

*Iia gägä negelo
(Ulugu 6.43-45)*

* 12:23: 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helëséseda, ie gägäge hedabila helësémalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helëséseda, ie gägäge nafadela helësémalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëlomelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebego. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. ³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sämolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiala hamoila sämolömelëla Yesuea säi.

*Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Ulugu 11.29-32)*

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.* ⁴¹ Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebego eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia dolö beaha aligilo gini udia ameada walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabulöie, hile sege wagadi madela maahamu nelömelë. Amaimo, walio gui nebego eda Solomonoea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

*Mugabe afädë bu obëgëi
(Ulugu 11.24-26)*

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäseda, mugabe amo sege falaia awälahilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelomelë. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö digila misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelomelë. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälahilä, hï eda holöbö hedabilahilä, mugabe gifalädalä nafadefalä nafade nefolalo amoli sigi obëgëla awäla nogila digalahilä,

* **12:40:** 12.40 Yona 1.17 bimalo.

mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilomelë.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)*

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Die dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nïe nemeda abodo, nïe nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima naabo sögödigila sähalea, Nïe neme nedoolalida nefolalebe gowelimelë. ⁵⁰ Mida, udia dolöea nïe Nado selesaia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nïe nedooge, nïe nalifige, nïe nemege, amoli nefolaleamelëla säi.

13

*Yesuea ado besula molö gägä fëfëila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)*

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gegedolahilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë.* ⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa amo igidaia naga abelëi dibe daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gägä odoa amo ëfë äyo gägäi damuidaia daala negesebegi, ëfë äyo gägäi amo bäulahilä, widi duulu fedasebe amo dabilia yau hai nelo. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibe ami daala negei amo bäulahilä gägä negeimelë. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimelë.

⁹ Afädë gëhe galea galëda, hä nabolö dialeala säi.

*Yesuea edo helësëla ado besula sämolö mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bëgëla aulo amolia e sebea maalahilä naba-halea, Dia udia dolöma ado besulamu säla iaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidi ulufadigila made, musügä negesi dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelë. ¹² Amoieda, afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada,

* **12:47:** 12.47 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo goweda Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. * **13:3:** 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

holöfalimelê gaula neebe amoda haila nimolömelê. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoïe mida, ilia beaha gaso, made bease amoïege, nabaha gaso, made nabala helêsêse amoïege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helêsëmolömelê. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelê.

¹⁵ Amoïe mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gêhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Iliia siia beala, gêhea nabala, asigia helêsëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola

säla dödëla negei dialea.

Aisaea 6.9-10

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gêheage hä nabahagomelê. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helêsëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabolö helêsëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

Ado besula säi amoïe mi fädäla säi

(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoïe ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe ado mala afädëa nabala fädäla made helêsësedä, mugabe busa nafadefali maalahlilä, ado mala ïe asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelê. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi dibeä daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelê.

²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelê. Ea ado mala neala gauï amoïe yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisege, ea fodolofali dïgila aulomelê. ²² Molö gägä äyo gägäi ëfë damuidaia daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäola helêsëmolöge, nelegei yafie dibe amo asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabilia yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi dibeä daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helêsëlomelê. Ea gägä hedabola negelomelê, hädali afädëge, nabülasï gafeiage, amase, nabülasï ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

Ado besula giïsi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ëi widiïe gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ïe ado nii dolö maalahlilä, widi gägä sadia gogoi dibeä ami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi bäulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giïsi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoïe hamoi hamolasilo amolia e neebeä awälahlilä, ema säla ïahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giïsi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahlilä giïsi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giïsi

nafade amo walio besela digisegi, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamäia, helegela amala gedegola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobosa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gedegola negelahilä, nie molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

Ado besula masada gägäiege yidiiege säi
(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi bäulömelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilömelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo gegoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

Ado besulamu säla i
(Maga 4.33-34)

³⁴ Yesuea udia dolö gedegoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Sama 78.2

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gedegoda amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefalüie udia dolö nefolalebe amomelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebe amila nelebo sulubadelaea udia dolö neala nafade hamolasila digalasilo amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gedegolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeïe säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hïdo elöla obeägila, nelebo hï gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoïe säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageïe isogi momado hedabi helebe näia gadoi dibe amo nimolöïe hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hïdo elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hï gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëïe ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeabo dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeïe udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegeдолasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ïe bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hï nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoïda amoli neala säi.

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)*

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hï e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliä sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Geloi melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoïe malö madele. Emeïe ëida Meli, amase, ïe edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudasa fulo madele. ⁵⁶ Amase, ïe elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliä amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hïle segeafalï sefolalebeage, amase, hïle sosogofalï sefolalebeage, amoliamuda hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

14

Ödägi gelo Yone baagoi

(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlä, ea ïe hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila now-elagalai ameadä, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelëla säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone nifulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo beselagalasebegi, Helodiasaie idiwi amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägilahilä, ⁷ udia malö amoma migalä diigila ado gelola sähalea, Dia ïmola säse amo gadoida ïmolömelëla säla ï. ⁸ Amala sälebe, ïe emea gomalä sämalola säsebegi, idiwi amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela ïmola säla ï. ⁹ Amala säla ïasebegi, Gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla ï amoge, udia dolö ebalä gegekola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahlilä, udia malö amo hïma ïasebegi, ea emema ïmolö gaula asi.* ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bögëla aulo nefolalo amolia maala, ïe domalo gaula awäla bausilahlilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biaea molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e neloa amo dögila, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hïdo asi. Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli dögila, Yesu asi amo bëbëgëla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödä dudaiala agesua daala aligilahilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasëla, ilile oloi difolalo amoli mahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ïe bögëla aulo amoli Yesu neebëa maalahlilä ema sähalea, Hä deadifali gabu. Nilida sege molö maadeia neebe amo udia dolö nefolalebe goweli dusula awälahilä, molö bidia nimolöie sege holöfali ga made dibeä ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ai. Ilida moholöi made gabu. Ili molö muäia dihili ïmalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Niliada beledi bia, seme äudäla amomu wi galeala säi.* ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebëawi gaula misiëla

* **14:1:** 14.1 Heledoie ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo. * **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amoie mida, Helodiasaea helësësaleada, Yone dofä nufi gabula helësëmolöie amala säi. * **14:17:** 14.17 Yu iliaada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö äudäeamu molöi gadoi.

säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giüsidaia fiffigimalolahilä, beledi bia amola seme äudä amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegeelahilä, ea beledi dagabodasila, ie bægëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelahilä, fea digai amo ie bægëla aulo amolia adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molö mai amoli, udia malöla nidela made, dolö muda dausini bia gadoia mai.

*Yesu e ödädabodo asi
(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)*

²² Amalahilä, fodolofalä Yesuea udia dolö nefolalo amoli dusula afiamalola sämolölahilä, ie bægëla aulo amolima sähalea, Dilidale dudaia fila, ödä dægëla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolö amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolöie hido segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hïdofalä nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asi mia made awäha nebegi, fo du awäse busamadila gelola maalahilä, ödä aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e ie bægëla aulo awäha dibeami ödädabodo misi. ²⁶ Ili e ödädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gïgisëla bedäi. Ili fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sälahilä, ili bedäla üala dodogöi. ²⁷ Amala üala dodogösebegi, Yesuea fodolofalä ilima sähalea, Bedämabio. Asigi gelomalo. Weda nemelëla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galëda, di neebea gui ne ödädabodo misiëla sämolä säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiëla säi. Misiëla säsebegi, Fida e dudaia amila ödädabodo Yesu neebea ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hï uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofalä naabo mogodigä gala nabelela nea sähalea, Asigi afädë holöfalä negeie, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bægëla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ëi gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malö nebegola säi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahii amo
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dægëla aligilahilä awäla, sege ëi Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebea ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

15

*Godeie ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu neebee maala, ilia ema naba-halea, ² Die bégëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulö amoda mi edoëla nabi.* ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoë. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nifulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säseada, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea, ⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nïe ëi gauia adalo nea. ⁹ Iliä olelesaleada, dolöfëa mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nïe ëi memalä gauia adalo nebegola bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla i.

Aisaea 29.13

*Udia dolö Godeie siigi nigime baalo mi dibe amo
(Maga 7.14-23)*

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafiadi digasebe ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

¹² Hobeala ie bégëla aulo amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, Dia ado amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihi melilela säi. ¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo sulubadela nïe Nado selesaia mosöa neebe amea made sagai amoda soomo aaladigisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elöea si golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula döögöigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ado besula säi amoie mi nilima awala säla imola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nifulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfalï sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulö ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi.

* **15:2:** 15.2 Bégëla aulo amolile naabo nigime baaia molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloeala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö.

*Gainana udia afädëa Yesuma dofä asigi afädë negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo dīgila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë sege ami sulo amo Yesu neebee maalahilä, ema uuala sähalea, Debidiie malöo, ne bobasëla ugila negemo. Nie nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obögëla nebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Udia goweada nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Isilale udia dolö sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahilä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Malöie molö negei ügülogali sadia gala imolöda dofea madela säi.* ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloie eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihï hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoie idiwi hä wahii.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahii amo

²⁹ Yesu e sege amo dīgila, Galili oeabo dibe amoie agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegedola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo nafadei amoli naweladigi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

*Dolö dausini biyidiaea molö mai
(Maga 8.1-10)*

³² Yesuea ie bögëla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädäbëlela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Beledi gifalädalä, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia ffigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädalä amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegai. Nesegelahilä, dagabodasila ie bögëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela

* **15:26:** 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahilä, hobeala fii odoa ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoa amoli helësëla ügülola säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoie asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilä, fea digai amo adu gifalädaliägi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ëi Magadani asi.

16

*Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)*

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahilä, ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla obëgëseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö gabula sälommelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]* ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili dëgila eda bahila moholöi asi.

*Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi
(Maga 8.14-21)*

⁵ Bëgëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dëgëla näiada alömodi beselagalalahemebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfali negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini biaea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiägi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädaliä amea dausini biyidiaea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiägi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima belediä made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölea mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

*Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi
(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)*

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla beselagalalahilä, ea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla

* **16:3:** 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negeida, Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi.

obëgësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada Elaia neala säladigi, amase, odoaeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nie Nado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Dïe ëida Fida. Igi amodaia nie udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi ameadä made nufuda salala salolemolömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

*Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)*

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafalë, ie bëgëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäседа, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sälasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nie idiafa dofogasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësësedä, hï hamea helësëlo amo fisila, hïle i fügäi gaula, ne bëgëla moholö dialea. ²⁵ Amoie mida, afädëa hïle namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hïle namolö amo ne helësëla fisisedä, ie namolö amo beagolemolömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hï e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hïle namolö amo bu nea obëgemolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Eedoie yo digalo hïdo elöi salugalahilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoa walio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

* **16:17:** 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** 16.18 Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefalë dialea.

17

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli amo
(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)*

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yemesege, amase, Yeme-seie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaiia gadogofali fedala hilidofali nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hido elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neela, ie fagulo gai amoge falela yo digai hido elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoo oledule. Elöda die, elöda Moseseie, amase, elöda Elaiaela nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hido elöi amo ili neebeari maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nie malöfali, nihi boba hamosa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila bedälahilä, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hïdomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiadale dafidi moholöla sälo amoda mi edoïela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Elaia eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelomelë. Amo hamosa nelo amo gadola wäla, Dolöie Malö amoge neala sëlasimolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneie säsebela helësëi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi amo
(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeami beselagalasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägige neala digalasisamu aligilomelë. ¹⁶ Amaimo, die bögëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yoi gaula namolödu. E ne neebeari sigi misiëla säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahii.

¹⁹ Hobeala, bögëla aulo amoli Yesu e hïdomu neebeari ami maalahilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliawai amoda edoadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dilima dofä sähago. I masada gägä holöfali dibe amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilä gagowedi gasi gamola säseba, gasi

gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi.*

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)*

²² Ili Galili segea gegedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela moholömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bögëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebee maalahilä ema nabahalea, Dïe säla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea säla obögësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësësebe. Ilile malöealedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibeami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afädë dië bimolömelë. Ameada gobela ilo mosöie dagisi muni diëge nïege negemolö dofea bimolömelë. Amo neala gaulahilä, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

18

*Baagila asi neebe amo nowëla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)*

¹ Segeyo amo gala, bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida baagila awäla neebe amo nowëdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöböwela, ilile sidaia ifosilahilä ³ sähalea,* Na dilima dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida made nogila digamolömelë. ⁴ Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädëa nïe ëigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligila namolöie misiëla säседа, nemage haligila namolöie misiëla sähagomelë. ⁶ Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela, bidi näiadea ie muugia begelahilä, ödëa muäia duhulugi hadia idogosedä, ie hedabida amomelëla säi.

* **17:20-21:** 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.] * **18:3:** 18.3 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bögëla aulo amolia mala abodo bögëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

*Nilī neala nafadelasilōie mi sāi amo
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)*

⁷ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Neleboea udia dolō asiala hamomāia neala digalasilō amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelē. Digalasilō amolida dofā moholōi dialea gaso, digalasilōmōlōie maasebe dolō amoda asigii gabu. ⁸ Die naaboea galē, emoea galē, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elō amo mauāi, emo elō amo mauāi neebe amoda, namolōi namolō dibeā ami nogila digamolōda, dofea galea. Naabo āudāla galē, emo āudāla galē, nulo usilo made dibeā sadia idogomolō amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afādēfalī galēda, namolōi namolō dibeā ami nogila digamolōda, dofea galea. Si helegela galēda, heli segea nulo gobeia ami sadia idogomolō amoda nafade gabugila sāi.

*Ado besula sugua sibi afādē nafolala asila sāi
(Ulugu 15.3-7)*

¹⁰⁻¹¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Dilia malēsā goweligi afādē memalā gadoi gabula helēsēloea, idihē nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malēsā ilile selesaia fii amolida nīe Nado selesaia mosōa neebe amoie migalīa aligilomu nea.*

¹² Dilia abilia helēsēsebe. Dolō afādēa iē sugua sibi hādali afādē foi nelo amoligi, afādē nafolala asi galēda, eedo ameadā nabūlasi sēgēlasīie odoai sēgēlasi amolida, felea ifosilahilā, afādē nafolala asi amo hogola aulo madele. ¹³ Na dilima dofā sähago. Awālahilā, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeāgī amoda nagadaialahilā, sugua sibi afādēfalī beagolei amogida, edefade obeāgīlomelē. ¹⁴ Amo gadola wāla, dilile Diado selesaia mosōa neebe amea malēsā goweligi afādē dabadigimāia made hamesa neamelēla sāi.

*Didoo afādēa dima asiala hamosegi hamomolō amo
(Ulugu 17.3)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Die didoea dima asiala afādē hamoseda, hīdo neebea ami awālahilā, halidomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado sāsebe amo ea nabaseda, dia didoo hā sigi obēgēigomelē. ¹⁶ Ea dia ado sāsebe amo made nabaseda, dolō afādē galē, āudā galē dibalā awāhaeamalo. Amoie mida, ado sulubadela sāse amo dofā gabula helēsēmāia, āudāea galē, ohodoaea galē melēlo ameage, nabelo ameage iilasila sāseda, dofā gabula helēsēmōlōmelē.

Mala Bu Egei 19.15

¹⁷ Amala hamosegige, dolō amea ilia sāse amo made nabala auaseda, udia dolō Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sāmalo. Amala hamosegige, dolō amea ilia sāse amoge hā, made nabala auaseda, dilia Gode helēsēlo made amolimāge, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolo amo gadola, dolō amoma hamomalola sāi.

* **18:10-11:** 10-11a Giligi adoeada malēsā gowelila sāi (damo goiege, damo giege, amase, damo 14iege) afādēdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nīe bēgēla aulo holōbō gidogo neebe amola sāi. Ado amo beaseda, Yesuea malēsāiemu helēsēla made, iē bēgēla aulo odoa amolige helēsēla sāi bimolō. * **18:10-11:** 10-11b Dawadigi dolō odoaea helēsēsaleda, damo 11da Madiu hī dēdēi made, goda hobeala dolō elōea Ulugu 19.10 gaula maala dēdēila helēsēi. Amoda gomalā [Mida, Dolōie Malō ameadā udia dolō dabadigi nefolalebe amoli sigi obēgēmōlō misimelē.]

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. ¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nie Nado selesaia mosöa neebe ameada hamomalola säse amo gadola hamomolömelë. ²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nie ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädalialaledula nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädaliamula made säha. Nada nabülasi gifalädaliaë odoai gifalädaliamelëla sähago.

²³ Amoie mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë. ²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ie hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebee sigi misimelë. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala imolöi made amea, ie dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala imolöie, hi eege, ie udiage, ie malöge, amase, ie nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihima iaha maademolömelëla säi. ²⁷ Amala säla obëgësebegi, hamoi hamolasilo amoie dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ie bidi holöfali negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoie muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nie muni bidi negei amo hä beselala imola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na die go beselala imolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala imäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla iaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala iaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasi dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hïdo hidolaea didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hësedä, nie Nado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëla säla i.

19

*Dolöea udia nii fisiloie säi
(Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)*

¹ Yesuea ado amoli säha maadelahilä, Galili sege digila awäla, ödä Yodona dögëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bögëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameadä udiale dolöle hamoila dädëla negei amo dilia made meli neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amoie mida, dolöea ie eedole emele digila, udia neaseda, ele afädëfalä aligilomelëla dädëla negei amoge made meli neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfalä aligilomelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfalä namiäia hamoi amo, dolöea hido hidolasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dädëla ialahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoie, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹ Amoie mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia ema säla obögësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaëa nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo i amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹² Dolö odoä mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalahilä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

*Yesuea malësä e mia misiäiala säi
(Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoä nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Malësä ne neebee misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo digila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöila helësësedä, nilia

hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obëgësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä sämbio, ¹⁹ amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifalä namolöila asigiseda, die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bëgëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami nogila digamolöda, baagi sëi dialeamelë. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi sëi holöfalä made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nogila digamolöda, baagi sëi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, bëgëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obëgësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bëgëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisololo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bëgëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadelaea nie ëi helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila digila misi amoliada, digila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoie ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefalä sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi ëfë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodelälä sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.* ³ Amaimo, eso neela udigise amo gaalu, magai gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bëgisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso,

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelö amo gadoi. Giligi adoeada denaliusala sälo.

memalāmu nefolalebe meli. Bealahilā ea ilima nabahalea, Segeyo sedede amoda memalā aligila waeaseigoda mi edoïela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia sāla obëgësalea, Afädëa nilima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala sāla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi ïia nedala, yose maala hamoi amoli ïala wagamalola säi. ⁹ Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awāla hamolo amolia maala helësësaleada, muni baagila awāla nimolö gabula helësëi. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awālahilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefali awāla hamosa nea, eso neea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, ïgo gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali ï amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihï hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea sāla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla sāla ï.

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)*

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bëgëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula ïasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, ëfë damuia fëgälahilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

*Dafidilo namolöie nabi amo
(Maga 10.35-45)*

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebea maalahlilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë ëdëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea sāla obëgësalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebea amida, nïe malö äudä, elöda die naabo dafädimadi, elöda die naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegodada dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema sāla obëgësalea, Alïada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nïe ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nïe naabo dafädimadi, elöda nïe naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nïe made. Nadoea gowe samiäiala daiai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bægëla aulo nabülasi amolia nabalahlilä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Iliä hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësëседа, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöila helësëседа, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ìe hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ìe namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea dolö si golai äudä wahilasi amo
(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)*

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bægëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlilä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debidiië malöo, alì bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debidiië malöo, alì bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlilä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoo diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bægëla asi.

21

*Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi neebea ami sege Bedifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bægëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ìe malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säседа, gomalä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säседа, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Dìe beaha aligilo Gini amoda di neebea maasebe. Hì e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidaiä fila maasebe. Sugua dögi üdìlidaia fila maasebegola sämalola säla dëdëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ìe bægëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdìlile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledaia ilile fagulo daia salugalo fösisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia dilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigisa nelo. ⁹ Udia

* **21:5:** 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Debidiie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ei gauia adahala

säsäla afiai.

Sama 118.25,26 ¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela fudugila bedälähilä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo

(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹² Yesu e awäla gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa dibe amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.* ¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Nie mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dëdëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e gobela ilo mosö neebea ami, si golaige emo nafadeige mofiassebegi, ea ili wahiladidigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia gobela ilo mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi. Debidiie malöma sähagola säsebe amo nabalähiläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobalahilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ä. Ado afädë säla dëdëla negei dibe amoda gomalä.

Malësä nelësa amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ei gauia adamäia hedabolafali oleleimelëla

säla dëdëla negei dialea. Dilia ado säla dëdëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalähilä, Yesuea ili digüla gaamugi amila Bedani midilö asi.

Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi amo

(Maga 11.12-14,20-24)

¹⁸ Diala yosefali nowela, gaamugi obëgësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahaleamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausesebegi, ie bëgëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihï dagabola

* **21:12:** 21.12 Dolö odoaea gobela ilo mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

awāla, ödä duhuluma digamola säседа, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë ìmola ëdëgëседа, amo dilia nimolömelëla säi.

*Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi amo
(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)*

²³ Yesuea gobela ilo mosöamadi awāla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahilä ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obëgëседа, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säседа, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoïela nabolö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säседа, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaea helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälahlilä, ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa madela säla obëgëi. Dawa madela säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sämolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelo amoie malö äudä sulo. Dolö amea ie malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awāla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ie eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ie malö elö amo neebee ami awälahlilä, elö amoma säi amo gadola wāla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awāla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Abulümiala säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni ìmola sälo nefolalebe amoliage, dilida dīgīla, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoie mida, Yone e dili neebee maalahilä, ea idi mogoifalī amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawelo udia muni ìmola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Iliä amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)*

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahilä, isogi ami gelebi gägä fësëla salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola

* **21:33:** 21.33 Godea ie Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla i. Ado besui amoie mida gomalämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hī emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi.

säsilahlilä, hī e sege wagadi made asimelē. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolō segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea iē hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima iē gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolō awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, elō amo nufudala ialalei, elō amo nufudala baagoi, amase, elō amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea iē hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelē. ³⁷ Hobeafalī, sagai eedo amea hīle malō amo fisiga gai. Eedo amea helēsēlahilä sähalea, Nīe malō wema ilia e hawala mogola hamomolōla helēsēsala säi. ³⁸ Hīle malöfalī maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoie malöfalī gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahlilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelē.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolō gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögēsalea, Ea dolō nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelē. Amalahilä, gägä faimolō fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolō amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelēla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dödēla negei amoda made meli neale.

Mosō olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelē. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dödēla negei dialea.

Sama 118.22-23

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahlilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelē. ⁴⁴ Igi amodaia udia dolō digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelē. Amase, igi amea udia dolō eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelēla säi.*

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolō nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahlilä, amoda ilile säsebela helēsēi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolō nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

Ado besula udia neahalea molö giala daijala negeila säi

(Ulugu 14.15-24)

¹ Yesuea ado besula ilima bu elō sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädēa iē malō udia neasebegi, molö giala daijala negei. ³ Daijala negesa maadelahlilä, ea iē hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolō giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Beä asi gaso, giwi säi amoli moholō haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daijala negei dialea. Nīe sugua gao gawalige, üdili odoa säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daijala negei dialea. Udia neaseweie molö molö

* **21:44:** 21.44 Dawadigi dolō odoaea helēsēsaleada, damo gogi dödēi goda Madiu hī made dödēi gasoda, dolō elöea hobeala dödēi gabula helēsēi. Ulugu 20.18 bimalo.

misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahilä afiai. Dolö afädëda, hîle sagaia asi. Amase, elöda hîle sidua mosöa asi. ⁶ Odoa made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälahilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daiala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obögëla made sulo. ¹³ Ado säla made obögësebegi, beaha aligilo gini amea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ie naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

*Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi
(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)*

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoie abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bögëla aulo nefolalo amolige, Heledoie sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeie mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoimu olelelola helësësamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoie ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ İasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaïela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïeda Sisa hïma imalo. Godeïeda Gode hïma imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e dögila bahïla asi.

*Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoie nabi
(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)*

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabolöie e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ İlia nabahalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoie edooea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoie malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali

gifalädalía nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogob-ala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalía amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadelaea udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobeaa baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalía amoligi udia amoda abodoweie udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebegi. ³⁰ Amoieda, udia dolö baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoieda, Godea dilima ado säla dëdëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dëdëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalahlä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

*Godea nilia hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi
(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)*

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obëgëmolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolöie ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo, Ado säla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloii die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

*Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoie nabi amo
(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)*

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoieda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidiië malöla säi. ⁴³ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeie Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloila säi amoda abiliadu. Debidiaada gomälä säi.

⁴⁴ Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Die ado nii nefolalebe amolida, die emoea daiasamäia, na neala ifosidelä, di nïe naabo dafädimadi beaha samialola säi. ⁴⁵ Debidia hï ema Dafidilo Geloila säi galëda, eda Debidiië malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

23

*Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala
(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)*

¹ Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bögëla aulo amolimage ² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseie filodaia saleamelë.* ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bögëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Ilianelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yöi amoli gaumolöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dädëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo.* ⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibeami fimolömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magaia gaamugi, udia dolöea ilima, digo gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibiaseda, eda nagadaialasimolömelë. Amase, afädëa hi e nagadaiaseda, eda ilibialasimolömelëla säi.

Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe amoie säi amo

(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia galadidigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi galadidigilomelë.*

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bögëla aulo namiäiaie, dilida duhulu dibeamadige,

* **23:2:** 23.2 Moseseie filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelo amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoie säi. * **23:5:** 23.5 Ilianelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yöi amoli gaumolöla made helësëlomelë. Iliada ado damui odoo dädëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dädëla sali amoda ilile naabo fefeädimagide gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obögëi 13.9, 16, Mala Bu Eegei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bögëla, ëfë hilile fagulo gäi amoie bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeie ado säla negei amo bögëlo gabula sämäia amalola säi.

* **23:13-14:** 23.13-14 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

sege fõi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bægëla aulo aligiseda, e heli segeie malõ dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolõ odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosõla säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosõa golola säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolõ dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosõ amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosõa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elõ sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolõ dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migalïa diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosõla säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, eada mosõ amoge, mosõ amogi aligilo amoge säla, migalïa diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosõla säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migalïa diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülasi mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadede, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolõ odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molõ gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molõ gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgïlomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomu hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molõ fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalõ. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolõmelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bauia daia amoda hedabifali beaha gaso, isogi dolõ baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolõea asigisaleada, dilida dolõ mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolõla, Felesi dolõla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosõ olala, amase, dolõ mala mogoi hamolo amoli baulo mosõ amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nilï nilïle

mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameada dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula ololomelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebego. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amal gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälähilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeaie malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digaia ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

Yesuea Yalusaleme bobasëi
(*Ulugu 13.34-35, 19.41-44*)

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia nufidologe dili. Gagalogoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gegedolasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala sämolömelëla Yesuea säla i.

24

Gobela ilo mosö nafademolömelëla säi amo
(*Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6*)

¹ Yesu e gobela ilo mosöamadila awäha nebegi, ie bögëla aulo amoli e neebee maalahilä, ilia ema, gobela ilo mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golida, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

Yöiyafie moholömelëla säi
(*Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19*)

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bögëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nie ei säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö

* **24:2:** 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sëlö amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sëlasila, nufudala baagomolömelë. Nïe äigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälahilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfalä bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso made-lahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameada hedabola helësëmalo) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figidaia sebe amea digalahilä, mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obögëmabio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo äha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögü mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädë dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmabio. ²⁴ Amoie mida, wäfalä Afädë Memelei gadoi odoage, wäfalä bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöie, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla ähagomelë.

²⁶ Amaimo, afädë dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeami neala säseada, ami mosabio. Amase, afädë sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säseada, dofä gabula helësëmabio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöie Malö amo ulufadigisolo amo gala, amo gadola

wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeaa ami haea säsalï gadoi gegedomolömelëla säi.

*Hobeala Dolöie Malö ulufadigimolö amo
(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)*

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yöi yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neela, amase, gasumili mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hïdo elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöie Malö amoie nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolömelë. Iliä beahalea, Dolöie Malö amogi geloi amole, yo digalo hïdo elöifalï amolebalä, mu baidilidaia maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hï memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amolige, näiada nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolömelëla säi.

*Yesuea äfäeoie ado säi amo
(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helësëmalo. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolö gaso, nie adoda dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi amo
(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)*

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Nadoea hïdomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹ Iliä dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digïla moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digïla moholömelë.

⁴² Amaï gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made amëada, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalo. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amaï amëa, diliage daijala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo hedabüege nafadeiege
(Ulugu 12.41-48)*

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amëa, ie dafidiloea hïle mosöa hamoi

hamolasilo odoa sigi namiäia, ilile molö segeyo hi daijala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ İe dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägilomelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma İe nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligilomelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, İe dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelobalä namialamolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasıe säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ² Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifalı, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gauı. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla İmo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, daiai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi amo (Ulugu 19.11-27)

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, İe hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia İe nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia İ. Elömada muni giwi dausini äudä İ, amase, elömada dausini afädëfalı İ. İlile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameada, fodolofalı awäla bisinesi hamosa neada,

dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äüdä nelo ameage, amo gadola hamosalea, dausini äüdä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²² Amala säsebegi, dolö dausini äüdä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äüdä i. Ameada, na dausini äüdä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegecola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negei. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloia ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gegecola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nïe muni negesi galebeda, ne obëgëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoieda, sulubadelaia nelebo afädë gaula neebe amolimada, odo baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hailsa nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö amo

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hido elöi salugalahlilä, selesaia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela, ie odagia maala gegecolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ie dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nïe Nadoea neala obeägilasi dilie, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne

fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö iasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä iasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo iasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsiola nabolömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nïe nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne nebeawi made, bahila afiala, nulo usilo made dibeaa ami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoiege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Gelo, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabolömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeaa ami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo

(Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo beselagalamolö amoda dilia dawa.* Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoaie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gegedoi. ⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloela säi.

Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo

(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hïdo elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bëgëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala

* **26:2:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

sähalea, Faeagasebegoda edoëdu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ïalabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoie yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoïda dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie dai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla ïmolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)*

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ïe ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ïlo busa neebee ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo ïmolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa nidelahilä, egali ï.* ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

*Yesu e ïe bëgëla aulo amolibalä molö naha dilo amo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)*

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bëgëla aulo amoli maalahilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi da-iamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bëgëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie dai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hïdo hïdolaëa ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameadä ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ ïe säla dëdëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihï säse gomelëla säi.

*Dafidilo Geloie molö mai amo
(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golidi 11.23-25)*

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegei. Nesegealahilä, ea beledi dagabodasila, bëgëla aulo amoligali ïahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesegealahilä, iligali ïahalea, Dili sulubadelaea go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö

* **26:15:** 26.15 Muni giwi siliba nabülasi ohodoa go, waliöda aboläiadu nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo guila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia afiai.

*Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubade-
laea, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo dig-
amolömelë. Mida, ado säla dädëla negei dibe amea sähaleada,
Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila
afufumolömelëla
säla dädëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili
baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaea ema
säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaie asigi afädë
negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala
säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi
gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala
sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu
baagomolö galëge, ameada na di dawa madela dofä made sämolömelëla
säi. Ie bëgëla aulo amoli sulubadelaiege amalamu säla didigai.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä ado amo
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bëgëla aulo
amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi
sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege,
ea ili sigi awälahilä nea, ie iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala
nea, ea ilima sähalea, Nïe iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne
baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi.
³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola
dialea, Godema sähalea, Nïe Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi
molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made,
dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ie
bëgëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo
bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö
ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa
namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda
wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema
adosalea, Nïe Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo
gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala
beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä,
gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö dīgila awälahilä, ea bu osoda Godema
dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ie bëgëla aulo amoli
sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale.
Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo
amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi.
Bimo. Dolöea ne hololöla odoaië naabogi gausimolö amo hä, ga made
misi neebemelëla säi.

*Yesu odoaië naabogi gausi amo
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daijala säla iahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla i. ⁴⁹ Ili maalahilä, e hä, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelö amea, ie helebe besela neawelahilä, gobela ilo busa amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ie gëhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nïe Nadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabolö ulila helësësebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalahilä säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelö gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gagaulahilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ilo mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gauï amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bëgëla aulo amoli sulubadelaea e digila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi amo

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gauï amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobeala baagiala e bëgëla awäla, gobela ilo Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wagasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaeage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wäfalï, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wäfalï, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafali, dolö äudä maalahilä ⁶¹ sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeie mosö go hailadigilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie ëgi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihï säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloi Edefade amoie naabo dafädimadi filahilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebego. Odoama ea hamoi amoie nali made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia

abilia helēsēsebelā nabi. Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Eda hā, nufudala baagomolō dialeala sāi. ⁶⁷ Amala sālahilā, ilia Yesu e migaliā gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilā ⁶⁸ sāhalea, Afādē Memelei, dolō di nufudase egoweda nowē gabu. Dihi bea sāla sāmola sāha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela sāi amo

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisā afādē maalahilā ema sāhalea, Dige Galili dolō Yesubalā nawesa aligilo amo gabula sāi. ⁷⁰ Amala sāsebegi gaso, Fidaea dolō sulubadelaie sidaia ne madela sālahilā sāhalea, Ado dia sāse goda, na dawa mademelēla sāi. ⁷¹ Amala sālahilā, e yala baagido idi dagaboimadi awāha nebegi, hamoi hamolasilo dolisā elōea e bealahilā, ami nefolalebe amolima sāhalea, Dolō egoweda Nasalese dolō Yesubalā nawesa aligilo amo gabula sāi. ⁷² Amala sāsebegi, Fidaea migaliā diigila, bu elō ne madela gelola sālahilā sāhalea, Dolō amoda na dawa mademelēla sāi. ⁷³ Hobeala, dolō odoa ami nefolalebe amolia maalahilā, Fidama sāhalea, Dida dofā amoligi gabu. Dia adosebegoea dihidi ulufadigisebegomelēla sāi. ⁷⁴ Amala sāsebegi, Fidaea, na we wāfali sāseada, dofā ne Godea sē imāiala sālahilā, migaliā diigila sāhalea, Dolō amo na dawa mademelēla sāi. Ea sāia gai amole, hā, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gāsebegi, Fidaea helēsēsalea, Yesuea sāhalea, Gagalugo gawalia aso, made gāla neēgi, dia ohodoala ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi amo helēsēla obēgēi. Amala helēsēla obēgēlahilā, e segea doadigila awāla, edefademalā dīisa nelo.

27

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebee sigi asi amo

(Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaeeage, udia dolōie dafidilo asigi gāwi nefolalo amoliage, Yesu baagomāia nufulōla sāla ado afādē negei. ² Ilia Yesu nafodola sigi awālahilā, Gabena Bailadiē naabogi gausi.*

Yudasa e baagoi

(Abosolo 1.18-19)

³ Ilia e nufulōie hamosebe amo bealahilā, Yudasa, Yesu hololōlo amea asigi bedefalahilā, muni giwi siliba nabūlasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gāwi amolige neebee obēgēlahilā ⁴ sāhalea, Nada dolō nafade afādē made hamoi hololōi amoda, asiala hamoi gabiola sāi. Amala sāsebegi, ilia sāla obēgēsalea, Dia hamoi goda nilile mademelē. Goda dihilemelēla sāi. ⁵ Amala sāsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosō isogi ami sadia idogolahilā awāla, hūmu maagō bēola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sāhalea, Goweada dolōie heale digamāia hamoi amea, muni goda negelo dibeā ami gedola negemolōda dofea mademelēla sāi. ⁷ Ilia ado afādē negelahilā, muni amea sege afādē nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolō amoma nii. Udia dolō sege odoadila misi amoli

* **27:2:** 27.2 Bailadida Olomo dolō. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hiliidomuda Yesu nufudala baagomolō uli gabugi, Olomo dolō amoliamu nufudala baagomolō dialeala sāmōlōi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebee Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo.

baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Iliä muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaui. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dëdëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi
(Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihî säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi, ea ado afädë made säla obëgëi. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Iliä dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

Yesu baagomäia nufuöla säi
(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilö. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësësalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nie asigi edefade yöia idogoimelëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ie healeda nilimage, nilile malömage diamäiala säi.* ²⁶ Amala säsebegi, ea

* **27:8:** 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiuea ie beba dëdësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi. * **27:25:** 27.25 Ie healeda nilimage, nilile malömage diamäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi.

Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämaloi. Fëgälahlilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo

(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.* ²⁸ Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, ginüie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabiola säha nelo.* ³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei amo

(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala egei. ³³ Afialahlilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia ïasebegi, ea nabibilage, molö made helësëi. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ili i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo doló äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi amo

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli

* **27:27:** 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo.

* **27:29:** 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolo amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nïe Gode, nïe Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlilä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goeda Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofalï amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dïbea ami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäladigi. ⁵² Amase, baui amolige doge negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digila awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dïbea ami nogila digasebegi, udia dolö yafiea ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, edefademalä fudugila bedälahlilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafalï yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bögëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui amo

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifalï, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bögëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebee maalahlilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifalï amea usulala ⁶⁰ gaula awälahlilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebee awäla gege dolahlilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimolömelëla säi amo nilia helësëla obögëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahlilä, idihë namialamalo. Bögëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säsedä, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälahlilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahlilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

Yesu e baagoiala nowela asi amo

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi.* ² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fii udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bögëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bögëla aulo amolima sämolöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nïe nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäседа, ilia ne ami bimolömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gege dolahilä, ilia ado afädë daiala negei. Ili muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sämalö. Ie bögëla aulo amolia gasigi maalahilä, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sämalö. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

Yesuea ie bögëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi amo

(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)

¹⁶ Bögëla aulo gidälasi amoli Galili afialahilä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahilä, ilia e beala, ie ëi gauia adai. Amai gaso, odoaeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebea maala nea, ilima sähalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awalahilä, fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nïe bögëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie ëigige, Malöie ëigige, Gesami Hedabiie ëigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

* **28:1:** 28.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelo

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe.
² Godeïe ado säla ïlo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebägi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada die idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daijala hamogimalo. ïe idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelo. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfalï holöfalï dibeä amilage Yalusalemelage sulubadela nelo amoli e nebea ami maala gedoi. Maalahilä ïlia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ïli Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilïa fagulo hamoi amo salugalahlilä sugua gafodo gadoi malibu negela nelo. Eada galiawage äwiïe ödäge naha nelo. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeä ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfalï neebewe gadoi made eda ïlibia edefade nebeä amo moholömelë. Na ïe emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeïe Gesamia dili gesa namolömelëla säla ïaha nelo.

Yonea Yesu ödägi gelasi

(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeïe gaamu Nasalesela maasesebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägilä agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹ Beaha nebegi, selesäia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nïe malöfalïe, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹² Ado säha maadesebegi, Godeïe Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloï. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasi biyidia nelo. Yesu nebea ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ïlaba elö elöi nebea ami nebegi, selesäia fiia e ugila negemolö misi.

Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelo

(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahlilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi säla ïaha nelo. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daijala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego.

Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami namolö amo ga madefali dileamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla i.

Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ie edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

Dolö afädë mugabe fedai nelö
(Ulugu 4.31-37)

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea mala säla olelesa nelö. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalahlilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebea wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go digilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahlilä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädäwala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säседа, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala didigai.

Yesuea udia dolö yafe wahilasisa nelö
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahlilä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebea gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegedola nefolalo. ³⁴ Amala

* **1:21:** 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahlilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada dai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

*Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi
(Ulugu 4.42-44)*

³⁵ Segeyo sagala digaia made Yesu e yosefalī doadigila awälahilä udia dolö aligilo made dibeami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bögëi. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaia di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obögësalea, Sege gaamu ga made dibeami ado mala oleledelä afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö neebadi ami awälahilä Yesuea ado mala säla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

*Yesuea dolö afädë wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)*

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebami maalähilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helësëseada, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuie isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ie naabo mogodigila gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahlamola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofalī hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofalī mosalola sälahilä amoma gelolafalī sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalähilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelo. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibeami amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebami mafusa nelo.

2

*Yesuea dolö afädë fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)*

¹ Segeyo odoami nelolahilä Yesu e Gabaniama obögëi. Obögëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obögëla misi neala säi amo sulubadelaia nabaha maadei. ² Nabaha maadelahilä udia dolö yafie Yesu neebami sulubadelaia gegedosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoami namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu neebami dolö biyidiae iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu neebami gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu neebami gaalula mosö figi dusuia galähilä dolö iwasala gaula misi amo fëola ia idogoi. ⁵ Iliasi asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoami sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebege mi edoie sähadu. Eada Gode

gagadesa neamelë. Godea hïdofaliãmu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliã amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilã, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahilã die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmãia olesagomelëla säla ialahilã dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali ie fëo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaã asigigi fudugilahilã Godeie ei gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela sulubadelaã säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oebao edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neebã ami gegedosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴ Amala olelelahilã, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilã, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bëgëla aulo amolibalã gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bëgëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö odoã mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalã molö naha sebe meli. Bealahilã Yesuie bëgëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalã gedola molö naha sebegoda edoie la nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlã Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebã aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebã aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebe amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neebe amo wemolö misimelëla säla i.

Molö naala made aligiloie mala negei
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu neebã maalahlã ema sähalea, Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolöie bëgëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bëgëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebego mi edoie la nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëã udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalã gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoãea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilã Yesuea ado elö sähalea, Afädëã fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameada gofo amo nulimolömelë. Amalahilã dafidi nuli amo gadola made

bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamolea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselomelëla säi.

*Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bögëla aulobalä helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bögëla aulo amolia widi amoie gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe amead a segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bögëla aulo golia damula hamosa nebegi bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalahlilä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei amead a Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

3

*Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi
(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)*

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nufulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahlilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bögëla aulo amolila sege ili nelo amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafiea ili bögëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämadilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahilä

bëbëgëla awäla e neebee ami gegedoi. ⁹ Yesuea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebee gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahilä e diigidelälahilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ië emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

*Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)*

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hï helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebee ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiasebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ëi abosolo negei. Iliä Godeie ado mala säla imäiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi imolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ië ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebedüie malö Yemesege, ië edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

*Yesu e mugabebälä nea hamosa nebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ië bëgëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlä e sosogo amolia Yesu sigi obëgëmolöie bea asi. Iliä sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani hïmuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania hïmu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ië nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ië mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ië nafade hamoi amoda walioge hobealage hïbalä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Iliä Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlä Yesuea ado amo amala säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

* **3:22:** 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sāmola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iäsebegi, ea säla obëgësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bëgëla hamolo neebe amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

4

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

¹ Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie mafulahilä e neebea amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofalä bäui. ⁶ Fodolofalä bäui gaso, eso neela hëgësalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegebola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameada hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëla säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säla i.

*Ado besula sāmölö mi dibe beala säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ie bëgëla aulo giwilasi amolibalä Yesu e hido neebea awälahilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negesi dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Udia dolö segea neebe amoma ado besulamu säla iaha neawe. ¹² Amoie mida gowe. Iliä siia beahamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemölömelë. Iliä gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Iliä beagolela helësësa galebeda ili asigi besusa maade-segi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola säla i.

Aisaea 6.9,10

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësëi neale. Fädäla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea molö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado

mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali maala neadigisa neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameda ado mala obeägila nabalahlilä neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili didi made awäla sedade made aligilomelë. Iliä ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea ili neala sëlasisege, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibeä daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahlilä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰ Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameda ado mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelëla säi.

*Gamaliie ado
(Ulugu 8.16-18)*

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibeä ami neala ulufadigisa maademolöie amaimelë. ²³ Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalo. Dilia odoagali mogela iäседа, Godea amo gadola diligali mogela iähalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hails nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bäusebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebeä damula nelomelëla säla i.

*Ado besula masada gägäie säi
(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)*

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ië adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö ololomelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla iähaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla iaha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea

ado besulamu säla olelesa nelo. Ìe bégèla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula säla ìaha nelo amoìe mi sulubadela säla ìaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä adoì

(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ìe bégèla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dégèla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagèdäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ìlia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holófali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ìlima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädè negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ìe ado nabelo gabu. Dolöwe nowèdula säha sefolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi

(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Ili oeabo edefade amo dégèla agesu näiado alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami dīgila awäha nebegi, dolö afädè mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ìe naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi èfèage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ìlia ìe naabo emoge igi èfëa nafodosamu nelo gaso, igi èfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ìlibia edefademalä neebe amoìe malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie èi nabasewegida dia ne së ìmabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go dīgila mosöla säsebegi amala säla obègèi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Dìe èida nowëla nabi. Ea säla obègësalea, Nìe èida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda dīgila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo dīgila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogoboga amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegeadolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibeaa amige mosö gagäwila

asi dibe a miġe sāsāla awāha nelo. Sāi amo nabalahlilā udia dolō nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fādāla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebea awālahilā beahamelebe dolō dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilā ili bedāi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolō misi neebe amea nabuāia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödāea mai amoge odoama fādāla sāla i. ¹⁷ Amala sāla iasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe dīgila mosalola sāi. ¹⁸ Amala sālebe Yesu e ödā dudaia fimolō awāsebegi, dolō mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awāsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolō amoma sāla obēgēsalea, Nebalā moholō made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasēi amoiege die sosogoma sāla imolō dihi mosōa mosalola sāi. ²⁰ Amala sāsebegi, dolō amea Gaamu Nabūlasi dibeamadi awālahilā Yesuea ema hamoi amo udia dolō nefolalo amolima sāla iasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yalusūe idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge (Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödā dudaia fila oabo edefademalā amo dēgēla obēgēla agesua nebegi, udia dolō yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosō beaha aligilo afādēie ēida Yalusi maala Yesu beagolelahilā iē emo mia gumusula dia idogolahilā ²³ ema gelola sähalea, Nīe nidiwi holōböda baagomolō ga madefali dialea. Dofā dia naaboea diigisegi made baagola wahimāia awāhadula sāi. ²⁴ Amala sāsebegi, ebalā asi.

Udia dolō yafie nefolalo amoliage e bēgēla awāhalea dedelela negegila aligi awāha nelo. ²⁵ Awāha nebegi, udia afādē gāheo i nabūlasi afādēie odoi āudā heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameada e wahimāiala alōgoda yafie neebea ami aulo gaso, sē edefade meli. Alōgoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala sāi amo ea nabalahlilā udia dolō Yesu e bēgēla asi amolibalā awālahilā e baagido maala iē fagulogi diigi. ²⁸ Hīdo asigia helēsēsalea, na iē fagulogi diigiseda, neda wahimolōla helēsēi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilā e wahimolōi wahii gabula helēsēi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu iē wahilasilo geloi awāsebe amo helēsēlahilā besula nea nabahalea, Nīe fagulogi diigi amo nowēala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, iē bēgēla aulo amolia ema sähalea, Udia dolō dibalā dedelela negegila neebewe dia meli amo edoie ne nowēa diigila nabahala sāi. ³² Amala sāsebegi, e nowēa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helēsēlahilā bedāla emo gīgīsēla Yesu neebea maala iē emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo sāla iaha maadei. ³⁴ Amala sāla iasebegi, Yesuea ema sähalea, Nīe nidiwie, dia Godema asigi afādē negei amea di wahigomelē. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelēla sāla i. ³⁵ Yesuea ado sāla iaha nebegimu dolō odoa gedolo mosō beaha aligilo Yalusūe mosōala misi. Maalahilā ilia ema sähalea, Die didiwi amo hā hame fidila asimelē. Yōi odoa olelelo dolō goma iasebego edoiela sāi. ³⁶ Ili Amala sāsebegi, Yesuea auaulahlilā gedolo mosō beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afādē negemalola sāi. ³⁷ Amala sālahilā udia dolō odoa nefolalo amolima dili moholō mademelēla sālahilā Fida Yemese iē edoo Yonela ohōdoa ilimu ebalā asi. ³⁸ Gedolo mosō beaha aligilo amoie mosōa maligahamelebe

udia dolö yafie geqedola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoie eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoie gäheo ida nabülasi afädëie odoai äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

6

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelö (Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

¹ Yesu e sege amo digila hi e edëi gaamugi awäsebegi, ie bögëla aulo amolige e bögëla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelö. Ea mala olelei amo nabalahlilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ie elefila ilida nilibalä salea madele. Ili amala sälahilä ema bimolö habobaha nelö. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ie ei gauia adala aligilomelë. Hile segea fii afädë sosogo neebe amoliada ie ei gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelö. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelö. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelö.

Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola säi (Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelö. ⁷ Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äudä äudäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalalahamelë. Amo fii amolia mosö fu made ialahlilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahlilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelö. ¹³ Ili amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi.

Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

*Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)*

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ei säsäi asi ameada beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obögëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelo. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obögëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebego dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolia sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabaia mosöa negi. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla bedälahilä idihë nelo. Ea Yonea ado säi amo nabalahlilä obeägilo amogi e asigi säosöla helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagolei. ²² Segeyo amo gala udia Helodiasa hile idiwi amo maalahlilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalia diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo neebea fodolofali baluluia obögëla awälahilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalia diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofali idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obögëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obögëlahilä dolisä amoma i. Iasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahlilä ie bögëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi negi.

*Udia dolö yafiea molö mai
(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)*

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebea obögëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla iaha nelo. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolö madeido

dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä du-daia filahilä udia dolö madeido afiai. ³³ Ili awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helēsēi. Amala awäha gabula helēsēlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahilä ili moholö awäsebea ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴ Ili awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasēi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bēgēla aulo amolia e neebea maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelē. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibeaa amige gaamu holöfali dibeaa amige hogola afiamalamola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ilima säla obēgēsalea, Ili molö muäia dilia imalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obēgēsalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muäia neala imolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bea awälahilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö giisidaia gegedola fiffimalamalola säi. ⁴⁰ Ili odoada hädali afädē, amase, odoada nabülasi bia amoli gegedola fiffigisa maadei. ⁴¹ Amala fiffigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegelahlilä ie bēgēla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahlilä ili sulubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

*Yesu ödädabodo asi
(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)*

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ie bēgēla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dēgēla alogodi sege ei Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ Ie bēgēla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö ilia wasebe meli. Haea gämolö amo gaalu, e ödädabodo ili neebea moholö asi. Ili amilahilä baagila äudulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helēsēlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadela bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelē. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada beledi i amoie mida fädäla made helēsēi nelo amea fudugi. Ilile iso asigi galadigi nelo.

*Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi
(Madiu 14.34-36)*

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dēgēla alämadi sege ei Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ēfēa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helēsēi. ⁵⁵ Amala helēsēlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibeadi amogi

afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebee amige mosö yafie dibe dibe sagai dibe amige e awäla beselagalasebea amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeie Ado säla negei amea baagila asi dialea

(Madiu 15.1-9)

¹ Felesi dolö amoli gegedolahilä mala dawadigi odoala Yalusaleme-lahilä Yesu neebee afiala gegedoi. ² Amalahilä ilia beahamelebe ie bögëla aulo odo amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaeage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obögëlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Die bögëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoiëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe, Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nie ëi gauia adalo nebegola

säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala säla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helësësebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahlilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ie eedo emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila negelabiola sähalea, Nelebo amogi *Gobanala* säseada, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Udia dolö neala nafadelo mi

(Madiu 15.10-20)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiëlahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaea na säsebewe nabalahlilä helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameadä dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digai nebegi, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula

nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadu udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. (Ea amala sälahilä molö sulubadela molö dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

*Udia afädëa Yesuma asigi afädë negei
(Madiu 15.21-28)*

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahlilä e mosö afädë neebee amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësämäia helësësa nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwi holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahilä udia amo fodolofalä maalahilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nie nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadu die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahlilä Gaamu Nabülasimadi nawësa nelolahilä awäla Galili oeoabe edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e neebee ami sigi misi. Sigi maalahilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä nea ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä ea gofedela dolö amoie eliigi diigisalea ³⁴ selesaia mosöa sida adogola hame hëia fedalahilä sähalea, *Efadala* säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe doga negelahilä ie eli fodolofalä hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämbiola säla iahamu neebe amo nabalahilä gaso, ilia auaulahlilä säla iahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola doga negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

8

*Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i
(Madiu 15.32-39)*

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gegedoi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ië bægëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi amoli nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö made gabugi asigiusebemelë. ³ Sidëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säседа, idiafa si dädbëlela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ Ië bægëla aulo amolia ema nabahalea, Nili sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵ Iliä Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliala säi. ⁶ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli nagadaia fifigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaläia amo gaula nea, Godema nesegelahilä, dagabodasila ië bægëla aulo amolima sogomäia i. Amala iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Iliä seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahilä udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahlilä, fea digai amo ilia adu gifalädaläia salala nobai. ⁹ Udia dolö sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä ië bægëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila Dalamanuda segeamadi asi.

*Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)*

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahlilä gëgëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Iliä e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebego, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä dudaia bu fila, oeabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

*Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ Ië bægëla aulo amolia beledi elabolahlilä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä hilidomu sähalea, Nilia beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ Iliä säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biaea muäia, dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ Iliä amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiaea muäia beledi gifalädaläia dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliala säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësësa nelo amomu neagolela säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu ie bægëla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädë si golai nelo amo e nee-bea sigi maalahlä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibeaa amilahlä segea sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidooa gofedela galala ie naaboea diigilahlä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägä adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahlä nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadü amogida mosabu. Dihü mosöa mosöla säi.

Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)

²⁷ Yesu ie bægëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bægëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Udia dolö odoeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoeada, Elaiä neala säladigi, odoeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla äasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

Yesuea hi e së naala baagomölömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)

³¹ Yesuea ie bægëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla äasebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahlä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ie bægëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne nebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ie bægëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bægëla moholöla helësëseba, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bægëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëseba, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiseda, ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo äalahilä, hile namolö amo bu nea obëgmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nie adobaläge hewesada, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifali amolibalä obëgësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebeگو odo baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ie geloibalä maase amo bimolömelëla säla i.

Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofali nefolalo. Ila beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gai amoge yo digalahilä faleifali, sege fifii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli.

⁴ Ila beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Mosesele, elöda Elaiaie la säi. ⁶ Ili edefademalä bedalahilä, ea edo samolödula asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia idogosalea, Goda nie malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahlilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odo made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Ila ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoie la nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla iahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odo nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili awäla ie bëgëla aulo odo nebea ami beselagalai. Ila beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofali fudugila e nebea baluluia afufulahilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, nie nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di nebea sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahlilä, ie nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ie domalo gelola sosolahamelëla säla i. Die bëgëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebeگو. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofali malö amo gelola amulämelasilahlilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahlilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gawila hamosiola nabi. Edoea säla obëgësalea, Holöfalgila amaimelë.

²² Mugabea malö go baagomäia nulo gaamugige ödägige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoie. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofali malö amoie eedo amea üalaladigila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebee baluluia mafula gegeedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahilä ie bögëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelo. Afädëa e abididula made helësëmäia nelo. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bögëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelo. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabolö amo bedäi nelo.

*Dafidilo neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäi nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obögëla made nelo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësëseda, dafidi hidale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nie ëgila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

*Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ëi säla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nie ëi säla geloi melëlo made gadoi afädë hamoseda, hobea neabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nie ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iaseda, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

*Nafadelasiloïe ado säi**(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)*

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalasiseda, ëfëa igi ede-fadegi begela bidi näiado amea ïe muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogosedä, ïe hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Dïe naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Dïe emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Dïe si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë. *Aisaea 66.24*

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebiïe hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10*Udia nii fisimabiola säi**(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)*

¹ Yesuea amala sälahilä sege amo digila awäla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebeä mafula gege-dosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e neebeä maalahlilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibeä ameada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Ila säla obëgësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dädëla ialahlilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibeä amo bealahilä mala amala säla dädëla negei. ⁶ Mi gäwila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameada dolöea ïe emele eedole digila ïe udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädëfali namolömelë. Amala säi amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfali nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obëgëla awäla sefolalea, ïe bëgëla aulo amolia ado säi amoïe ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelë. ¹² Udia afädëa ïe dolö fisila dolö elö fila awäseda, dolö amo ea fa nimolömelëla säi.

*Yesuea malësäma obeägisa nelo**(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuïe naaboea diigimäia e neebeä sigi maasebegi, ïe bëgëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebeä maase goli misäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami malësä go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago.

Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami malësäea moholöila helësëi neebe amo gadola, afädë ne moholöila helësëi made neebe amoda dofä made moholömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemäiamelëla säla fisiga idodogosa nelo.

*Nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädë hedabi mademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, dië diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebege. Dië nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali neala imalo. Amala hamosedä, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bëgëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebe ameada Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi sëi holöfalä made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi madaeda maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Nabuö. Niliäda nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bëgëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeä ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bëgëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ie bëgëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafalä awäha nelo amolia

bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahilä hobeaa ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nilä Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Iliä e baagomäia nifulömelëla didiäla daiäla negelahilä, fii odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Gaula iaseda, ilia ema eheheladigi, gofedela galaladigi, ëfë damuia fëgäladigilahilä baagomäia nifulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi

(Madiu 20.20-28)

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebee maalahlilä elea ema sähalea, Säla Olelelo, alia afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Die yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafädimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola aliage gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila samäia memelemolöda nie mademelë. Godea fimäiala daiäi amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia ado säi amo nabalahlilä Yemese Yonelema habobaha nelo. ⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Iliä hamolo amo gadola, dili nebege afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebege afädëa ëi sälo namolöila helësësewa, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësësewa, ea sulubadeläie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgemolöge misimelëla säi.

Yesuea Badimasa si golai wahilasi

(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)

⁴⁶ Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debediie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debediie malöo, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebege, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebee misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea

ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebela säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihï asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

11

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai
(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ie bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sämalo. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgemalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebea sigi gaula obëgësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafia ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awähä nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awähä nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie ëigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama 118.25,26*

Selesaia fia Godeie ëi gauia adala nesegemola uuala säsäla awähä nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obëgëi.

Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)

¹² Diala aiyu amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bëgëla aulo amolia nabi.

Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila

hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabilia misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dödëla negei dibe amo gomalä madele. Nie mosö fifi asi sulubadelaea Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dödëi gaso, dilia fa nelo müsügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödula hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadelaea ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bögëla aulo amolali gaamu amo digila asi.

Äfäeo i bausoi amoie ado säi

(Madiu 21.20-22)

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihï duhulugi dagabola digamola säседа, ea säi amo dofä amamolöla helësëседа, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabaseda, dofä nimolöla helësëmalo. Amala helësëla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ila nabi

(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)

²⁷ Ili Yalusaleme bu obögëlahilä Yesu e gobela ilo mosöa awäla nebegi, gobela ilo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e nebea ami maalahlilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obögëседа, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi i amoda gowea ila dilima säla imolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla imola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoïela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obögësalea, Niliada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla imolö mademelëla säla i.

12

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi

(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla iaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa i gägä negelo gelebi efë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögöi. Amalahilä

sagai idihē namolöie mosö afädē holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä hī e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelē. ² Gelebi gägä amo faimolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo afädēma sähalea, Nie sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila imola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla imolö asi amoda ilia e gaula nufudala ialalalahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelē. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ie busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelē. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ialaladigi, odoa baagomäia nufudadigimelē. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädēfalimu hī ebalä nelö, hīle efegē hī boba hamoi nelö amo. Hobeafalī ea malö amoma ili neebea mosalalahilä sähalea, Iliä nie nafegema hedabola helēsēla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelē.

⁹ Amala hamoseda, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahlilä sagai oodola beaha nelö amoli baagomäia nufudaha maadelahlilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelē. ¹⁰ Dilia ado säla dädēla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelē. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dädēla negei dialea. *Sama 118.22-23* ¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelela

säla dädēla negei dialeala säi. *Sama 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helēsēla ado besula säi amo helēsēlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e dīgila bahila asi.

Dagisi muni imolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Dolö busa odoa amolia Feseli dolö odoa amolimage, Heledoie damelē odoa amolimage, ili Yesu neebea awälahlilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e neebea ami awälahlilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helēsēsaleada, dia mala säla iähalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helēsēsamelē. Amala helēsēse amoie mida, odoa neebe amolia di beala säse amogi bedäla helēsēla made, Godea helēsēi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelommelē. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helēsēlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni imolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia dagisi muni amo imäiale ma, made imäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalī säsebe amo bealahilä, ilima säla obögēsalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädē na melēdelä gaula misiēla säi. ¹⁶ Iliä muni giwi afädē gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dädēi dibe gowege nowēie gabula

nabi. Amala nabasebegi, ilia ema sāla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaïela sāi. ¹⁷ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāhalea, Nelebo Sisaïe dibe amoda Sisa hīma īmalō. Godeïe dibe amoda Gode hīma īmalola sāi. Amala sāi amo nabalahlā ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolō baagoi amoli made nowelagalamolōla sālo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahilā sāhalea, ¹⁹ Sāla Olelelo, Mosesea mala afādē nilia hamomāia dēdēla negei dibe amo gowe. Dolō afādēie edoo malō madela baagoseda, udia didalomu sulolahilā, dolō baagoi amoie ēigila malō āgūmolōie, edoo elō amohi udia amo nimāiala sāla dēdēla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalādālīa salea, abulūmi amea udia afādē neala nea, malō madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulūmi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilā, eage malō madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilā, ²² edoolali gifalādālīa amoli malō madela baagosa maadei. Amalahilā udia amo hobeā wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolō gifalādālīa amolia udia afādē amomu nii amea, hobeā baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowēie udia samolōdula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāhalea, Ado sāla dēdēla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala sāsebege madele. ²⁵ Amaimo, udia dolō baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolōea udia nimolō mademelē. Amase, udiage dolō fimolō mademelē. Ilida selesaia fii neebe amo gadoi namolōmelē. ²⁶ Amaimo, udia dolō baagoi amoli nowelagalamolō amoie ado afādē sāhago. I afādēgi nulo sōa fedaila Mosesea dēdēla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sāhalea, Neda Abalahamaïege, Aisagaïege, Yeigabaïege Gode neamelēla sāila dēdēla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolō baagoi amolile Gode mademelē. Eda udia dolō sebe amolilemelē. Dilia asiala gelola helēsēi gabula sāi.

Godea Ado sāla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi
(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afādē nelo amo maala, ilia ado didiāsebe amo nabalahlā, Yesuea ilima hedabola sāla obëgësebe amo bealahilā, ea Yesuma sāhalea, Godea Ado sāla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obëgësalea, Ado sāla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sāhago. Isilale udia dolō, dilia nabualo. Dafidilo Geloida nilile Gode. Dafidilo Geloida afādēfalīmu neamelē. ³⁰ Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola sāla negei. ³¹ Amo baagia elōda gowe. Dihīdi boba hamolo amo gadola, odoa dibalā nefolalebe amoli boba hamomalola sāla negei. Mala geloi dafidilo gelola āudā amolemu sāla negei dialea. Odoa mademelēla sāi. ³² Amala sāsebegi, mala dawadigi amea ema sāla obëgësalea, Sāla Olelelo, dia mogola sāi. Gode afādēfalīmu, elō made, emu neala sāi amo dia dofā sāimelē. ³³ Ema bobaeage, helēsēloage, geloiage boba hamolo amole, dihīdi boba hamolo amo gadola odoa dibalā neebe amo boba hamolo āudā amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila sāi. ³⁴ Yesuea dolō amea hedabola helēsēla sāsebe amo bealahilā, ema sāhalea, Godea Beaha

Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obëgëmäia ema sämolö amo bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleüi nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidiüi malöla sälo amo abeahäla säلود. ³⁶ Godeie Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea, Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelë.

Sama 110.1
³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloila säi amo Dafidilo Geloia Debidiüi malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi
(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahlilä magaia gaamugi awälahlilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebeä ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibeä amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade müäia baala imolö dialeala säi.

Udia didalo afädëä muni negei
(Ulugu 21.1-4)

⁴¹ Godeie muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi goweä negei amea udia dolö sulubadelaä Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweada afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)

¹ Yesu e gobela ilo mosöa amila awäha nebegi, ie bëgëla aulo afädëä ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahlä nie ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Ila dili nafodola gaulahlä galisölö neebesa sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla äaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadalea nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹ Ila dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla äasebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadalea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahlä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negeomlöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameadä hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hi mosöa fagulo nea obëgëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo äaha sefolalebe amolige, edefademaalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögï mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfali säsäla sähalea,

Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalí säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahlilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

*Dolöie Malö amo bu obögëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)*

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua

eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumilí mudaijala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifalí amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amoge, näiado nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

*I bäu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)*

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalö. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalö. ³⁰ Na dilima dofä sähawe. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ie mosö digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamolasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsila aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedoda së gäse gaalu obögëmolöledu ma, gasi mogogi obögëmolöledu ma, haea gäse gaalu obögëmolöledu ma, yose obögëmolöledula dilia dawa made nebege, dili adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

*Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoïege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoïege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,* gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musügä abeahämola awälahilä e gaula nufulödula didiäha difolalo. ² Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei

(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoïe ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoïe. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosä dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoïe dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësëседа, ugila negemolöi galea. Neda dihilibalä namolöi namolöi mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoïe, nie domalo dafidi hëimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

Yudasaea Yesu hololömolöie asi

(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)

¹⁰ Amalahilä bëgëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasä Isagaliadaea gobela ilo busa neebea ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

Yesu, ie bëgëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoïe molö mai

(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoïe molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoïe sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molö amoïe, nilia abidi daiamäia hame-sebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bëgëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalamelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digasada, mosö eedo amoma gomalä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoïe molö nie bëgëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säседа, ea hogoli afädë ilibia nelebo daijala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea

* **14:1:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoïe helësëla obëgëlo segeyola säi.

säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiiai.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hïdo hïdolea dafidi säladigi hobea säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dëdëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoaië naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Dafidilo Geloïie molö mai

(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golïdi 11.23-25)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ie bëgëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nie domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä iligali iasebegi, ili sulubadelaia mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia asi.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi

(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaia bedälahilä nema habomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea. *Segelae 13.7*

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili molömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ili sulubadelaia bedälahilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaia amo gadolamu säi.

Yesu e Gesemani awälahilä Godebalä adosa sulo

(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)

³² Yesu, ie bëgëla aulo amolali sege afädë ëi Gesemani dibeami afialahilä nea, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälahilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nie iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi

nebeho. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säсила e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Iliä ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula äasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebeho bimola säi.

Yesu gau

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daijala säla äahalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalö. Dolö na mimila nödöseda, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödoi. ⁴⁶ Mimila nödösebegi, ilia hä e gaula fëdöi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gau amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gau ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

Galisolö dolö amolibalä gudimolöie Yesu sigi asi

(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebae ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegedola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odo misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nüfuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafiea ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Nilüada ea gomalä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia

ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifaliie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Geloi Edefade neebe amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalahlilä, hile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nali made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galalahilä, ilia ie si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämola säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfali säseada, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalä diigila sähalea, Dolö ei säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgëi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Iliä gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi nebea maalahlilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësesebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahlilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafalä Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebe goma na abilia hamomolödula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafalä sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea odoama Yesu fëgämolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Ginüie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofalä amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaijala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Afialahlilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadü baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Èhehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa

nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogoihilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äüdä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bögise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bögise gaalu, Yesuea gelolafali säia adahalea, Eloi, Eloi, lama saba-gadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nïe Gode, abisigi ne dïgïla asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia ialahlilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeami adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiäfalï holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahlilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu baui

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daiälo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësälahlilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebea awälahlilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahlilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahlilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahlilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahlilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahlilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemesie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla

afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doge negei dibe meli. Igi amoda edefademalade. ⁵ Amai beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bögëla aulo odoa amolimage gomalä sämalö. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili emo gigisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahlilä fodolofali doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeami ea säla imolö asi. ¹¹ Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalahlilä, ilia dofä gabula made helësëi.]

Bögëla aulo äudäea Yesu meli

(Ulugu 23.13-35)

¹² Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. ¹³ Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebea obögëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

Yesuea ie bögëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla imalola säi

(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilä hobeala gidälasa amoli molö naha dibeami e bimäia beselagalai. Beselagalahlilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nie äigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoie ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloi Yesuea ilima ado säla ialahlilä, selesaia mosöa fedala Godeie naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla äaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebelä helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dödëi dibe amea sähaleada, Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelola säla dödëi. Yonea beba gowe dödëi amoie mida, ea sähalea, beba gowegi dödëla negei dibe amo nidesalea, Godeie malö Yesu Gelesoma asigi afädë negemäiage, Afädë Memelei amo dofä Yesu Geleso gabula helësëmäiage dödëla negesamelëla säi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilima, Ado eda mi gäwilafalä, Godebalä siiba nelomelëla säla dödëla negei. Amalahilä, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamosa nelo ameadä, Afädë Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malö gabula helësëmäia ulufala dödëla negei dialea. Amase, Yonea nilima, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamoi amoie mi fädäla säi. Amase, udia dolö odoaea ama asigi afädë negela e bögëla asi amoge, odoaea ama asigi afädë made negela ebalä ado nii nelo amoge dödëi bimolömelë.

Hogoli 13-17gi dödëi dibe ameadä, Yesuea ie bögëla aulo amolibalä nea, e hä baagomolö ga made gabula helësëlahilä, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiäia, galone yafie säla äha nelo.

Yonea wagala dödëla negei dibe ameadä, Yesu e nafodola gaula awäla gudi amoge, e i fügäigi baala negesebegi, hi hame doala mosalo amoge, e nowela awäla ie bögëla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dödëla negei dialea.

Beba gowegi namolö gäheie mala dofä dibe amoli olelemolölahilä, segeyo sulubadelagi hamomolö amoie, galone helësëmolöie dibe amolida gowe. Foëla sälage, ödäiela sälage, belediëla sälage, yo digaloëla sälage, i gägä negelo gelebi ëfëiela sälage, sugua sibi sigi aligiloëla sälage, säi amoli dödëla negei dialea.

Yone Ado e dolö namolö digai. Eda udia dolöbalä namolö digai.

(Yone 1)

Ado eda namolöie mi, dolö namolö digai

¹ Ado eda mi gäwilafalä siiba nelo. Eda Godebalä nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gäwilafalä, Godebalä siiba nelo. ³ Afädë idi elömadila misida maade. Godea Adobalä nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelë. ⁴ Emada namolö mi dilo. Namolö ameadä udia dolöie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameadä gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolöi made dilo.

⁶ Godea dolö afädë nagadaia fisiga wei amoie ëida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie säla ïmolöie misi. Amaimo, udia dolö sulubadelaëa ie ado nabalahlä, asigi afädë negemäiaie misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoïemu säla ïmolö misi. ⁹ Yo digalo amoda dofä yo digalofalä nelo. Udia dolö sulubadelagali yo digalo ïlo. E nagadaiawi moholö nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege föi hamoi gaso, nagadaia udia dolöea e gowe gabula made helësëi nelo. ¹¹ Eda hile

segea wi misi gaso, hile sosogoea e made säla olei. ¹² Gaso, odoaea e säla olela ie eigi asigi afädë negesebegi, ea ilima sähalea, Dilida Godeie malö namialola säi. ¹³ Ili Godeie malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelo. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Eedoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäle ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säila säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nili sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfali amea Gode e nilima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

*Ödägi gelo Yonea säla iaha nelo
(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)*

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebee mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea musügä negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla säla i.* ²¹ Amala säla iasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihï dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda

afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeaa ami nea uuala sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi mogola fodomalola säha neamelëla säla obëgei.

Aisaea 40.3

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihüna ie emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgei amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyö amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeda udia

* **1:20:** 1.20 Afädë Memeleila säi amoda Godea afädë memelela ie udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo.

dolô sege fôï sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolômelê. ³⁰ Dolô goda dafidi na dilima sâla ïahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelê. Mida, ne maadeia e dafidi nelola sâla ï amoda egowemelê. ³¹ Nada e dawa made nelomelê. Amai gaso, e Isilale udia dolôma ulufala olemolôie, na udia dolô ôdägi gemolô misimelêla sâi. ³² Yonea e ulufala sâhalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelê. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolô ôdägi gemäia ne fisiga welo amea nema sâhalea, Dia Gesami digalahilä dolô afädëdaia fise beaseda, dolô ameada udia dolô Eleloi Gesamia gemolômelêla sâi. ³⁴ Eda Godeie malô neebe amo na melimelê. Amo na dilima sâla ïmelêla Yonea sâi.

Dolô ohodoaea Yesu bëgëla asi

³⁵ Amo aiyo amogi, Yonege ïe bëgëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sâhalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malômelêla sâi. ³⁷ Amala säsebegi, ïe bëgëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahilä, Yesu bëgëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bëgëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabaie, dida mosô abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada sâla olelelola sâlo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema sâla obëgësalea, Alia bea misiëla sâi. Amala säsebegi, ele awälahilä e diasebe mosô amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bëgëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bëgëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofali ïe edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sâhalea, Alia hä Mesaea melimelêla sâi. Ëi Mesaea amo besulada Gelesola sâlo.* ⁴² Amalahilä Ädulua e sigi Yesu neebea asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sâhalea, Dida Saimono, Yoneie malô. Die ëida Sifasala sämolômelêla sâi. Ëi Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanalele wei

⁴³ Amo aiyo amogi, Yesu e Galili moholô helësëi. E awäla Filibi gau-sialahilä ema sâhalea, Ne bëgëla misiëla sâi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolô. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sâhalea, Mosea Ado sâla negei dibe amogi ïe dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sâlo amolia bebagi ïe dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelê. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malô amo gabiola sâi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholôï gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sâhalea, Dia bimolô misiëla sâi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helësëla sâhalea, Bimo. Dolô masebe egagoweda dofä Isilale dolômelê. Wäfalï sâlo afädë egowemada mademelêla sâi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema sâla obëgësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di afäeo i mia sulo amoda na melimelêla sâla ï. ⁴⁹ Amala sâla ïasebegi, Nadanalea sâla

* **1:41:** 1.41 Hibulu ado sâlada Mesaeala sâlo. Giligi ado sâlada Gelesola sâlo. Mesaeale Gelesole nilile ado sâlada Afädë Memeleila sâlo. * **1:42:** 1.42 Ëi Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ëi Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilile ado sâlada igila sâlo.

obëgësalea, Sāla Oleleloo, dida Godeïe malö. Dida Isilaleïe Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sāla obëgësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melëla säi a mea dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni dogä negei bealahilä, dilia Godeïe selesaia fii amoli Dolöïe Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

Yesuea ïe ëi ilibia amoge, ïe geloi amoge, nofe elöi amo olemolöïe melëlo made gadoige, hamomolöi made gadoige, mi gäwila hamosa nelo*

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliïe Gaina segea ami, dolö afädëïe udia ifosebea Yesuïe emea amo bea asi. ² Iliä Yesuge ïe bëgëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuïe emea ema sähalea, Iliä wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sāla obëgësalea, Neme, nïe hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë. Nïe segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säседа, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma iasebegi, ea ödäfalïa wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahilä, ea udia goa amo welahilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala ïia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galiliïe gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ïe geloi hido elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ïe bëgëla aulo amolia ema asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ïe emege, ïe edoolalige, amase, ïe bëgëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahilä, segeyo ede made ami nelo.

*Yesuea Godeïe mosöa magaia negei hai
(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)*

*

2:: 2.1 Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37.

13 Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholö asi.* 14 Amalahilä, ea Godeie mosöa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli. Amase, dolö odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* 15 Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilä, auli amoge besusa maadei. 16 Amala besusa maadelahilä, haea magaia neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosö ameada, magaia nelo mosö gadoi hamomabiola säi. 17 Ea amala hamose amo bealahilä, ie bëgëla aulo amolia ado afädë bebagi säla dëdëla negei dibe amo helësëla obëgëi. Amoda gowe. Na die mosö gelola hamese amea, ne sëlasimolömelëla säla dëdëla negei dibe amo helësëi. *Gë Udälo 69.9*

18 Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi galeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilima olemolö gabula nabi. 19 Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia Godeie mosö neebe gowe hä, haila fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. 20 Amala säsebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabülasi biyidiäie gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. 21 Gaso, Yesuea Godeie mosöla säi amoda, hile domalo amo helësëla amala säi. 22 Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bëgëla aulo amolia bu helësëla obëgësalea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeie ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

Yesuea udia dolö sulubadelaie asigi dawadigisa maadei nea

23 Yesu e Yalusaleme ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafiea ie ëigi asigi afädë negei. 24 Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelo. 25 Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameada, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ado säi

1 Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelo, amoie ëida Nigudimusi. 2 E Yesu nebea gasigi maalahilä, ema sähalea, Säla Oleleloo, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. 3 Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüseda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. 4 Amala

* 2:13: 2.13 Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

* 2:14: 2.14 Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolöilela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obөгәsalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädē ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made nogila digamolömelē. ⁶ Afädē e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelē. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelē. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulömelē. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelē. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelēla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahäladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obөгәsalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebego gaso, na säsebeweda made helēsesebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebelä helēsēla made nebego. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädē made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säseada, dilia abilia asigi afädē negemolödu. ¹³ Afädē nagadaiaiwila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiaawi digai amomu Hebeni fedaimelē. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibea ami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaea ema asigi afädē negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ie malö afädēfalī nelo amo i. Ie malöma asigi afädē negei nefolalebe amoli, made baagola namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelē. ¹⁷ Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelē. ¹⁸ Godea ie malöma asigi afädē negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelē. Ema asigi afädē made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelē. Mida, Godeie malö afädēfalī amoie eigi asigi afädē made negei amea amaimelē. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiaawi digai nebegi gaso, udia dolöea mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaeada, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahilä, ilida yo digalo neebea ami mulo mademelē. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo neebe amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelēla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilömelēla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ie bөгәla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili

* **3:14:** 3.14 Nidei 21.9 bimalo.

ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bégëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gëgësa dilo. ²⁶ Amala gëgësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Oleleloo, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela e neebeamu awäha neamelëla säla i. ²⁷ Amala säla iasebegi, Yonea säla obëgësalea, Afädëa Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolöimelë. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea, Afädë Memelei amoda ne mademelë. E hobe misiaia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla imolöi galeamelë. ²⁹ Amaimo, dolö afädëa udia neaseda, udia amoda dolö amoie udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalahlilä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameada, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holöfalila, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebe amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebe ameada, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaie edefade neamelë. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla iaha nea gaso, afädëa ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebe amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoie mida, Godea gëla made, ie Gesami ilo amea, afädë ea fisiga idai ameada, Godeie ado amo sälo nea. ³⁵ Eedoea ie Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebe ameada, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameada, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bégëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi. ² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bégëla aulo amoliamu amala gesa nelo. ³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlilä, e Yudia digila Galili obëgëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala imola säi. ⁸ Amoda ie bégëla aulo amoli, gaamugi molö nea afiaibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obëgësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä imo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeie galu amoge, amase, dolö dima ne ödä imo nahadula säsebegoge, dawa galebeda, dia

ema namolöi namolö ödä ïmola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ïalabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, dida ödä i maade goda, ödä dögöi goweda ga ga gidogofali dibe amo, dia namolöi namolö ödäda abidi usimolö. ¹² Ödä dögöi oselo goweda, nilile mäu Yeigabaea niligali ï. Amase, hi eege, ie malölalige, ie sugua gaoge, sugua sibige, sulubadelada ödä dögöi gowegimu naha nelo amo, amai diada Yeigaba baagilela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia dolö sulubadela ödä gowegi naha neebe amolida bu halämolö. ¹⁴ Gaso, afädëa ödä na ïmolö amo nasebe amoda, bu elö made halämolö. Ödä na ema ïmolö amo gü dusula besela galahamu neëgi, eda namolöi namolö gaula namolömelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Dafidiloo, hobebe ne ödä made halämolöiege, ödä dögöi gowegi bu elö made osa moholöiege, dia ödä go negali ïmola säi.

¹⁶ Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia die dolödäle dafidi bea awälahlä, haligila wi misialola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, udia amea säla obëgësalea, Neda dolö maadela säi. Amalebe Yesuea ema sähalea, Dia di dolö maadela säi amoda mogola säimelë. ¹⁸ Dafidi die dolö bia sulo. Amase, dolö afädëbalä di walio sebegoda, dihile dolö made. Dolö maadela säsebegoda, dofä säimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, udia amea ema säla obëgësalea, Dafidiloo, na walio helësësa, dida bea sälo afädë gabumelë. ²⁰ Nilile mäu iliada segebi wedaia Godeie ëi gauia adalo. Gaso, Yu udia dolö diliada Yalusaleme amimu gauia adamolö dialeala sälomelëla säi.*

²¹ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Udiao, na ado säsebewe dia nimalo. Segeyo afädë besela galasegi, dilia segebidaïawi neamuge, amase, Yalusaleme neamuge, Naadoie ëi made gauia adamolömelë. ²² Samelia diliada nelebo dawa made amoie ëi gauia adalo. Gaso, niliada nelebo dawa amoie ëi gauia adalomele. Mida, damula auloda Yu fii ilimadila mulomele. ²³ Godeie ëi gauia adalofali amoliada ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamolömelë.* Amala hamomolö segeyo besela galasegi hamomolö amo hä, besela galai dialea. Naadoea ie ëi gauia adaloda amoli gadoi hamesa neamelë. ²⁴ Gode hi eda gesami nea. Ie ëi gauia adalo amolia ilile gesamia Naadoie ëi dofä gauia adamolö dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesuma sähalea, Mesaea moholö amoda na helësësamelë. Ema Gelesolage sälo amo. E maaseda, ea nelebo sulubadela awala säla ïmolöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Walio dibalä adosa neebeweda, neda amo neawemelëla säi.

²⁷ Amala säha nebegi, ie bëgëla aulo amoli obëgëla mofiahamelebe, Yesu e udiabalä adosa neebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, dia edo hogosalage, amase, edoie udia gobalä adosa nelolage made säi. ²⁸ Amalebe, udia amea ödä i amo ami dīgila, e bu gaamugi obëgëlahilä, udia dolö amolima sähalea, ²⁹ Dolö afädë neebe amea nelebo na hamoi amo sulubadela säla ïaha maadei amo, bea mofiamo. Eda Gelesoledula säi. ³⁰ Amala säsebegi, ili gaamugi amila Yesu neebea afiai.

³¹ Udia amo asibua, ie bëgëla aulo amolia Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, di hä molö muöla säi. ³² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na molö molö galebe amoda, dilia dawa mademelëla säi. ³³ Amala säsebegi, ie

* **4:20:** 4.20 Udia amea segebi Gelisimila säi amoda, Disiligi Samelia segea ami dilo. Samelia iliada segebi amodaia amimu Godeie ëi gauia adaha aligilo. Ulugu 9.53gi gasumili dibe amo bimalo. * **4:23:** 4.23 Damo 23gige, 24gige dolö odoaea gesamiala besusaleada, Godeie Gesamiala säla besui.

bëgëla aulo amolia hilidomu didiähalea, Amai afädëa egali molö gaula maala ìledula didiäi. ³⁴ Amala didiäsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nie molöda ne misialala sälo amea hamesebe amo gadola bëgëla, ìe hamoi amo hamola wagamolö amomelë. ³⁵ Dilia sähaleada, Aube biyidia nelolahilä, molö nelo segeyo amo besela galamolö gabula sälo madele. Gaso, nabuö. Na dilima sähago. Dilia hä, sagai dibeadi hedabola sidawewela bimo. Molö amolida mumului hä, nimolöi gabuwe. ³⁶ Walioda, failoea bidi neahawe. Walioda, ea namolöi namolöie molö faisa nea. Mida, afädëa hawa fëfësa neebe amoge, elöea faisa neebe amoge, ele helegela gedola nea obeägimäiamelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlilä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla ìaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebea ami maalahlilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ìe ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Iliä udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihilä ìe ado amo nabala helësësaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea ginie gusigusië malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo digila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali ìe maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfali neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, ginie gusigusië efege Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabelebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ìe malö oloi amo baagomolöfali dibe amea, e Yesu neebea awälahilä sähalea, Nie malö amo wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafidiloo, nie malö baagolea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ìe hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësësaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaeeage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoia amo.

Yesuea hi hamoi hamola digi, amase, Sabada segeyo edefade amo udia dolöma säla olelela digisa nelo*

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi afädëda Sugua Sibiië idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoiie hadai bia dilo. ³⁻⁴ Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si golaige, emo nafadeige, fii sige.* ⁵ Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. ⁶ Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidiloo, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihido geleä fifilila awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulumelëla säi. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahilä, die fëogo gaula mosalola säi. ⁹ Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. ¹⁰ Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. ¹¹ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. ¹³ Dolö wahi amea nowëa e wahilasidula dawa made nelo. Amoie mida, udia dolö yafie gegedoi dibeami, Yesu e asi amea amai. ¹⁴ Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yöi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. ¹⁵ Amalebe, dolö amo awälahlilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

¹⁶ Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sälasisa nelo. ¹⁷ Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nïe Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, Yu amolia Yesu e nifulö gelola helësëi. Amoie mida, Yesuea segeyo Sabada gafeie mala damulo amogimu made. Nïe Naadoda Godela säi ameada, e hi Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nifulö helësësa nelo.

*

5: 5:1 Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësësalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo. * **5:3-4:** 5.3-4 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gowelegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha ffigilo. Segeyo odoagi Dafidilo Geloie selesai fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gadoida wahilasisa aligilo.]

Edoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

¹⁹ Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Edoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Edoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. ²⁰ Edoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hido elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma olemolömelë. ²¹ Edoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. ²² Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoieda made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. ²³ Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadelaea Eedoie ei gauia adalo amo gadola, ie Malöie eige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ei made gauia adalo neebe ameadä, Edoea Malö misialala sälo amoie eige made gauia adalo nea. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoieda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömadi nelo amo, walioda e namolöi namolömadi dëgëla aligi nea. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabolömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. ²⁶ Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamäia ea geloi i. ²⁷ Amase, eda Dolöie Malö neebe amea, Edoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö bawi dibe amoli sulubadelaea Malöie ado nabala, ²⁹ bawia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëla säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebelä sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëla säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleda, dolöfäea ado ulufala säla iase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obëgëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelomelë.

* 5:31: 5.31 Mala Bu Egeji 19.15 bimalo. * 5:32: 5.32 Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfalí oleimelë. Níe Naado hí gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia í amo hamosa neebe ameada, edefadeda ne amea olesamelë. Amo bealahilä, níe Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohída dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia íe adoge dofä nabelo made, íe odagige melëlo made, amase, ³⁸ íe ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeíe bebagi ado säla dëdëla negei díbe amogi namolöi namolö beagolemolöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dëdëla negei díbe ameada, ne dilima ulufala säla ílo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöíe ne neebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea níe éi gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi díbe amoda na dawadigi nea. Godeíe boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoíe éigi misi neebewegida, dilia ne säla olela made gausiimelë. Amai gaso, dolö elö híle éigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfalí neebe amea dilile éi gauia adamäiala aligila mateda, dihilimu dihilile éi gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoíe siigi nea, dilia hamosebegoíe asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëla Naadoma säla ímolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseíe ado nabala asigi afädë negei galebeda, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi díbe amoda níe säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei díbe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoeada, amai níe ado säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

*Yesuea udia dolö dausini biagali molö í
(Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)*

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amóíe éi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula íe bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägíe adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiasebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiasebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadelaea holöfalí holöfalíla molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaíe edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalíbu neebe gowea eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia

* **5:38:** 5.38 Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hí e säi.

dolö fífigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia fífigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelelahilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äüdä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësëi amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ie bégëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegecola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegecola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helësëlahilä, ea sege amo digila hidofali segebidaiami bu obégëla asi.

*Yesu e ödädabodo asi
(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)*

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ie bégëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dëgëla alömodi adidi amolia helësësalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ie bégëla aulo amoli fila afiase amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaila helësësa dilo. ²³ Amala helësësa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegecoloi amolia Yesuge ie bégëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amoligi fífigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dëgëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sigälo molö amo nimolöie hamoi hamosa namiabio. Diamolöi diamolö molö amoie hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godeie hamoi amoda gomalämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo

bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibebe ami nea, mena naha nelö. Amala hamoi amoië ado säla dëdëla negei dibe amoda gomalä. Eada iligali muäia selesaiala beledi ila säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifali amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidiloo, dia beledigo niligali iahamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebea maaha neebe amolida sidëa dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämölmelë.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebego. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema iase amolida nema moholömelë. Ne neebea mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimölmelë. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihï hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelë. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na hamomäia hamesa neebe amoda gowe. Nema i amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelë. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadela Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimölmelëla säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahlilä, Yu dolö ilia habobahlilä hilidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu madele. Ie eme eedolea nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaiala digaila säi amoda abeahäladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobahlilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hïdomuda ne neebea moholöi mademelë. Naadoea ne neebea sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimölmelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebägi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olelmölmelëla säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahlilä, e dawadigila helësësebe amolida, sulubadela hä ne neebea maahamelë. ⁴⁶ Afädëa Naado melimelëla säha made. Naado melida afädëfali e Gode neebeala digai neebe ameamu hïdo, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelö amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomölmelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihïnemelë. Beledi amo afädëa naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihïle domalomelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nie domalo imölmelëla säi.

⁵² Amala säi amo nabalahlä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö goweä ie domalo amo nilia muäia imolömelëla säha neebe goweda, abilia imolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesueä ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domaloge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nïe domaloge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nïe domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nïe heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nïe domaloge healege naha neebe amoda nïe isogi nea, amase, nege ie isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalolahilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëä naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahlä, e bëgëla nawialo yafiea sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëä nabolöidula säha difolalo. ⁶¹ E bëgëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesueä asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla iase amoda gesamile, namolöi namolölemelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafali dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nïe Naadoea afädë ne neebea misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bëgëla nawialo yafiea e bëgëla made awäla, bahila obëgësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesueä giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahila äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Dafidiloo, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesueä ilima säla obëgësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaie malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galilimadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebego, di bëgëla maasebe amolia bimäia,

segewe dīgila Yudia mosalo.* ⁴ Afādëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ìe edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nìe segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla ìahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoie molö molö afi-amo. Nìe segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelo.

¹⁰ Yesuie edoolali segeyo edefade amoie molö molö afiasebegi, Yesu eege, udia dolöea e melëloealahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelo. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafiea sädawala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaeada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelo.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoie segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeie mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelo. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hido elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nìe mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësëseada, na säla olelesa neebewe, Godeie helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohi bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameada, hile ëi gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoie ëi gauia adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalä sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali i madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoie oböla ne nifulöie hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgësalea, Dida mugabe fedai nebego. Di nowëa nifulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulomelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwifalä dilile mäulalia siibafalä mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage,

* **7:3:** 7.3 Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulola säi amoda, Yu ilia gomalä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gegedolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nalahilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafegi afiaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ili segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela Ìo 23.33-36ge, Mala Bu Eegei 16.13-16ge bimalo. * **7:21:** 7.21 Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo.

dolô afädëie domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.*
 24 Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolô ilia Yesu e nowëdula helësëi

25 Amala säi amo nabalahlilä, Yalusaleme udia dolô odoaea sähalea, Iliä nufidedelä hamosa neebe amoda, dolô go madele. 26 Amai gaso, bimo. Ea udia dolô sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. 27 Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebeda, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolô goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. 28 Amala säsebegi, Yesuea Godeie mosöa ami nea, udia dolô amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi nea. Gasoda, dilia e dawa made nebego. 29 Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. 30 Amala säi amo nabalahlilä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ïe segeyo amo gala made amea, yafädëa ïe naabogi made gauï. 31 Amai gaso, udia dolô gegedoi amoligi yafëa ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolô gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

32 Udia dolô gegedoi amolia Yesu helësëla sëdäwala säla didiäha dibe amo Felesi dolô amolia nabalahlilä, iliage, gobela ïlo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. 33 Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo neebea ami obëgëmolömelë. 34 Obëgësedä, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. 35 Amala säi amo nabalahlilä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemolömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nili sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibeami afufui amoli neebea ami awälahlilä, Giligi udia dolô amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. 36 Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

37 Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. 38 Nema asigi afädë negei neebe amolia bebagi säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, ïe isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi 39 Ea amo säi amoda udia dolô ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami ïmolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido

* **7:23:** 7.23 Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolô malö ägüsedä, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoie gafodo damusa aligilo. Gobela ïlo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelo amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahlä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebagi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidiie sosogola moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dëdëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gaui.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obëgëi. Obëgësebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoiëla nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia ilima säla obëgësalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilë sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebea mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe amead, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlä, gudi mogelo amo, ie ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dige Galilila misi neale. Bebagi säla dëdëla negei dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³*[Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahila awäha maadei.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebea sigi misi

² Yesu e hä, yosefali obëgëla awäla Godeie mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebea ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. ⁵ Mala säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Iliä ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägila fia idogola salea, ie naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola

* **7:53:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi.

nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebe ameadale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägila fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dödësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahlilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hido sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udiao, ilida hä, abilisio. Di së ïmolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidiloo, afädëge maade gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së ïmolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadeläie yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege föi sulubadeläie yo digalo neawe. Afädëa ne bëgëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolömelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihïmu säla ulufadigisa neebe goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihï säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihï dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgëmolö amoge, dilia dawa made nebego. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihïdomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säseada, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dödëla negei dialea. ¹⁸ Nie malage, na hamolo amoge, nihïmu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nie säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai dïe Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made, amase, Naadoge dawa made nebego. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeie mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gau.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogomolömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e hïmu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda

* **8:11:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dödëi made, goda hobeala dolö elöea dödëla helësëi. * **8:13:** 8.13 Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

gadogolamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoë mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësëseada, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla i amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla imolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaiawi nefolalebe amolima säla iäha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ie Eedoie säla iasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöie Malö amo gauia adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, nie asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameadä, ea ne digila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bëgëla hamosa aligiseda, dilida dofä nie bëgëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisegi, ado dofä ameadä dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obëgësalea, Nilida Abalahamaie yualali aliligi misi amogi neebe amo. Nilida afädëie galabaia hamoi made hamolasilo nelo ameadä, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamoloie galabaia hamoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amal gabugi, Malöea dili fisigäseda, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaie yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nie adoda dilile isogi fu made iäla neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebego. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia ema säla obëgësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiomelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla iasebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla iäha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihä asigia

* **8:24:** 8.24 Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoë mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësëse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabalöi made neebe goemelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebege. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameada, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfalä säседа, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfalä sälo nea, amase, wäfalä sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla äaha nea gaso, dilia dofä gabula made helësësebege. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla äasewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameada, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda mugabe fedai nea mademelë. Nada Naadoie äi gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebege. ⁵⁰ Na nihile äi gauia adamolöda made helësësamelë. Afädë neebe amea nie äi gauia adamolö helësëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlilä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsio. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nihile äi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie äi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameada nie äi gauia adaha nebege. ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfalä sälo nebege gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöila helësëlahilä, obeägila nelo. Amo besela galasebegi, obeägila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebege gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia igi neala e nifulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigülas

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, äe bëgëla aulo amolia

* **8:58:** 8.58 Yone 8.24 amogi gasumili dibe amo bimalo.

ema nabahalea, Sāla Oleleloo, dolō gowe nowēa nafade hamoia emea neegela āgūsolo amo gala si golai amola wāla neegela āgūidu. Hī nafade hamoialedu ma, eedole emeala nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolō go hūge nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemāia hamoimelēla sāi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sālo amoie hamoi hamosa namolōla. Gasimi sagaloda hā, besela galasebe. Amo besela galaseda, afādēa hamoi hamomolōi mademelē. ⁵ Ne nagada-iawi neebewe gaaluda, sege fōi sulubadelaie yo digalo ne neawemelēla sāi. ⁶ Amala sālahilā, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilā, naga amobalā dādālahilā, dolō si golai amoie sihidoa hēi. ⁷ Amalahilā, Yesuea dolō amoma sāhalea, Di awālahilā Sailoama nudugu dibeā ami hēmōlō mosalola sāi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoie mida, Mosaloi. Amala sāi amo nabalahilā, dolō amo awāla, ödāgi ami hēi. Hēlahilā hā, nelebo sulubadela fādāla bebea obēgēi. ⁸ Amalebe, ebalā gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ēdēgēse melēlo amoliage sāhalea, Wae! Dolō goweda udia dolōma muni imola sāha seē melēlo amo madelela sāi. ⁹ Odoaea sāhalea, Amo gabula sāi. Amase, odoaeada, Ai. Goda amo gadoi elō gabula sāha dibegi, dolō amo hī sāhalea, Amoda nemelēla sāi. ¹⁰ Amalebe, ilia hā ema nabahalea, Dīe si goda abeahāla fisigāila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Dolō ēi Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilā nagabalā dādāla, nīe sihidoa hēlahilā sāhalea, Sailoama nudugu dibeā ami awāla hēmōlō mosalola sāsio. Amala sāsebegi, ne hā awāla hēlahilā, siia melimelēla sāi. ¹² Amala sāsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolō amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Na dawa mademelēla sāi.

¹³ Amalebe, dolō si golai nelo amo ilia Felesi dolō ili neebee ami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalā dādāi amea, dolō amoie sihidoa hēsebegi, si fisigāi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolō amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahālala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima sāla obēgēsalea, Ea gofedela nagabalā dādāi amo nīe sihidoa negesebegi, na ödāgi hēlahilā, siia beahamelēla sāi. ¹⁶ Amala sāi amo nabalahilā, Felesi dolō odoaea sāhalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolō goda Godemadila misi made gabula sāi. Amalebe, odoaea sāhalea, Dolōea hamomolōi made gadoi amoli nafade hamolea abeahāla hamomolōi gabula sālahilā, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolō si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea dīe si fisigāi goeada, dia ieda abilia sāhala nabi. Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Eda bea sālo afādē gabiola sāi.

¹⁸ Amala sāsebegi gaso, dolō amoda dafidi si golai sulo amo, hā, siia beahamelēla sāi amo, Yu ilia dofā gabula made helēsēlahilā, dolō si fisigāi amoie eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malō si golai neegela āgūila sāi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emeala sāla obēgēsalea, Goda alile malō amoge, amase, e si golai neegela āgūi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahāla behadu. Amoge alia dawa mademelē. Amase, nowēa iē si fisigālasidu. Amoge alia dawa mademelē. E malēsā made ameada, hīma fādāla nabualo. Ea hī e hī fādāla sāmōlōmelēla sāi. ²² Elea Yu dolō amolibalā bedālo amea amala sāi. Mida, ilia ado sāla negesalea, afādēa Yesu eda Afādē Memelei amo gabiola

sāla ulufadigiseda, gedolo mosōa amila segea beselala fisimolōmelēla sāla negei. ²³ Amala sāla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malēsā made. Hīma nabualola sāi.

²⁴ Yu dolō amolia dolō si golai nelo amo bu elō welahilā ema sähalea, Dia Godeie ēi gauia adala, mogolafali sāmalo. Niliada dolō goda nafade hamolo neala helēsēsamelēla sāi. ²⁵ Amala sāsebegi, ea sāla obēgēsalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afādē helēsēsebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelēla sāi. ²⁶ Amala sāsebegi, ilia ema bu elō nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Dīe si amo abeahāla fisigālasistiola nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima sāla obēgēsalea, Na dilima dafidi sāla ī amo made nabile. Edoie nali nabahamu nea. Dilige iē bēgēla aulo namolōie sähalela sāi. ²⁸ Amala sāsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolō amoie bēgēla auloda di nebege. Nilīda Mosesēie bēgēla aulo neamelē. ²⁹ Godea Mosesema ado sāla ī amoda nilīa dawadigisa maadei nea. Gaso, dolō goda abidila misi neadu, nilīa dawa made neamelēla sāi. ³⁰ Amala sāsebegi, dolō amea ilima sāla obēgēsalea, Neme, ne bedāi! Dilia ado elōla sāsegogi. Ea ne si golai fisigālasī amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebege. ³¹ Nafade hamoloie adoda Godea nabelo made neebe amo nilīa dawadigi nea. Gasoda, afādēa iē ēi gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bēgēla hamosa neebe amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afādē maadeia amila, dolō afādē emea si golai neegela āgūi amo dolō elōea egomalā si fisigālasimelēla sāida, dofā made nabimelē. ³³ Dolō go Gode neebeala misi made galebeda, ea nelebo afādē hamomolōi mademelēla sāi. ³⁴ Amala sāsebegi, ilia ema sāla obēgēsalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela āgūsebegi, nafadebalā ēdēla aligi nebege gabu. Di gadoiada nilī olelemolō helēsēsebelela nabi. Amala nabalahilā, ilia e gedolo mosōa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala sāi

³⁵ Iliā e amala beselala fisimelēla sāi amo nabalahilā, Yesuea dolō amo beagolelahilā, ema nabahalea, Diada Dolōie Malō amoma asigi afādē negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Dafidiloo, Dolōie Malō amoda nowē. Na ema asigi afādē negedelāla sāi. ³⁷ Amala sāsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelē. Amase, amohīda walio dibalā adosa nebegomelēla sāi. ³⁸ Amala sāsebegi, ea sähalea, Dafidiloo, na dima asigi afādē negesagola sālāhilā, Yesuie emo mia gumusulāhilā, iē ēi gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolōie nagadaiawi misi neawemelē. Dolōea siia made beaha nefolalebe amolia bimāiage, beaha nefolalebe amolida, obōla, si golamāiage, ne misi neawemelēla sāi. ⁴⁰ Amala sāi amo, Felesi dolō odo ebalā nefolalo amolia nabalahilā, ema nabahalea, Nilige hā, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebeda, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sähalea, Nilīa siia beahamelēla sālo amēada, dilile nafadeda dialeamelēla sāi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Na dilima dofā gelola sähago. Dolō afādēa sugua sibīie yala idi galogi dogala digala made, obōla yala

dabiala fedalo neebe amoda, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelë. ³ Idi galo idihë aligilo neebe amea, sigi aligilo misiäia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hile sugua sibi hïdo hidola ëi säla welahlilä, hi sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hile sugua sibi sulubadela segea sigi awälahlilä, ilia e bëgëla misiäia, hi e dafidila aulomelë. Ëe sugua sibia ie ado nabelo amea, e awäse amo gadola bëgëla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolö dawa made amoda dofä made bëgëla aulo. Dolö elöie ado made dawa amea, ili ebalä fisäla aulomelëla säi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula säsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Nihineda sugua sibiie idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelë. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelë. ⁹ Nihineda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholö. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molö hedabi dibe amo beagolemölömelë. ¹⁰ Fa neloeada fa nimölöge, nufudadigimölöge, neala nafademölöge, amoïemu mulomelë. Neda ilia namolö gaumäiage, amase, namolö amo ilima nobamäiage misi neawemelë. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hile namolö amo fisiga galomelë. ¹² Dolö hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Ilua ügülo maase beaseda, ea sugua sibi digila fisäla asibua, ilua ügüloea sugua sibi nufudala balälömelë. ¹³ Dolö amo fisäla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helësëlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihile nefolalebe amolida nihï dawadigi. Amase, sugua sibi nihile nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nïe namolö fisiga gamölömelë. ¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelë. Amolige na sigi moholö dialea. Iliage nïe ado nabala, sosogo afädëfalï hamola, sigi aligiloge afädëfalï namölömelë. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nïe namolö fisiga galahlilä, bu nea obëgëmolö amogi. ¹⁸ Nïe namolö amoda afädëa made neahamelë. Nihï fisiga gamölö hamei amo gadola fisiga gaha. Namolö fisiga gamölö amoie geloige, bu nea obëgëmolö amoie geloige, nihï gaulea. Naadoea nema amala hamomalola säimelëla säi.

¹⁹ Ea amala säi amo nabalahilä, Yu ili bu äudäla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolö yafiea sähaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola säsebegoie dilia nabasebegoda edoie nabahala säi. ²¹ Amala säsebegi gaso, odoaea sähalea, Ea ado säsebegoda mugabe fedaiä sälo amo gadola made gabu. Ama mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimölöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubälä ado nii nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö i amo helësëla, amoie Yalusaleme gegendö segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögi mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeie mosöa Solomonoie hadaila sälo dibeadi amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahlilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso

nea galëda, nilima ulufala mogola sãmola sãi. ²⁵ Amala sãsebegi, Yesuea ilima sãla obëgësalea, Na dilima sãla ì. Gaso, amo dilia dofã gabula helësëla made nebego. Na Naadoie ëigi nea hamoi hamosa neebeweda, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nie sugua sibi made ameada, dilia asigi afädë made negei nebego. ²⁷ Nie sugua sibi nefolalebe amolia nie ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namoloi namolö ìasegi, ili dofã made baagomolömelë. Ili nie naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemoloi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema ì. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilã, eda dofã dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoie naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemoloi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfali neamelëla sãi.

³¹ Amala sãi amo nabalahlilã, Yu ilia e bu nufidedelã igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoie oböla ne nufidedelã hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia sãla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfã nea oböla, di dihimu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelã hamoimelëla sãi. ³⁴ Amala sãsebegi, Yesuea ilima sãla obëgësalea, Dilile Ado mala sãla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla sãila sãla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla sãi galëda, amase, ado sãla dëdëla negei amoda neadigimoloi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela sãha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilã, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sãhale. ³⁷ Na Naadoie hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado sãsebewe dofã gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado sãsebewe dofã gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofã gabula helësëmalo. Amala sãsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilã neebe amo dilia dofã helësëmãiamelëla sãi. ³⁹ Amala sãi amo nabalahlilã, ilia e bu gaudelã hamosebegi, e fisãla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödã Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilã, sege dafidi Yonea udia dolö ödãgi gesa nelo ami awãla nelo. ⁴¹ E ami awãla nebegi, udia dolö yafie e nebea ami mafulahilã sãhalea, Yoneada dolöea hamomoloi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweie sãi amo sulubadelada dofã gabumelëla sãi. ⁴² Hã, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusalemege awãsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelã hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ie esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloie emogi weli gafisigã söga negelahilã, hile busa hilã hësa sulo, amoie elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudã amolea Yesuma sãsisalea, Dafidilo Geloie, dolö dia boba hamolo amoda, hã, oloi dialeamelëla sãsi. ⁴ Amala sãsi amo nabalahlilã, Yesuea sãhalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeie geloi beala ie ëi ilibia amo gauia

adamäia oloi dialea. Ameada, Godeie Malöie äige gauia adamäiamelëla säi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahlilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Nilil Disiligi Yudiamadi obögëdila säi. ⁸ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia säla obögësalea, Säla Oleleloo, Yu dolö ilia di hädamade äigia nufulö hamoia ami bu äudulälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obögësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoieda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweie yo digalo meli neebe ameada digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohima yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didigimolömelëla säi. ¹² Ea amala säi amo nabalahlilä, bögëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloie, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoie säi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaie amai. Nilil hä, e dibeami afiadila säi. ¹⁶ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amea, bögëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säi.

Yesuea nowelasiloie miige, namolöie miige ne neawela säi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafia Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säi amo nabalahlilä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdögëseda, ea imolöla helësësamelëla säi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Die dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obögësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagosedä, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebela helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obögësalea, Ä, Dafidilo Geloie. Dida Geleso, Godeie malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dui

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obögëla awäla esama Meli welahlilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu neebea ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami diila awäsebela helësëlahilä, ilige e bögëla afiai. ³² Meli e Yesu neebea

ami awäla besela galala e bealahilä, ie emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliäge, Yu ebalä misi amoliäge didigaosebe amo bealahilä, Yesue isogi edefademalä sogofalala säosäosa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi bauli dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obëgësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahilä, Yesueage dïi. ³⁶ Amala dïisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesue isogi bu elö edefademalä sogofalala säosäolahilä awäla, Elasalusi bauli dibebe ami besela galai. Bauli amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, e bauli segeyo walio biyidu ameadä, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naadoo, na säi amo dia nabi amogi dima nesegesawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Ili nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nifulö daiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebebe misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odo Felesi dolö nebebe afialahilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegedomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilasiseda, udia dolö sulubadelaia ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahlilä, nilile gobela ilo mosö amoge hailsa hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloada, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegedolasila, afädëfali hamolasimäie baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nifulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila

awāla sege udia dolō aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afādē Efalaimula sālo dibeami, iē bēgēla aulolali awāla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolō dibegi, udia dolō sege elō elōlagi nelo amoli sulubadela Yalusalememu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolōie hamolo mala dilo amo hamomolōie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilā, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosōamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helēsēsa. Eda molō nulo segeyo edefade gedosebeawi made moholōledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolō nefolalo amoliage gelola sähalea, Afādēa Yesu neē beaseda, nihili nafodola moholōie sāla ia misialola sāla iaha madei.

12

Melia Yesuie emogi weli gafisigāi sōga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)

¹ Segeyo gafeia negesilahilā, Baagila Asi Segeyo edefade amo hā, besela galamolō dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Iliami Yesu e obeāgilasimolōie molō daiaha dilo. Madaeada molō mogesa nebegi, Elasalusi eda dolō Yesubalā molō naha sefolalo amolibalā sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigāi hido elōi muni edefadea nii ödā i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia sōga negelahilā, hile busa hilia hēsa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigā amea mosō amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bēgēla aulo afādē, iē ēida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololōmolō amea sähalea, ⁵ Weli gafisigāi hedabi gowea muni giwi siliba hādali ohodoa gadoi nealahilā, busadāoi nefolalebe amoligali iāla made, abisigi waeasesadula sāi.* ⁶ Eada busadāoi nefolalebe amoli helēsēla sāi made. Eda fa nelo nea amala sāi. Ilile muni salelo adu amo āgūla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odo fa somodala nelo. ⁷ Amala sāi amo nabalahlilā, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomāia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolō amoie hamosamelē. ⁸ Busadāoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalā namolōmelē. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalā namolō mademelēla sāi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolōie didiāi

⁹ Yesu e Bedani neala helēsēlahilā, Yu ili yafie e neebeeami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helēsēla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolō afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiāhalea, Elasalusige nufidedelāmelēla sāla didiāi. ¹¹ Mida, Yesuea Elasalusima hamoi amo helēsēla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awāla, obōla, Yesuma asigi afādē negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

¹² Amo aiyo amogi, udia dolō yafie segeyo edefade amo bimolō Yalusaleme mafula geddoi amolia Yesu e hā, Yalusaleme maahamelēla

* **12:3:** 12.3 Weli gafisigāi amoda hawa gadoi afādē ēi nadaie difia hamolo. * **12:5:** 12.5 Muni giwi silibala sāi amoda dolō afādēa segeyo afādēgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada *denaliusala* sālo.

säi amo nabalahlilä, ¹³ waibo bäu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea, Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloïie ëgila maasebego, Isilaleïe Gini go, neala hedabolasimäia.

Nilia ïe ëi gauia adadi. Hosanala

säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoïe Godeïe bebagi säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

¹⁵ Saionoïe idiwie, dia bedämabu. Dïe gini hä, sugua dögi üdilidaia fila maasebego bimalola

säla dëdëla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

¹⁶ Segeyo amo gala, ïe bëgëla aulo amolia amo hamoi amoïe mi fädäla helësëi made nelo. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilä, fedala ïe yo digalomadi sebegi, Godeïe bebagi hï eïe amala säla dëdëla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helësëla obëgëi.

¹⁷ Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahlilä, e baagoiala nowelasise melëlo amolia säla daidosamu nelo. ¹⁸ Udia dolö gegedoi amolia ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoimelëla säi amo nabalahlilä, e idiafa gausiamolö afiai. ¹⁹ Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiähalea, Nilia hamomolöi madego beasebele. Hä, udia dolöda sulubadela e bëgëla awäha maadesebego bimola säla didiäha dilo.

Giligi dolö odoaea Yesu bimolö misi

²⁰ Udia dolö ilia segeyo edefade amogi Godeïe ëi gauia adamolöïe Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odoa ilige maala sulo. ²¹ Amo gala Giligi ili Filibi neebea ami misi. Filibi eda Galiliïe gaamu Bedesaida ami fii dolö. Iliä ema sähalea, Dafidilo, nilia Yesu melëdeläla säi. ²² Amala säsebegi, Filibi e awäla Äduluma säla ïalahilä, ele helegela awäla, Yesuma säla i. ²³ Amo säla ïasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolöïe Malö ëi sälo namolö amoda hä, besela galai gabuwe. ²⁴ Na dilima dofä gelola sähago. Widi gägä afädë nagadaia dufigila digala made baagoseda, gägä afädëfalimu dië bimolömelë. Gaso, nagadaia dufigila digala baagoseda, amea gägä yafie negemolömelë. ²⁵ Amaimo, afädëa hile namolö amomu mi hamosa aligiseda, ïe namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, afädëa nagadaiawi nea, ïe namolö amoma baagi ïala fisiseda, namolö amo gaula nea namolöi namolömelë. ²⁶ Amaimo, afädëa nie hamoi hamolasilo nea galëda, ea ne bëgëla moholö dialea. Ne neebea ami nie hamoi hamolasiloge namolömelë. Nie hamoi hamolasiloda, Naadoea e ëi sälo namialamolömelëla säi.

Iliä hä Dolöïe Malö gauia adogomolö dialeala säi

²⁷ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Walio nie iso asigigi yöia idogola säosäosebemelë. Amai na edo sämolödu. Na gomälä sädule. Naadoo, nelebo walio nema hamomolö amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoïe mida, amo gausiala digamäia misi nea. ²⁸ Naadoo, dia dië ëi edelasimalola säi.

Yesuea amala säla wagaia gai amole, ado afädë Hebenila säia idogosalea, Na nie ëi edelasimelë. Amase, amo gadola wäla bu edelasimolömelëla säi. ²⁹ Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia

* **12:15:** 12.15 Saionoïe idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolö helësëla säi.

sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Sele-saia fii afädëa ebalä adosebegola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameada, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säasio. ³¹ Walioda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudula mogemolömelë. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* ³² Iliä ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëlä säi.* ³³ Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. ³⁴ Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obëgësälea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëlä säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malölä säsebegoda nowëla nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësälea, Fu holöfali dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolö gasimi sagaia nawelo neebe ameada, idi gowegi awähala helësëla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malö namolöie, yo digalo neebewegi wäla dilia yo digaloma asigi afädë negemalola säi.

Yu ili yafiea Yesuma asigi afädë made negei nelo

Yesuea ado amo säha maadelahilä, udia dolöea e melëloea musügä namolö asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolöea hamomolöi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afädë made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. Aisaeaea bea säla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloie, nilia ado säsebeweda nowëa dofä gabula helësëidu. Amase,

Dafidilo Geloie geli amoda nowëma oleidula

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.1

³⁹ Iliä Yesuma asigi afädë negemolö uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elö säla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliä siia beala, asigia helësëla besuseda, na ili wahilasiloa, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelëlä

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 6.10

⁴¹ Aisaeaea amala säi amoie mida, ea dafidi Gelesoie yo digalo hido elöi amo bealahilä, Gelesoie amala säimelë.

⁴² Amala säi gaso, busa dolö nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afädë negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosöa amila segea beselala fisiloea, ilia Felesi amoli helësëlahilä, asigi afädë negei amo ulufala made säi.

⁴³ Mida, ilia dolöea ilile ei gauia adamäiala helësëlo ameada, Godea ilile ei gauia adamäiala helësëlo amoda baagi.

Yesuea ado säi amea udia dolö mogemolömelëlä säi

⁴⁴ Yesuea gelola sähalea, Afädëa nema asigi afädë negei neebe ameada, nemamu made, ne misialala sälo neebe amomage asigi afädë negei nea.

⁴⁵ Amase, afädëa ne bease ameada, ne misialala sälo neebe amoge beaha nea. ⁴⁶ Afädëa nema asigi afädë negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiaawi namolö misi. ⁴⁷ Afädëa na ado säsebewe

* **12:31:** 12.31 Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * **12:32:** 12.32 Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Ameamuda Godea e gauia adogolasisege, e Hebeni fedalahilä ilibafali ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 bimalo.

nabalahilä gaso, bægëlo made neebe amoda, na e made mogemolömelë. Nada udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolö misi made. Nada ili sigi obëgëmolö misimelë. ⁴⁸ Be amai gaso, afädëa nema baagi iala, nie ado made nabaseda, amoie gudi mogelo afädë nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na säla iasebe wea wäla gudila mogemolömelë. ⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu säha mademelë. Ne misialala sälo Naadoea ado gowe sämalola säla imelë. ⁵⁰ Hamomalalo ameada namolöi namolö amo ulufadigilola helësësamelë. Amala helësëlahilä, na ado säsebeweda, Naadoea nema sämalola säi amo gadolamu säha neawemelëla säi.

Yesuea ie bægëla aulo amolima, Dili digila ne Naado neebee obëgëmolö gabumelëla säi

13

(Yone 13-17)

Yesuea ie bægëla aulo amolile emo nigime häi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hä, ga madesebegi, Yesuea asigia helësësalea, segewe digila ie Eedo neebee moholö amoda, ga madesebela helësësa nelo. Ea hile udia dolö nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelo-lahilä, e baagosaleage boba hamoi amo wälasimu nea baagoi.

² Hä deadifalë, ili molö naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malö Yudasa Isagaliadaie asigigi Yesu hololömolö amo hä, helësëlasä. ³ Yesuea helësësalea, Eedoea nelebo sulubadela ie naabogimu gausisebegi, Gode neebeeala misi amo, bu Gode neebee ami obëgëmolö gabula helësësa nelo. ⁴ Amala helësëlahilä, Yesu e molö negela nulo auli mia ami nowela nea, ie fagulo daia gäi amo gilahlilä, dawila neala bului. ⁵ Amalahilä, ea falodaia ödä söga negelahilä, ie bægëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hi bului amoie bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nie emo nigime hësalela säi. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na walio hamosebeweëda, dia made helësësebegi. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nie emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na di made hëseda, dida nebalä made dila namolögodala säi. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nie emomu made. Nie naabo busala hëmalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. Ie domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoie mida, eda dolö gowea hololömolö neala hi dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahlilä, ie fagulo gii amo bu salugala, hi suloa ami bu fila obëgëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweëda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo

gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameadä, ie busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameadä, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamosedä, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähaleä säha made. Dolö na memelei amolida nihi dawadigimelë. Gaso, Godeie bebägi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emosala eegeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iasebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla iahago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa maademäia, säla iahagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosalosegi awäse amo neawela sigi aligise ameadä, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise ameadä, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëla säi.

Yesuea diligi afädëa ne hololömolömelëla säi

(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademalä yöi nea säla ulufadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëa ne hololömolömelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahilä, ie bëgëla aulo amolia gowema säila dawa made ameadä, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bëgëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hi e miafali ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi. ²⁵ Amalebe, bëgëla aulo amea, Yesuie bidagia golögia alogolahilä nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa amamolö gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na wahalo dagaboi amo neala hëhei gobei ödägi geagilahilä, afädëgali iaseda, amea amamolömelëla säi. Amala sälahilä, ea wahalo dagaboi amo geagilahilä, Saimono Isagaliadaie malö Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afädë hamomolö neebe amo hä, aabela hamomalola säi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea säse amo nabi gasoda, mi goweie säsebela helësëi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helësësaleada, Yudasaea muni adu ägülo ameadä, molö nulo segeyo edefade gedosebe amoie nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadäoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afädë ia mosalahaledula helësëi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilä, fodolofali doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gähe säla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolöie Malö amoie ei ilibia amo olesebemelë. Amase, ea hamosebe amea Godeie ei ilibia amoge olesagomelë. ³² Amaimo, Malöea hamosebe amea Godeie ei ilibia amo oleseda, Gode hi Dolöie Malö amoie ei ilibia amoge walio wegü wäla olemolömelë.

³³ Nie malöla dilie, neda dilibalä holöbö ede made namolömelë. Ne awäsedä, dilia ne hogomolömelë. Na Yu udia dolö nefolalebe amolima säla i amo gadola wäla, walioge na dilima säla iahago. Ne awäse amogida, dili moholöi mademelë. ³⁴ Dilia hamomäia na dilima mala gähe säla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na

* **13:19:** 13.19 Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadā, udia dolō sulubadelaēa dilida nīe bēgēla aulo neala helēsēmōmelēla sāi.

Yesuea Fida dia ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi
(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)

³⁶ Amala sāsebegi, Saimono Fidaēa Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloie, dida abidi moholō nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Sege ne moholō amogida walio dia bēgēla moholōi mademelē. Hobeada dia bēgēla moholōmelēla sāi. ³⁷ Amala sāsebegi, Fidaēa ema sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, edoea na walio di bēgēla moholōi madedu. Nīe namolō amo digali fisiga gamolōi neamelēla sāi. ³⁸ Amala sāsebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Die namolō amo dofā negali fisiga gamolōle. Na dima dofā gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gāla made neēgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sāmōlōmelēla sāi.

14

Yesuea Naado neebee moholō idi, ne neawela sāi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia yōia idogola sāosōla namiabio. Godema asigi afādē negemalo. Amase, nemage asigi afādē negemalo. ² Nīe Naadoie mosōa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sālābio. Dili namolō sege amo daiamolōie, ne ami moholōmelē. ³ Awāla dili namolō sege amo daiala negesilahilā, sege ne namolōia ami dilige nebalā nihiligila namolōie, na dili bu bea obēgēmōmelē. ⁴ Ne moholō idi amoda dilia dawadigi nebegomelēla sāi. ⁵ Amala sāsebegi, Domasaea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, sege di moholō amoda nilia dawa made. Hā, di idi gowegi moholō neala nilia abilia helēsēmōlōi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Idige, ado dofāge, amase, namolōge, nihine neawe. Afādē Naado neebee moholō, ne neebee made maaseda, moholōi mademelē. ⁷ Dilia ne dawa galēda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gāwila, e bealahilā dawadigisagomelēla sāi. ⁸ Amala sāsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloie, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helēsēmōlōmelēla sāi. ⁹ Amala sāsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segayo sedade ne dilibalā nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afādēa ne meli neebee ameadā Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola sāi amoda, abeahladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofā gabula made helēsēsale. Na dilima ado sāla iaha neebeweda, nīe asigiamu sāla iaha made. Naado e nema neebee amea iē hamoi amo hamosamelē. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelēla sāsewe nabalāhilā, dofā gabula helēsēmalo. Dofā gabula made helēsēsa galēda, hamoi hamosa neebewe beala dofā gabula helēsēmalo.

¹² Na dilima dofā gelola sähago. Afādēa nema asigi afādē negei neebee amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomōmelē. Ne Naado neebee awāse ameadā, nema asigi afādē negei neebee amea na hamosa nelo amo baagila awāla, hamoi edefade hamomōmelē. ¹³ Malōea hamosebe amea Eedoie ēi gauia adamāia, dilia nīe ēigi nea nelebo afādē ēdēgēseda, na hamomōmelē. ¹⁴ Dilia nīe ēigi nea nelebo sulubadela ēdēgēseda, na hamomōmelēla sāi.

Yesuea Eleloi Gesami moholōmelēla sāi

¹⁵ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galêda, na hamomalola sāsebewe gadola bēgēla hamosa namolōmelē. ¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elō, na Naadoma nabolōmelē. Eada diligali imolōmelē. E maalahilā, dilibalā namolōi namolōmelē. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofā sālo Gesamimelē. Nagadaia udia dolōea e made melēlo, dawa made amea, e nimolōi mademelē. Gasoda, e dilibalā neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolō ameage, dilia e dawadigimelē.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiāia dīgīla moholō mademelē. Neda dili neebee obēgēmolōmelē. ¹⁹ Holōfali nelolahilā, nagadaia udia dolōea ne made bimolō. Gaso, diliamu bimolōmelē. Ne neebe ameada, dilige namolōmelē. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolōmelē. ²¹ Afādēa na hamomalola sāsebe amo nealahilā, bēgēla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afādēa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolōmelē. Amase, nage e boba hamolahilā, nihīne ema ulufala olemolōmelēla sāi.

²² Amala sāi amo nabalahlilā, Isagaliada made, Yudasa elōea ema naba-halea, Dafidilo Geloie, nilimada di ulufala olesalea, obōla, nagadaia udia dolō nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolōmelēla sāi amoda, mi edoiela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Afādēa ne boba hamoi neebe ameada, nīe ado bēgēla hamosa namolōmelē. Naadoea e boba hamoi nea, e neebee ami Naado ali halīgīla maalahilā, ebalā aligimolōmelē. ²⁴ Afādēa ne boba made hamoi neebe ameada, nīe ado bēgēla made hamomolōmelē. Dilia ado nabaha nebegoda, nīe ado made. Naado ne digamalala sālo amoie adomelē.

²⁵ Ne made awāla, dilibalā neada, ado amo na dilima sāla iaha nelo amomelē. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nīe ēigila fisiga wemolō amo maalahilā, ea dilima nelebo sulubadela olelesa maademolōmelē. Na dilima sāla iaha nelo amo sulubadela, ea dilima helēsēlasimolōmelē.

²⁷ Na dalulasilo dilibalā diamīāia dilima iahagomelē. Nīe dalulasilo amo diligali iahago. Na iase amoda, nagadaia udia dolōea ilo amo gadoi iaha mademelē. Hā, dilia yōia idogola sāosāolage, bedālage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awālahilā, dili neebee bu obēgēmolōmelēla sāi amoda dilia nabi amomelē. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebee awāsewegi dilia obeāgīlabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalā nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebe amo gaalu, na dilima sāla iaha nelo amomelē. Sāla i amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afādē negemāiaimelē.

³⁰ Na dilibalā ado sedade sāha namolō made gabumelē. Mida, nagada-iaie busa neebe amo moholō ga made dialea. Ea nema nelebo afādē hamomolō made bimolōmelē. ³¹ Gasoda, nagadaia udia dolōea na nīe Naadoma boba hamoi neebe amo helēsēmāia, na Naadoea hamomalola sāse amo gadolamu hamolomelē.

Hā, nowemo. Afiadila sāi.

15

Yesuea i gägā negelo gelebi ēfē dofāda nihīne neamelēla sāi

¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, I gägā negelo gelebi ēfē dofāda nihīne neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelē.

² Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo nea. ³ Na dilima ado säla i ameada, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebego. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebego. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nie adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgëseda, ëdëgëse amo gadoi diligali imolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nie boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nie Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ie boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nie boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleada, nie obeägilo dilima negemäiage, amase, dilile obeägilo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla iaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ¹³ Afädëa ie damelëgali ie namolö amo fisiga gasesa, ea ie damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla iaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamiaia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nie ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgëseda, ea iaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ie bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabiomelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebegi na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaie made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla i amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ie busa neebe amo made baagilo. Ila ne neala sëlasi ameada, dilige neala sëlasimolömelë. Ila nie ado bëgëla hamoseda, amase, dilile adoge bëgëla hamomolömelë.

²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nïe ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla ï amomelë. ²² Na ilima ado mala säla ïmolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamoimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa nelö amo ilia bimäia, made hamosa nelö galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Iliä amala hamoi amoie, ilile Ado säla negei dibe amogi, säla dödëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dödëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahliläda, ne ulufala säla ïaha namolömelë. ²⁷ Amase, mi gäwialä amila dili nebalämu nelö ameada, diliage ne ulufala säla ïmolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebege digila made mosäia, na dilima ado we säla ïahawemelë. ² Iliä dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeie hamoi hamolasisala helësëla, dili nifulömelë. ³ Iliä Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla ïahagomelëla säla ï.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoie säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na dafidi mi gäwia amila made säla ïala nelö amoda, ne dilibalä nelö amea, made säla ïala nelömelë. ⁵ Amai gaso, walioda, ne misialala sälo amo neebea moholö neamelë. Amai, nema diligi afädëa di abododi moholö neala made nabasebege. ⁶ Amala säsewegida, oböla dilile asigigi edefademalä bobailösebege. ⁷ Bobailösa gaso, na dilima dofä säla ïahago. Ne moholö ameada, dili ugila negesalea ne moholö neamelë. Na dili digila moholö made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalä namolö made maalabiomelë. Ne awäsedä, e dili neebea digamalamolömelë. ⁸ E maalahlilä, nagadaia udia dolöma nafadeda gowe gadoimelëlage, mala mogoida gowe gadoimelëlage, amase, Godea gomalä mogemolömelëlage ea fädäla säla ïmolömelë. ⁹ Iliä nema asigi afädë made negei neebe ameada, nafadeda gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë. ¹⁰ Ne Naado neebea awäsedä, dilia ne bu elö made bimolö ameada, mala mogoida gowe gadoimelëla fädäla säla ïmolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea

* **16:10:** 16.10 Nagadaia udia dolö ilia Yesubalä gudilahlilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameada, eda nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameada, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea.

gudila mogei neebe ameada, Godea gomalā mogemolōmelēla fādāla sāla ìmolōmelē.*

¹² Na dilima ado sāmōlō yafie gaulea gaso, dilia waliomu neala gaulōi made gabu. ¹³ Amai gasoda, dofā sālo Gesami e maaseda, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofā amo sulubadela helēsēlasisa maademolōmelē. Ea hile asigia sāla ìmolō mademelē. Ea sāse nabase amomu sāla ìmolōmelē. Amase, nelebo hobeala hamomolō amoie fādāla sāla ìmolōmelē. ¹⁴ Ea nīe ado gaula maala, dilima sāla ìmolōmelē. Amala hamose ameada, nīe ēige, nīe geloige gauia adogomolōmelē. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe amoda, nīe dialea. Amala dibe amea na sähaleada, Nīe dibe amo Gesamia gaula maalahlilā, dilima sāla ìmolōmelēla sāla ì amomelēla sāi.

Yōi dibe amila hobeala obeāgimōlōla sāi

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo ede made nelolahilā, dilia ne made bimolōmelē. Obōla, segeyo ede made nelolahilā, hobeala bu bimolōmelēla sāi. ¹⁷ Amala sāi amo nabalahlilā, ìe bēgēla aulo odoaea hilidomu didiāhalea, Ea nilīma sāsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilā dilia ne made bimolōmelēla sāi amoge, ede made nelolahilā, dilia hobeala bu bimolōmelēla sāi amoge, amase, ne Naado neebee moholō ameala sāi amoge, ea edo helēsēla sāidu. ¹⁸ Aso, sähalea, Ea ede made nelolahilāla sāi amoda, edo helēsēla sāidu. Amoie mida, nilīa made helēsēsebelā sāla didiāha dilo. ¹⁹ Iliā Yesu ema naba obēgēdelāla helēsēsebe amo hī dawadigilahlilā, ea ilīma sähalea, Dihilīmu ado na sāi amoie mi hogola didiāha dibegoda, na sähalea, Ede made nelolahilā dilia ne made bimolōmelēla sāi amogige, amase, ede made nelolahilā hobeala ne bu bimolōmelēla sāi amogige mi hogola didiāha dialeale. ²⁰ Na dilima dofā gelola sähago. Dilīda didigaola dīisa neēgi, udia dolō nagadaia mala hamolo amolīda obeāgīsa namolōmelē. Dilīda yōi edefade namolōmelē. Obōla hobealada, dilī yōi nelo amo bu obeāgīlo bedefamolōmelē. ²¹ Udīaea malō āgūmolō salea sēmōlō fu besela galase gaaluda, asigi sāosāosa filō. Gaso, ea hā malō āgūla maala saleada, dafīdi sēi amo elabolahlilā, ea hā, nagadaiawi malō āgūi amogi obeāgīlo. ²² Amo gadola wāla, waliōda hā dilī yōsa nefolalea. Hobeala na dilī bu beasolo amo galada, dilīle iso asigigi obeāgimōlōmelē. Dilia obeāgimōlō amoda afādēa neala hogosa helemolōi made bimolōmelē. ²³ Segeyo amogīda, dilia nema afādē made nabolōmelē. Na dilīma dofā gelola sähago. Dilia nīe ēigīla Naadoma nelebo afādē ēdēgēseda, ea nabala ìmolōmelē. ²⁴ Dafīdi dilia nīe ēigīla nelebo afādē ēdēgēla made nelo gasoda, ēdēgēmalo. Obeāgīlo dilīma nobamāiaie, nelebo afādē ēdēgēseda, dilia gaula namolōmelēla sāi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilā, baagīla asi neawemelēla sāi

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilīma sāla ìaha nelo amoda, ado besulamū sāla ìaha nelomelē. Hobeala segeyo afādē besela galasegīda, na dilīma ado besula made, Naado gowe gadoi neamelēla sāla ulufadigimōlōmelē. ²⁶ Segeyo amo gala neada, dilia nīe ēigīla Naadoma ēdēgēmōlōmelē. Na Naadoma dilīle sāsīmolōmelēla sāha mademelē.

* **16:11:** 16.11 Nagadaia udia dolō amolīa Yesu baagose amo bealahilā, Yesu eda hā gudī digai gabula helēsēi. Gaso, Godeie siia Yesu eda gudī digai made. Yesu e baagoi ameada, Godea mugabe Saidanibalā gudīlahilā, ìe geloi amo haila fisi.

²⁷ Naadodea dili boba hamosa neamelë. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofä Gode neebeala misi gabula helësëi neebe gogi. ²⁸ Naado neebeala maala nagadaiawi digala neawe. Oböla walioda, sege we digila Naado neebea bu obëgësamelëla säi.

²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia sähalea, Agua, dia besula made säla, dofä ulufadigila säsebege. ³⁰ Nilia walio helësësalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, afädëa dima nabulöi madela helësësawemelë. Ameada, nilia dida dofä Gode neebeala misi gabula helësësa neamelëla säi.

³¹ Yesuea ilima säla obëgësalea, Walioda dilia asigi afädë negei neago gaso, ³² nabuö. Segeyo afädë besela galamolö amoda, hä, besela galahagomelë. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili neloa ami afufula, ne nihidofali digila fisäla dusudasila afiaha maademolömelë. Amamolö gaso, ne nihido made, Naado haligila neamelë. ³³ Na dilima ado amo säla iaha nelo amoda, dilia nema dilahlilä dalulo gaula namiäiaie, säla iaha neawemelë. Nagadaiawi neda, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea ie bëgëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima ado amoli säla iaha maadelahlilä, Selesaiä mosöa sida adogola nea sähalea, Naadoo, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ei ilibia amo olemäiaie, dia malöie ei ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäia, dia egali geloi i gabumelë. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelë.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelë. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, die ei ilibia amo ilima oleimelë. ⁵ Naadoo, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nie ei ilibia nelo amo gadola, die siigi ei ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ei olesa nelomelë. Die nelo amoli dia nema iasio. Iliä die ado nabala dia säi amo bëgëla hamoimelë. ⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa maadei neamelë. ⁸ Mida, dia nema ado säla i amolida, na ilima säla iaha maadesebegi, ilia hä, niimelë. Nealahilä, ne dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelë.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa amomelë. Na adolasisebeweda dia negali i amolimü helësëla adolasisamelë. Amoie mida, ilida die neebe amoie. ¹⁰ Udia dolö nie neebe amoli sulubadelada die neamelë. Amase, die neebe amoli sulubadelada nie nea. Iliä mala hamosebe amea, nie ei ilibia amo olesebemelë.

¹¹ Hä, walioda ne di neebea moholö neawe. Neda nagadaiawi made namolö. Ilimu wi namolömelë. Naado Hedabi Eleloifalie, ali afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia die ei nema i amoie geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalä nelo amogida, die ei nema i amoie geloia ili sigi nelomelë. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelë. Be, dolö afädë

dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelë. Amala hamoi amoda ado Godeie bebagi dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebea maahago. Gaso, nïe obeägïlo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelë.

¹⁴ Na ilima die ado säla äaha nebegi, nagadaia malamü hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelë. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiaiwila dia ili sigi mosäia made adosamelë. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelë. ¹⁶ Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷ Die adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihïle namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebea ami afufumalaimelë. ¹⁹ Na ili helësëla, ili dihïlefalï dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala äala neawe.

²⁰ Dima dolö amolimü helësëla adolasisa mademelë. Ili ado säla äase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelë. ²¹ Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naadoo, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alima namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Ali afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ëi ilibiale i amo, na iligali ïmelë. ²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida, nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelë.

²⁴ Naadoo, dia udia dolö nema i amoli ne namolöia ami ili nihïligïla namiäiaie, amase, nïe ëi ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiaie hamesamelë. Naga föi made hamola nea, dia ne edefademalä boba hamosa nelo amea, ëi ilibia amoge, yo digalo amoge ïmelë. ²⁵ Mogoi neebe Naadoo, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelë. ²⁶ Na ilima die ëi ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamäiaie, amase, nihïne ilima namiäiaie, die ëi, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahilä, ie bëgëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dëgëla alömodi asi. Sagai afädë dibea ami ie bëgëla aulo amolali awäla besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ie bëgëla aulo amolibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameadä, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amai ameadä, Olomo ami dolö odoage, Godeie mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoageage gobela ilo busa amoliage mosalosebegi, ilia gele gamalige

gaula, amase, nufidelo neleboqe gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ili sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hi dawadigilahilä, doadigila awäla ilima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ilima säla obëgësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ilibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahlilä, ili badadi gasia imomogola nagadaia fila didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ilima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaila nabi. Amalebe ilia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla i amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ili mosäia fu imola säi. ⁹ Dafidi hi sähalea, Naadoo, dia dolö negali i gowe ili afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäia amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahilä, gobela ilo Busa Edefadeie hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoie ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihi sälelo amogi sala obëgëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä iigi usi i gowe na made molö gabula helësësalea säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ilile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ilile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahlilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ilia e Anasa neebeadale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaie esöa nelo. Gäheo i amogida, Gaiafasa eda gobela ilo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameadä Yu ilima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

Fidaea Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bëgëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bëgëla hobeala asi. Bëgëla aulo elö amoda gobela ilo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameada, e Yesubalä gobela ilo Busa Edefade amoie yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala idi galo baagido nelo. Amala nebegi, bëgëla aulo elö, gobela ilo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä idi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä idi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweie bëgëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ne mademelëla säi. ¹⁸ Gögësebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia nulo gobelahilä, gögi hausa nefolalebea ami, Fida eege ilibalä ami gögi hausa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade amea Yesubalä gudi nabi

(Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)

¹⁹ Amo gala, gobela ilo Busa Edefade amea Yesuma ie bëgëla aulo amolilege, ea ado säla olelei amoiege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nada udia dolö nefolalebe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo sulubadelagi gedolo mosöage, Godeie mosöage, sege Yu ili gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa nelomelë. ²¹ Edoie dia nema nabaha. Na mala säla iase nabelo amolima nabualo. Na säi amo ilia dawadigi neagomelëla säi. ²² Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made nelo amea nabalahlilä, Yesu e

naabo gafea nufudalahilä nabahalea, Dia gobela ilo Busa Edefade egowe gadoima egomalä säla obëgëmolöi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säimelëla nefolabe gowe ilia nabuäia fädäla sämalö. Be, na mogola säi amogi galëda, dia ne edogi nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee sigi mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

*Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)*

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gögö hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai amole, haea gagalugo gawalia gai.

*Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi
(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)*

²⁸ Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefali sigi asi amoda, Yu dolö ilida Godeie siigi nigime baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.* ²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabiomelëla säi. ³¹ Amalebe, Bailadia säla obëgësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obëgëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* ³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomälä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. ³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia dihi asigia helësëla nabahale, ma, odoaea nieie säi nabala nabahalela nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obëgësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fiifali amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauloea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe

* **18:28:** 18.28 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameadada, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bëgëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameadada, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digasada, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made.

* **18:31:** 18.31 Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihì ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiaawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaead, nie ado nabelo neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

*Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)*

Bailadia ado säha madela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebee awälahlilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia dolö afädë dihilima fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämälola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlilä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämalo. Fëgälahlilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginie, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebee gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo amead, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nufulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedälahlilä, ⁹ Beledoliamä mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahlilä, Yesu fisigämölöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala

* **18:40:** 18.40 Dawadigi dolö ili yafiae helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, haila digimölöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi. * **19:3:** 19.3 Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hi e ginila säsebe amoda Sisabalä ado niimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ei Igi Bealë Balededi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ei Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

*Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)*

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hile i fügäi amo hi gaulahilä, gaamu amo digila sege ei Busa Giwi Segela sälo dibeami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledeidaia ado gowe dödëla negemalosebegi, ilia amodaia dödësalea, Nasalese fii Yesu, Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dödëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameadä, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dödëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dödëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dödëmabu. Ea himu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dödëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dödëi gomü diamiäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea gagalahilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfali asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Iliä nie fagulo mogelahilä, nie daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dödëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bögëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefali neebe amo bealahilä, emema sähalea, Nemea, die malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bögëla aulo amomage sähalea, Die diameda egowemelëla säi. Amalebe, bögëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelo.

*Yesu hi hame hä, mosaloi
(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)*

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maade gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi

wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ëi hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahlilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nalahlilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daialo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamiaiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahlilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahlilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahlilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibe maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hi dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiaie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi.

Gë Udälo 34.20

³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaie amai. *Segelaea 12.10*

Ilia Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami bauri

(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bögëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebea gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yöi dofeda, gilo nabülasihohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Iliä Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made bauri, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo ameadä, elea Yesuie domalo amogi bauri.

20

Yesu nowei

(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauri ami awälahlilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo dogä negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälahlilä, Saimono Fidale bögëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebea besela galala, elema sähalea,

* **19:35:** 19.35 Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bögëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bögëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi. * **20:1:** 20.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädälula sälo.

Ilia Dafidilo Geloi bauia amila gaula asi gabio. Ilia abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalahlilä, Fidale bægëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bægëla aulo elö amea Fida digila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, baui isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bausi amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bægëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobeala baui isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauiala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obëgëi.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)

¹¹ Segea baui baagido nea, Melia diisa nelo. Diisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, baui isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo baui diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa neala nabi. Amalebe, ea elema säla obëgësalea, Ilia nie Dafidilo Geloi gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea diisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolö amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolö edefadee, dia e gaula asi galëda, nihä nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meliela säi. Amala säi amo nabalahlilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonaiela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebea gadogo aso, fedaia mateda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebea awälahlilä, gomalä sämalo. Neda aso, nie Naadoge dilile Eedoge, amase, nie Godege dilile Godege neebea fedamolö neebeola sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahlilä, bægëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloi e melimelëla sälahilä, ema säla i amo ilima säla iaha maadei.

Bægëla aulo amolia Yesu meli
(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ie bægëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahlilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Ilia hä, Dafidilo Geloi bealahilä, edefademalä obeägi. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

* **20:19:** 20.19 Yone 20.1ie gasumili amo bimalo.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ie ei elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bægëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloï melimelëla säla i. Amala säla iasebegi, Domasaea ilima sähalea, Ie naabogi mili gäwi amo made bealage, nie naabo sögöea ie mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ie afawa gäwi bu amogi nie naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësëmolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ie bægëla aulo amoli bu mosöa geGEDOLA sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nie naabogi die naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, die naabo mogodigila nie afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfali negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nie Dafidilo Geloï, nie Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweie mi

³⁰ Yesu e bægëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeie malö amoge Yesu gabula helësëla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema asigi afädë negesa nea, ie ëigi namolöi namolö gaula namiäiage, dëdëla negesawe.

Yesu e ie bægëla aulo nebea bu besela galai**21***(Yone 21)**Bægëla aulo gifalädaläaea Yesu meli*

¹ Hobeala, bægëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie ei elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bægëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi fifigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bægëla aulo amolia e Yesu neala made helësëi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisäo, dilia seme afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selëgëgo dilile du dafädimidä digiseda, seme odoa digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selëgë amala digilibe, seme yafie digai amea, selëgë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bægëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloï gabula säi. Dafidilo Geloï gabula säi amo nabalahlilä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahlilä, ödägi nila digai.

* **20:24:** 20.24 Eï Didimusila säi amoie mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi.

* **21:1:** 21.1 Oeabo Dabeliasa amoie ei elöda Galili.

⁸ Amase, bĕgĕla aulo odoa amoliada dudaia nea, selĕgĕgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholō asi. Ili nelo amila ödā agesuada, mia made made, mida hādali afādē gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elĕlĕgi amodaia seme gobei afādē, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiĕla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awāla dudaia nea, seme selĕgĕ amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selĕgĕgi digai amo gedolada hādali afādēie nabūlasi biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selĕgĕ nulimolōi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molō naa mofiamola säi. Amalebe, bĕgĕla aulo amoli bedähalea, iligi afādēa di nowĕla made nabi. Iliada Dafidilo Geloj gabulamū helĕsĕi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilā, seme gobei amoge, amo gadola wāla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowela awāla nea, bĕgĕla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nĕ sugua sibi amoli sigi namialola säi

¹⁵ Ili molō naha maadelahilā, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malō Saimonoo, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awāla, ne dofā gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obĕgĕsalea, Ū, Dafidilo Geloj, na di boba hamose amoda, dia dawamelĕla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nĕ sugua sibi malō amoli molō ĩaha namialola säi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malō Saimonoo, dia ne dofā gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ū, Dafidilo Geloj, na di boba hamose amoda, dia dawamelĕla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obĕgĕsalea, Nĕ sugua sibi amoli sigi namialola säi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malō Saimonoo, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodola dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yōia idogolahilā, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloj, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelĕla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nĕ sugua sibi amoli molō ĩaha namialo. ¹⁸ Na dima dofā gelola sähago. Di malisā nelo amogida, die malibu negelahilā, dihi moholō helĕsĕe amo gadola nawesa aligilomelĕ. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, die naabo mogodigisa gasegi, dolō odoaea di malibu negesilahilā, dia moholō helĕsĕi madeido amogi sigi moholōmelĕla säi. ¹⁹ Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahāmola hamola baagola, Godeie ĕi ilibia amo gauia adamolō amoie helĕsĕla amala säi. Amala sälahilā, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bĕgĕla misiĕla säi.

Bĕgĕla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bĕgĕla aulo Yesu hi boba hamolo amo, ele bĕgĕla maaha neebe meli. Dolō amoda dafidi ili molō naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golōgia alogola nabahalea, Dafidilo Geloie, nowĕa di hololōmolō gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloj, dolō gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obĕgĕsalea, Ne obĕgĕsalea e namolōi namiāiala hameseda, amoda diele. Dida ne bĕgĕla misiĕla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bĕgĕla aulo go made baagomolōla säimelĕla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolōmelĕlada made säi. Ea

sähaleada, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴Bëgëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilä ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hídola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dëdëi amo dëdësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dëdëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemge, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bëgëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla ïasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bëgëla aulo sebee Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloi ïasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dëdëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla ïia nawesa maadei amoie ado säla dëdëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi ïmolömelëla säla negei

¹⁻² Diofilasao, dafidi na bebegi dëdëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dëdëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla ïaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla ïaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Nadoea ïmolömelëla na dafidi dilima säla ï amo ïmäia gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ïa obëgëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nadoea hï asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Nado hïdomumelë. ⁸ Amai gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemge, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedali amo baidilia hagai amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebee meli. ¹¹ Amolea ilima

nabahalea, Galili dolöla dilie, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalahlilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yemesegë, Äduluge, Filibige, Domasige, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yemesegë, Selodo sosogo Saimonoge, Yemeseie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeie ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ei ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebagi ado afädë säla negei amo gowe.

Ïe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala säla dëdëla negei dialea.

Sama 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala säla dëdëla negei dialea.

Sama 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloï Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola nowëila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ei säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ei Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ei Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloï, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ei dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasie ëidale beselagalasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

¹ Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi* beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo. ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloië goba gadoi aabela guula maalahilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hïdo hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Gesami Hedabia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoäie ado säla beselagalamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahlä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hïdo hïdolea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahlä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Iliä nilile ado elö elöi amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla iasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosäolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebega säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlä, Fida e abosolo gidälasä amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafalä sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö goweli gagaosebela helësei amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë*.

¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë. Dilile didiwi diefegegalia nie mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimolömelë. Iliä nie mala olelesa namolömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hïdo elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä beselagamolö amo, aso, made beselagalala neëgi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii beselagamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säila

Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hïdo elöi hamolage, dolöea

* **2:1:** 2.1 Segeyo edefade Bëdigosi amoie ëi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo. * **2:15:** 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulö.

hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameadä e Godea odala äälä hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebegö. ²³ Dolö amoda gaula imolömelëla Godea dafidi daijala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie säa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloï e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nie naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nie isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nie domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nie gesami baagoi uguli mosöa ami digila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegoeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelëla säi.

Sama 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilile mäu Debidüie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E baui amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hi dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoie Debidia bea sähalea, Ie gesami uguli mosöa digila made moholö, ie domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla äahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ie naabo dafädimadi ifosilahilä, ie Gesami i. Eedoea Gesami imolömelëla dafidi säla negei amo i. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea,

Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelëla

säi.

Sama 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalo. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoä amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hido hídola Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi imolömelë. ³⁹ Godea imolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage imolömelëla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e neebea misiäia wemolö amoli sulubadelama imolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloï odoage häila nabalöi hamoi odoage ilima gelola säla äalahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo

walio nefolalebe welia sê molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bégëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hido elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hidolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida gobela ilo mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägïla molö gegedola naala, ⁴⁷ Godeie ei gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaie obeägïla melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela ilo mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ie emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla gobela ilo mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeä ami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela ilo mosöa digasebe amolima muni imola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele gobela ilo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni imola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alïma bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e imolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gaui mademelë. Amai gaso, afädë gaui amo digali iahago. Nasalese fii Yesu Gelesoie ägi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ie naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisibegi, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaie e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësësalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeä ami salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeä ami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonöie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alïma sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësësaleada, alïle geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alïa dolö gowe nowela ifosila helësësale. ¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebeä sigi gaula asimelë. Bailadi neebeä

sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi äala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hïdo elöi amoma baagi äala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia Ìlo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alïa siia melimelë. ¹⁶ Yesuie èigi asigi afädë negei amea Yesuie äia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi ì. Yesu hï alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nïe nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu ìmolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hïle nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloia Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ìe ado nabala bëgëla awäla hamomalo. ²³ Ìe ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadelaia, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebege. Godea Abalahamama sähalea, Dïe mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amo sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ìe hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla äaha nebegi, gobela ìlo dolö nefolalo amolige, gobela ìlo mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ìli mihaläla misi. ³ Ili maalahilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla ì amo yafia nabalahlilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ìli Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ìlo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegsädage, gobela ìlo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie èigila

hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹ amai dilia walio alima mi nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaeage, amase, Isilale fii sulubadelaeage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda

amomelë.

Sama 118.22

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Iliä beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiälä ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusalema nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidolea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelema. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaea Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Iliä Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonelea helele sosogo neebea obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadelaea hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nali ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daliala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloie amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Sama 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gege-doi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daijala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloie, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie äia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla äaha nelo.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädé negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädé negela asigi afädé negela nelo. Amala negela neada afädäa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hidoläie nelegei dilo amoda ili sulubadeläie ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloie Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädé ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala äalahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädé nelo amoie äida Yosebe. Äe äi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla äi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea äe sege afädé dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali ä.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädé Ananiasa äe udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädéma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hile negesi. Äe udiaeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima ä. ³ Äasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfalä sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu ägo edöie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësäi amoda edöie. Dia wäfalä säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua* egoama hamoi amo helësäla made idia amo misi. ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, äa

* 5:7: 5.7 Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloïie Gesamia abilia hamosebelela bimolöïe fedogola meli amoda edoïe. Digua baulo amolia dige gaula moholöïe mumusogi digamolöïe mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofali Fidaïe emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ïe domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeadame afädë negela Solomonoïe hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ëi gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloïma asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösïsla nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoïe mida, ilia helësësaleada Fida e maasegi, ïe ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo dogane gesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweïe mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla ï. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahilä ilia ado sämolö Yu udia dolöïe dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisölö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla ïmolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli made beala Galisölö dolö amolima säla ïmolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla ï. ²⁴ Amala säla ïasebe amo nalahilä, gobela ilo mosö idihë aligiloïe beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Ili amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla ï. ²⁶ Amala säla ï amo nalahilä, idihë aligiloïe beaha aligilo amola, idihë

aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloëa bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoëie ëi säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla äasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoë amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöëa säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoëie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiäge nafade hamoi amo hëla fisimäiäge fu imolöie amala hamoi. ³² Niliäge Gesami Hedabi Godea ie mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amoliä ilia säi amo nabalahlä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. Ië ëi Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaëada ëi sälo neala sälo nelo. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahlä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bëgëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bëgëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, ië ëida Yudasa, misi. Maalahilä ië adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bëgëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. Iliä daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahlä mofiasëbegi, ili fëgämalai. Fëgälahlä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoëie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ilo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla iahamu nelo.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalä memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bēgēla aulo malei maala bahamu nelo. Giligi ado sālo amolia Alamege ado sālo amolibalā gēgēsalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelēla sāla gēgēi. ² Amala gēgēsebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bēgēla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalolahilā ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilā molō mogemolō amo dofea made gabumelē. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolō gifalādalā mogoi neala sālo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilā, hamoi amo ilia sigi namiāia ifosidelā. ⁴ Amalahilāda, niliamu Godema adosa namolō amoge udia dolōma Godeie ado mala sāla imolō amoge hamosamu namolōlamelēla sāi. ⁵ Amolia sāi amo udia dolōea nabalahlilā sulubadelaea dofea gabula sāi. Amalahilā, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afādē negelahilā gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ādiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolōie mala neala gaulahlilā ilibalā dila nelo. ⁶ Dolō memelei amoli abosolo ili neebee sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilā Godeie ado mala sāla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bēgēla aulo udia dolō yafie, sāmōlō asusugai awāla baai. Gobela ilo dolō yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afādē negi.

Yu ilia Sidibenibalā gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalisisebegi, e udia dolōbalā nea hido elōige dolōea hamomolōi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolō odoaea Sidibenibalā gēgēsa nelo. Yu udia dolō amolile gedolo mosō afādē amoie ēida Fisigāi Amoli Dilo Mosōla sālo amoligi nelo. Dolō amolida Salinialage Alegsādāialage misi. Ilibalā odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea Sidibenibalā gēgēsa nelo. ¹⁰ Gēgēsalea Gesami Hedabia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado sāi amea e aulo dabemolōi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolōi made bealahilā, geleā hado musūgā awālahilā dolō odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela sāse nabimelēla sāmāla sāi. ¹² Amala sāi amogi udia dolō nefolalo amoliage, dolō dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalālahilā, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolō dolō neebee ami asi. ¹³ Amalahilā ema ilia wāfali babala sāsāla sāmāia dolō odoa sigi maalahilā amolia sähalea, Dolō neebe egoeada sege Godea hile nafolai goge* Ado sāla negi dibe amoge gagadesamu nelomelē. ¹⁴ Eada gomālā sāmēlē. Nasalese fii Yesuea mosō go haila fisila, mala Mosesea sāla negi amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolōmelēla sāi amo nilia nabimelēla sāi. ¹⁵ Amo sāi amo nabalahlilā, Galisolō dolō sefolalo amolia Sidibeniiē migalī sila beahamelebe selesaia fiie migalī gadoi neebe meli.

7

Sidibenia Galisolō dolō amolima ado sāi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliā ado sāsebego dofā sāsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia sāla obēgēsalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilile naua māu

* **6:13:** 6.13 Sege Godea hile nafolaila sāi amoda gobela ilo mosō amoie sähalea sāi.

Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hïdo elöi amo Abalahama neebee maala beselagalai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digïla sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege digïla Halana namolö asi. Ìe eedo baagolahilä, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made ì. Sege afädë emo afädëa emosamolöige dofä made ì. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia ìmolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sëlasiamolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digïla awälahlilä, sege wegi nea nïe èi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamaea Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gïdalasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni ìmolahlilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeaa amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiage ì. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ìe mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelö amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ìe edoolalima, neda Yosebe-melëla ulufadigila säla ì. Amala sälahilä nebegi, Felauea Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebea ìe eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegeadolada nabülasi gifalädaläie odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula beselagalai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelö. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hï mosöa ami sigi nelö. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahlilä, hïle malö folo wäla fosa nelö. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelö.

²³ Mosese e gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä ïe edoo Isilaleïe malö amoli neebee söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Mosësea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoïe hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosësea helësësaleada ïe edoo amolia Godea Moseseïe naaboea ili fisigämolö gabula helësësa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealasilälälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilïle sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ïe dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosësea bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloïïe ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaïege, Aisagaïege, Yeigabaïege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gigisëlahilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolabe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahlilä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöïe digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleada, Di nilïle sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoïe naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeami neage, gäheo i nabülasi biyidia sege nafadeia ami neage, hïdo elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleïe malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla ïasolo amo gala sege nafadegi gegendolo amolibalä nelo. Nilïle nado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo nilïma säla ïmäia ema ï.

³⁹ Amaimo, nilïle nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nilï sigi mosäia. Mosese amea nilï Isibilahlilä segea moholöïe sigi nelo amoma edo gadoi beselagalaidu nilïa dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalï gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela ï. Nilïa naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägisa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi ïala ilia mu ilibia gasumilima

göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dödëla negei amo gowe.

Isilale fii dilie, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumili gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dödëla negei dialea.

Emosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelö. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelö. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai. ⁴⁶ Godea ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile* ulimolöda dofealela nabi. ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonöea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dödëla negei dialeala säi.

Aisaea 66.1,2

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifali nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebego. Gesami Hedabima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelö amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made sësa nelöda nowë. Siiba dolö mogoifali moholömelëla säladigi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelö. Amase, walio dilia dolö amo holölölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela i amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebego dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö dogä negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gëhe galahlilä, e neebea gaalu fodolofali nawela awälä ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilä, e baagomäia igia nufudaha nelö. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Iliä Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea

* **7:46:** 7.46 Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala äla ie ëi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

Godema adosalea, Dafidilo Geloï Yesuo, dia nïe gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafalï sähalea, Dafidilo Geloïe, ilia nafade hamosebe goweïeda ili së ïmabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ïe siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelö

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelö. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelö. ² Dolö odoa Godeïe mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibenïie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ïalalesa nelö. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelö.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla ï

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiäido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla ïia afiai. ⁵ Amala afialahilä, Filibi Sameliaïe gaamu afädë dibeä ami awälahilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla ïaha nelö. ⁶ Filibia ado säla ï amo udia dolö gegeroi amolia hedabola nabalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadelaäea ea ado säsebe amo nabaha nelö. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi üalala gäwila doadigila awäladigi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägïsa nelö.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ïe ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelö. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelö. Ea hïmu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaäea Saimonoïe ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaäea sähaleada, Godeïe geloï amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelö amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelö. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïege Yesu Gelesoïe ëige Ado Mala Hedabi säla ïasebegi, udiäeage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloï melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeïe ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebea fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla beselagalalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelö. Yesuïe ëigimu ödägi gesa nelö. ¹⁷ Godema adolasilahlilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami ïasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni ïahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nïe naabo negesisegi Gesami Hedabi nimolö amoïe geloï amo nema ïmäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidäea ema säla obëgësalea, Godea

memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebego. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoe asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoe mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeie gamu holöfali dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameadä Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ei Gädasi sulo amoe muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeie ei gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goieda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goie mida gowemelëla nema made säla iäsedä, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ie gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoe yaua mäuie ado nowëa säsimolöla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelela nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloie Gesamia

* **8:36-37:** 8.36-37 Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoe neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeie Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi beselagalai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloie bögëla aulo nefolalo amolima sëlasi nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade nebea ami awälahlilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulä, beba afädë dëdëla imo. Yesuie idigi aulo nefolalebe, udiage dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obögëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägila nebegi, mudaijala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahlilä ea säla obögësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasi amomelë. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla imolömelëla säi. ⁷ Dolö odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made meli. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolö uli meli. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahlilä sigi awäla Damasaga beselagalai. ⁹ Beselagalalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bögëla aulo afädë nelo. Amoie ëida Ananiasa. Ea sosoäla awäla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananiasaola säi. Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, ne newela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoie ëida Mogoi Idi. Amogi awälahlilä Yudasaie mosöa beselagalamolöie nowela mosalo. Yudasaie mosöa beselagalalahilä dia Dasasa fii dolö afädë ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. ¹² Ea sosoäla awäla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolö afädë ëida Ananiasa maalahilä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananiasaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, dolö goeada udia dolö dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelëla udia dolö yafiae säi amo na nabimelë. ¹⁴ Nilä nebea wige udia dolö die ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolöie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla obögësalea, Mosalo. Dolö amoda nie hamoi hamolasilo namiäia memeleimelë. Eada udia dolö fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolö nefolalebe amolige, nie ëi ilile siigi sämäia memeleimelë. ¹⁶ Ea nie ëigi së elö elöla molö amo na ema olemolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Ananiasa awäla beselagalalahilä mosö amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimäiage Gesami Hedabi dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie siigila digalahilä ea bu bimolö meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahlilä, molö naala gelola obögëi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala säla äaha nelo

Damasaga nea Solo e bögëla aulo amolibalä segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelëla säla äaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla äaha nelo. Säla äahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebelä helësëlahilä, säla obögëmolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gege dola Solo baagomäia nufid-edelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Ili segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amaleladigi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufulöie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bögëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bögëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu bögëla aulo made neala helësëla sulubadela bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli neebea ami asi. Sigi awälahilä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Gelo meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla i. Amala säla äalahilä Damasaga awäla Soloea Yesuie ëigi ie ado mala gelola säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala sälahilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloie ëigi gelola säla äaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla äaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelëla säi amo nabalahlilä edoolalia Solo Sisalia sigi awälahlilä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaeala nelo. Amala nea ili neala gelolasissebegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Gesami Hedabia ilile asigi falagaselasissebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasi dibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasissebegi. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadela e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bögëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bögëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo

nabalahilä, ilia dolö äudäma e neebee bea mosalai. Awälahlilä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iasebegi, Fida e nowelahlilä hiligila obëgëi. Beselagalalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlilä udia didalo nefolalo amoli e neebee gaalu ga madela nefolalea didigaola gögi faguloge fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoië naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebee amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlilä yafea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ei Saimonobalä nelo. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla i

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ie ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebee amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebee maalahilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahilä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, amoda di neebee gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla iala asibua Goniliasaea ie hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebee maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla iaha maadelahlilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebee amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö

elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlä Fidaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaije, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaie mosöala misi amoli maalahilä, Saimonoie mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segea-madi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Godeie selesaiia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odo Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliasa maalahilä, ie emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebege. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obögëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bégisebe amo gaalu, nihä mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eloloi salugai nïe odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odo hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahlä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabalö nili sulubadela Godeie sidaia gedola säleawela säi.

Fidaea Goniliasaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadelaea ebalä bedäla nagadaialahilä mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebego. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloi nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebego. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema söga nege-sebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamoladigi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Iliä e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaie ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie äia hëladigimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Gesami Hedabi i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Gesami Hedabi memalä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilä Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaijala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä ne mia fisiga idogoso. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hогоi odoage, hagomoea aulo gadoige, hagiila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahilä na säla

obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualai, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämbiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloie Yesu Gelesoma asigi afädë nege-sebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidäea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obëgëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sälasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolömamumu olelela aliligi asi. ²⁰ Ama gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Geloie Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlilä Godemadi namolö obëgëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägä. Obeägilahlilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solö hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obëgëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegegdola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bëgëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ei negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahlilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ei Agabasa e nowelahlilä, Gesamiie geloia bea säla nege-salea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo

nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela ïmolöie, muni dibe amo gadola ïdulämelëla säi. ³⁰ Ilia amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima ïmolöie gaula mosaloi.

12

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sëlasimolöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebea e sigi moholöla helësëi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ïe Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iliä e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bëgëla misiëla säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fiiä e dofä sigi awäsebelä made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hï asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi. ¹¹ Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ïe selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ëi elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gegedolahilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ëi Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ïe selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi

galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahilä sähalea, Amala hamoimelëla Yemesemage, edoolalimage säla imalola säla ialahilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege digila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledo neebea asi. Iliä bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebea asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiäla negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniië fagulo salugalahilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebela gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahilä, Godeie ëi gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloiië selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgëi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Iile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ëi elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloiië helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloiië ëi gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiäi dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södülo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla iaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södülo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadä golë elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelo. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa

Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeie ado mala nabeđelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golé hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ei elö Folola sälo nelo amoma Gesami Hedabi nobalahilä ema siła dialea sähalea, ¹⁰ Wäfali säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili dīgila Yone e Yalusaleme obëgëi. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalalahilä, Foloea nowela aligila naabo usig-ililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagalamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yoi gaula hi guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädälä sulo amoli nufudaha maadelahilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiaie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äla beaha aliligi awälalahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla beselagalai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia ëdëgësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisie malö Solo i. Amala äsebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomalä säi, Yesie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësei dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi,

ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Ama gaso, nabualo. Hobeane baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigamolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dädëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaiala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Ama gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla iaha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dädëla negei amoda gowe.

Dida nie malö nebego, walio neda die Diado aligisawela
säla dädëla negei dialea.

Sama 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dädëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola
dilima imolömelëla
säla dädëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dädëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made
sigamolömelëla
säla dädëla negei dialea.

Sama 16.10

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Ama gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla iaha nebewe helësëmalö. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadela dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëladigisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo.
Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala
hamoila säседа, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla
säla dädëla negeila Foloea säla wagai.

Habagaga 1.5

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabalö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili digila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala

säi.

Aisaea 49.6

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ëi sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sälasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Gesami Hedabige nobai nelo.

14

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälahilä ado mala hedabolafalä olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei.

² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi.

³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahlilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i.

⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahlilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo.

⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nufulö dialeala helësëi.

⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligoniam segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeadu amogige asi.

⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla iia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfalä emosala nawelo made sulo.

⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä

¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahlilä nawesa nelo.

¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligoniam udia dolö yafie gegedoi amolia hilile

ado adola gelolafali sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebee digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ei Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ei Hemisi negei.* ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie gobela ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi. ¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nabalahlilä abosolo äudä Banabasale Fololea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dilie, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoä siiba fii amoli sulubadela hili helësëe amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaijala fisiga idaloge, amase, molö bāulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imäialahlilä, baagi sëi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoä Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëe amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahlilä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia Folo e amaleladigila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obögëla digai. Diala aiyu amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bögëla aulo yafie beselagalai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbögela awähalea, ²² elea bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obögësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hidolagi dolö odoä dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obögëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea beselagalai. ²⁵ Beselagalalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obögëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila

* **14:12:** 14.12 Iliä hilile gode ei sälo dibe amo gadola ei negei.

gausia ami obëgëi. ²⁷ Ami beselagalalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla ïaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doge negei gabiola säla ï. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelö.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla ï. ² Amala säla ï amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla ïia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla ïaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla ïmolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalä diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ïe Gesami Hedabi niligali ï amo gadola iligalige ïmelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Iliä Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësésaleada, Dafidilo Geloi Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësésamelëla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla ï. Säla ïaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ïe namiäia memelei amo Saimonea nilima awala säla ïmelë. ¹⁵ Säla ï amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea.

16 Dafidilo Geloia sähalea, Hobeane obögelahilä na Debidiië mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. 17 Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloia hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie ëi gaula neebe amoli sulubadelaëa ne hogomäia amamolömelëlä säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila säla dödëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

18 Amoda siibafali nilia dawadigi. 19 Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoëa Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. 20 Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomälä dödëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi ege muabio. Amoli dödëla fisiga gadelä. 21 Mida, siibafali Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoëa säla ihamu aligilo. Ië ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilömelëlä Yemesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dödëla i

22 Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaëage ado afädë negelahilä sähalea, Nili neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämelëlä säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ië ëi elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. 23 Beba ilia gaula mosäia gomälä säla dödëla i.

Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dödëla iasisago.

24 Nili neebewegi odoëa dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. 25 Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aëaifalä Banabasale Fololebalä dili neebea fisiga idamolöla helësëi. 26 Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloia Yesu Gelesoie ëigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibe amimu ga madela aligilömelë. 27 Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebägi ado dödëi amo gadola adoea säla imäia dili neebea mosalahagomelë. 28 Gesami Hedabiage niliage yöi afädë dilima neala baalasiloëa nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli.

29 Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dödëla i. 30 Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala beselagalalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dödëi

amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisibe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iahamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgëmäia edoolalia aealo alima diamiäialahilä, Hawio obëgëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloiië ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hido hido

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloiië ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebea obëgëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahila obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memesebegi edoolalia sähalea, Godeie ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebälä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bëgëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fii udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiage Aigoniama fiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoie mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeadä Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bëgëla hamomäia ilima säla iia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla imolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla beselagalalahilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dëgëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla

* **15:33-34:** 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amal gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

awāla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi sāla imāia neala olei gabula helēsēi.

Ilidiaea asigi afādē negei

¹¹ Amalahilā nilia Doloasa dīgila ödā duugi fila mogolafali awāla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi obōla awāla Neabolisi beselagalai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awāla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afādē dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awāla, ödā afādēie agesua Godema adolo sege dialealedula helēsēlahilā, nili ödāgi ami afiai. Ami awāla udiāfali odoa gegeḡdola sefolalebe amolibalā fīfigilahlilā adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udiā afādē ēi Ilidia sulo. Ado sāi amo ea nabaha sulo. Udiā amēada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ēi gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala sāla iaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomāia Dafidilo Geloia iē iso asigi dogā negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage iē mosōa ami aligilo amolige ödāgi gei. Ödāgi gesebegi Ilidiaea niliima sāhalea, Dafidilo Geloima na dofā asigi afādē negei gabula helēsēsa galēda, na mosōa namolō mofiamalola sāi. Ea āhadulamu egeesebegi nili ea mosōa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awāha nebegi, dolisā afādē galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilā meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisā amēa meusebe amoie, udiā dolō nefolalo amolia iē beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷ Folola nihilīgila awāha nebegi, dolisā amēa bēgēla maalahilā ūala sāhalea, Dolō golida Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelē. Dili damula aulo neala gaumāia, ilia sāla ilo neala sāi. ¹⁸ Dolisā amēa segeyo yafiegi ado amala sāhamu aligisebegi, Foloea habobalahilā besuia imogola mugabe fedai amoma sāhalea, Yesu Gelesoie ēigila sāhago. Dolisā go dīgila, segea mosōla sāi. Amala sāi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹ Amala hamosebegi, dolisā amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elō made nimolō gabula helēsēlahilā, ilia Folole Sailasale gaulahlilā, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliā Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awālahilā sāhalea, Yu dolō āudā gowelea nilile gaamugi wi maalahilā, udiā dolō neala nafadelasisebemelē. ²¹ Nilia hamomolō madela sāla negei dibe amoda, elea hamomalola sāla olelesa neamelē. Mala olelesebe amoda, Olomo dolō nefolalebe niliada amo nabala hamomolōi mademelēla sāi. ²² Amala sāi amo nabalahlilā, udiā dolō gegeḡdoi amoliage ele nufulō hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladigilahlilā, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliā gelola nufudala iālalahlilā, Folole Sailasale dusugaia awāla, galabaia mosōa ifosilahlilā, galabaia beaha aligilo amoma gelola sāhalea, Ele hedabola idihē namialola sāla i. ²⁴ Amala sāla iasebegi, galabaia sigi aligilo amēa ele galabaia mosō hogoli mogogi amogi gaula awāla ifosilahlilā, elele emo i gāia igadula negesi. ²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasalea Godema adoladigi, iē ēi gauia adala gē udāladigisebe amo, odoa galabaia mosōa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala sāha sebegi, fogoli edefademalā fodolo maalahilā, galabaia mosō igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosō amoie idi galo

dogo negesa maadelahilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idi galo sulubadela dogo negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihïmu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gïgisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloi Yesuma asigi afädë negeseda, dihïdige, dïe mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ïe mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloiïe ado mala säla ïaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëläsi. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägïsa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauï nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla ïmalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahlilä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla ïahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gauï mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia alï nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio alï geleä musügä fisigäla mosalasiöle. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahlilä alï fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gauï amolia gudi mogelo amolima säla ïasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahlilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebea awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digïla mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digïla awäla llidiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelo

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagalaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelo. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibalä ado bebagi säla dëdëla negei amo ilima säla ïaha nelo. ³ Amala säla ïaha nea ea ilima Godeïe ado mi ulufadigila awala säla ïaha nelo. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dëdëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla ïahago. Amoda Afädë Memeleï amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla ïasebegi, odoä ami nefolalo amolia ea

dofä säsebela helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeïe ëi gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaiä gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegeðolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadelaea gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebee sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ëi Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebee awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea beselagalai gabumelë. ⁷ Beselagalasebegi Yeisonoea ie mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämolöie muni ïmalasebegi, ïmalasebe amo gadola ïasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia beselagalahlilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameada Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ili Godeïe ado mala nabulö edefademalä obeägila nabahamu nelo. Nabalahlilä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dëdëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeïe ado mala säla ïaha neala säi amo nabalahlilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obëgësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofali misiäia säla ïmalola säsisesebegi ili obëgëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalä godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelo. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeïe ëi gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelo. Magaiä gaamu dibeä amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelo. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obëgë obëgësa nelo. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeïe mala säla ïahaledula säi. Ili amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage

baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegedola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabolö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeami gomalä dödëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dödëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe sebe nebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Geloii nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolala adida made nebe amo dolöfäea e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gawila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daijala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Ili e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola nebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dödëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö nebea amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege fii sulubadelagi nebe amo sulubadela asigi besumalala gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaijala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daii amo diale. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabolö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

Foloea Golïdi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digïla Golïdi asi. ² Golïdi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege digïla hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahlilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebela helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahlilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäседа, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digïla Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägëlafali nelo. Dolö ameada Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golïdi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sëlasmolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahlilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahlilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla oleesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabiala nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goieda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahlilä nesiladigi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahlilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golïdi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa

maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami digilahilä, hido awäla gedolo mosö neebee ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Iliä Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebee obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olalahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ei Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloïie Idigi aulo mala ema olelei. Ìe iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iäha nelo. Amala säla iäsebe amo nabalahlilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlilä, elea Abolosi ea Godeie Idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla iäha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iäsisalea Abolosima obeägilahilä gauia idogomaloï. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla iäha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awäla Ebesa beselagalai. Beselagalala Ebesa ami bëgëla aulo odoa gausiai. ² Gausialahlilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Gesami Hedabi neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlilä, ili Dafidilo Geloï Yesuie ëigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoï nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla iähalea, udia dolö nefolalo

amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ⁹ Amala säla iahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iia Amala hamosebegi, Foloea ili amilahilä Yesu bëgëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälö mosö afädë Dilanasaie neebee ami awälahilä, Foloea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloie ado mala nabi.

Segebaie efegeliala hamoi

¹¹ Godea Foloeie naaboea geloi melëlo made hïdo elöi hamosa nelo. ¹² Ìe filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damuladigi, mugabe doadigila awäladigisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloï Yesuie ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ie mala säla ilo Yesu amoie ëigi dili nesiladigisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ëi Segebaie efegeliali gifälädalä amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlilä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia alogola ie geloi ili baagila awäla, ili nufudala ialalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahlilä, Dafidilo Geloï Yesuie ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadela bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegedolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloie ado mala daidolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daijala nege-salea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahlilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahliläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ie ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömölö holöfalï made, edefade beselagalai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoie ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiie gobela ilo mosö gadoi holöfalï afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameadä hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ie hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo

* **19:24:** 19.24 Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalï gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela wäfalï gode amogali ilo.

nefolalo amolige neala gegedolasilahilä sähalea, Dolöla dilie, nilia hamoi amo hamolo aamea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo aamea udia dolö yafie dusugala nidilahilä ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naboea hamola nowei amolida gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameadä, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiie gobela ilo mosöge udia dolöie siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ie ei gauia adalo gaso, ie ei edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaea üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeä ami fodolofali sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibeä ami hi ädulä hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoie gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeä ami dofä mosabiola säsi. ³² Iliä amala säsisesebe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo aamea ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoeada oböla ado elö säla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweie gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisida edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.* ³⁵ Gaamu amoie gusigusi nelo aamea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dilie, Ademisi edefade neebe amoie gobela ilo mosö neebe amoiege, amase, nelebo afädë mudaijala beselala digai dibe amoiege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëä dawa madeda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëä wäfalä säila sämolö uli ameadä, dilia nelebo afädë asigi made gawila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleadä gobela ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe aamea amoie gudimolö segeyo odoa daijala negei dialea. Iliä amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi aamea Olomo gamane neebe ameadä nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliä amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi aamea

* **19:34:** 19.34 Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bögëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ïalahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla ïia awälahilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obögëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigasa Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili neebee Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädaläia ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula helësëlahilä, ea säla ïaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie ëi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi made beselagalai amo gaalu, fodolofali Yalusaleme awäla beselagalamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

* **20:7:** 20.7 Dolö dawadigi odo amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësëi. * **20:16:** 20.16 Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

17 Miledusa ami nea Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.*
 18 Ili e neebee maala beselagalasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. 19 Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihä nagadaiala siahalö digaha nea Dafidilo Geloie hamoi hamolasisa nelomelë. 20 Dili ugila negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla iadigi, udia dolö gegedoi dibe amige, dilile mosöa amige, säla oleleladigi amoda dilia dawadigi amomelë. 21 Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Gelo Yesuma asigi afädë negemalola gelola säla i amomelë.

22 Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amogadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. 23 Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. 24 Amaimo, ne namolö amoda nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla imolöie hamoi Dafidilo Gelo Yesuea nema i amo hamola wagamolö amoda geloi gabula gelola helësësa neawe. 25 Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nïe mi bu elö made bimolöla helësësamelë. 26 Amaï gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäsedä, asialada nema mademelë. 27 Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. 28 Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ie namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola ili sigi namialo. 29 Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. 30 Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bögëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bögëla misiäia moholömelë. 31 Hä idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siahalö digaha nea dili hido hïdolama säla olelesamu nelo amo helësëmalö.

32 Amaï gabugi Godemage, ie ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeie udia dolögali hedabi imolö dibe amo gadola dilima imolöige nea. 33 Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. 34 Nihile naaboea nihä hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo amoda dihili dawadigi amomelë. 35 Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefadë hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Gelo Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iäsedä, dia holöfalä obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iäsedä, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Foloea säla wagai. 36 Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula

* **20:17:** 20.17 Miledusala Ebese moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoë mi edefadeda gowe. Ea nïe mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä amalahlä ilia e du dibeami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelö. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami beselagalala bögëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädalä ami nelö. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu beselagalasebegi, hä doadigila afiai. Afiasibegige ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahlä nili sulubadela duhulu bosea ami emo gumu sasagalahlä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawio-lahlä hili mosöa obögësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahlä Daia digila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahlä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelö amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädalä amoligi nelö.* ⁹ Æ idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili nebea ami maala, ea Foloie malibugii amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Gesami Hedabia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalahlä niliäage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuui. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögësälea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nïe emo naabo neegimolö gomumade. Dafidilo Gelo Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bögëla aulo odoa Sisalia nilibalä gegegdola afiai. Afiai amoda

* **21:8:** 21.8 Filibida dolö gifalädalä abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelö. Abosolo 6.1-6 bimalo.

Saibulusi fii afädë bægëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Folola nihiligila Yemese neebee afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegendoi. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahlilä Godeie ëi gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeada Ado säla negei amo gelola bægëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säседа, ilia dofä nabalö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bægëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebee amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bægëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebee amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dëdëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi elö elöla sebee amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebee amo olelo mala hamoi. Amalahilä e gobela ilo mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebee amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädalia dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ilo mosöa neebee amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobalasilahlilä Folo gaui. ²⁸ Gaulahlilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dilie, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelolomelë. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi gobela ilo mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fii ëi Dolofmasa e Folobalä gaamugi neebee amo bealahilä, Foloea e gobela ilo mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

* **21:24:** 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, gobela ilo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ilo mosö idi galo sulubadela fodolofalä gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadela edefademalä fudugila nudusaleamelälä säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebee ami ili fodolofalä baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebee awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi eñe äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoë mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Folea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafede udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Folea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nïe segemelë. Nïe gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Folea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Folea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebegeie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Folea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bëgëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dëdëla, na gaula mosäia iasisio. Iasisiebegi Idi bëgëla aulo ami nefolalo amoli gaulahlilä së

imäia Yalusaleme sigi obëgëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dabegi afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sälasiala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obëgëi. Amala säla obëgëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sälasilo amomelëla säσιο. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiäi amoda afädë ami neebe amea dima säla äaha maademolömelëla säσιο. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga beselagalai. ¹² Dolö afädë äi Ananaiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeadä, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neehea ga madefali nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, die si hedabi bu bimalola säσιο. Amala säi amole nïe si bu hedabolahlilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, äe hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahlilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla ähamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä gobela ilo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nïe säsiase amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameadä, hä fodolofali, Yalusaleme digila di aabela mosalola säσιο. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala äalalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibenüie heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahlilä, ilia gelola äalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Iliä äalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameadä dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä sigi

aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebee awäla ema säla ialahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebee awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obögësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämölö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigalahilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebee ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisolö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeie siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, Ie nafiigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë. * Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabalö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obögësalea, Nie nedoola dilie, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nie nadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fiia ema ado säla ilëdula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

* **23:3:** 23.3 Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomalä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimälahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Geloi Folo neebee maalahilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nifulö daiia

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nifulö daiiaha dilo. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nifulöla daiialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahilä ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöie la sämalö. Amala hamosedä, e dili mia, aso, made beselagalala neëgi, nilia e nifulöie daiia neamelëla säläi. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebea sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebea sigi awälahilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebea sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö neebee aiyö sigi digamalamäiala sämolöla säsiö. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nifulö musügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiiala beaha neamelëla säläi. ²² Amala säla ibe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahilä elema sähalea, Sisala moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, göge gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dädëla iahalea gomälä säla dädëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dädëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Ili ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabolöilahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoie mu meli. Amai ameadä, e

baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiahaleamelëla afädëa nema säla iasebegida, di neabea e fodolo fisiga idogogamelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweiemelëla dima säla imolö mosalahagomelëla säla dädëla i. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi beselagalai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dädëi amo neala iala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na dië gudi nabolömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla i. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla iahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebea dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegea aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagogesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea gobela ilo mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ië naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obëgëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoie dima obëgëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ëi gauia adala Godema adomolö Yalusalame fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na gobela ilo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë.

* **24:6-7:** 24:6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisiasa maala, nili bobala didiigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebea misialola säi.]

¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bögësaleada, nilile mäuie Gode ei gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dödëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö goweliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obögësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöiege, amase, Godegali odala imolöiege obögëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ilo mosöa odala imolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebe hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisolö dolö neebea nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweëda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameadä gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu imalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla iasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla iaha nelo. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiamolöie wesamu nelo amoda muni imäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosisi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudimolö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia dögila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ei sälo nefolalo amolige e neebea awälahilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla ialahilä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nifulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala

säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfalï nelolahilä ami obëgëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülası gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foleoa sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ilo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foleoa säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihï dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebego, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälahilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameadä dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie Ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ilalahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsio. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iahalea ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gege dosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliä ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foleoa e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Foleoa, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebea fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima

* **25:13:** 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

sähalea, Dolö goea ado säse amo nihi nabalöila helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ïe ado nabalömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahlilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoïe dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadelaëa, Yalusaleme amige, amase wige, nema naba-hamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoïe e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ïe gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoïe dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoïe mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoïe mi bebagi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomälä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Folea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Folea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaïeda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägësamelë. ³ Obeägësamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebege. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebela helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaëa dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihi segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Ili ne malësägila dawadigi ameadä ilia sämolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoä dialea gaso, Felesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameadä sosogo odoä sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweïe ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöie nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeïe ïi gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebeweïeda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoïe.

⁹ Nasalese fii Yesuïe ïi neala nafademolöie, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahlilä, ilia Gode gagademäiaïe na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademälä mihalälä fii elö elölaïe gaamu dibeä amige awälahlilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi äala, bebage dödëla äasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo Ginie, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebee ami eso si gadoi made, yo edefade hido elöi mudaiala säsälosebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sälasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihimu yölasisebegola säσιο. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sälasilo amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiage, dia walio ne neebe meli amoge, hobe ne bimolö amoge udia dolöma säla imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobe ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibebe amige, amase, Saidanië geloi hawa amila Godea sigi neebee ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamoseda, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëla säσιο.

¹⁹ Amalebe, Gini Agilibao, selesaiä mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelö. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibebe nefolalebe amolimage säla äahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla äalahilä, hobealada fii odoä ilimage amala säla äaha aligilomelë. ²¹ Amala säla äaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne gobela ilo mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, äi sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälolea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Iliä gomälä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoä amolimage säla imolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebegola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusie, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla äaha maademolöi neawe. Na helësësaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësësamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameada amala helësësa. ²⁷ Gini Agilibao, diada bea säloie ado amoda dofäla helësësale. Na helësësaleada, diada dofäla helësësala helësësamelëla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësësebelä säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli

sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësësamelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negeomolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ie gudi nabuäiala made säi galebada, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë nege-sebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiama misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi imäia, ili neebee moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö iliaawasebegi, fo hagula Saibulusimadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesuamadi awälahilä Ilisiaie gaamu Maila beselagalai. ⁶ Beselagalalahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södülo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi beselagalai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nulo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagoloea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dilie, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gauloea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I bäu gise gaalu, gögi mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoie ado afädë negei. Ilia nili Finigisi beselagalamolö walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögi mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södüloie ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoie fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

* 27:9: 27.9 Molö Made Nulo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesuamadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södöloomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo.* ¹⁵ Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södölo holöfali, ëida Gaudaea fo holöfali hagusebegi, niliada häualafali du edefade mia du holöfali begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfali amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dilie, dilia nïe ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisi-labio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoie ne neawe. Nada ie ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säsio. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësëamelë. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södölo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësëi. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoie bidigi yöi afädë begehlahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfali aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi

* **27:13:** 27.13 Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. * **27:14:** 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, muugi fo gadoi. * **27:28:** 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * **27:28:** 27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölasi gadoi.

biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulälähilä du holöfalä fisiga idogola wäfalä sähaleada, Nelebo yoi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfalä begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegehalilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülası gıfaldalıaie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ei widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua beselagalaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalähilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yoi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälähilä foëa ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amëa du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amëa Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iähalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nili agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Foloea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila

* 27:29: 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

bege digila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Folöe naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulugi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësésalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësésalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ëi Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibeami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ië naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebee mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägëla ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi ädulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo. * ¹² Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awälahilä amo aiyi amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴ Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalia namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaiä gaamugi gausialahilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebee ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelahlä, ië iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gege dosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dilie, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësëi. ¹⁹ Amala helësësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia

* **28:11:** 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalä gode Susa amoie dolö malö äudäiela säi.

weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoïe igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoïe beba nilima made dëdëla iasi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësëi amo nilia nabolöila helësësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebee mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe ado säla iahalea mi awala iaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ²⁴ Amala säla iasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësëi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea, Udia dolö amoli neebee awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë. ²⁷ Amoïe mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola Aisaeaea säi. *Aisaea 6.9,10*

²⁸⁻²⁹ Amai ameadä gowe helësëmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Ili nabolömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoïe bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebee mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïeige säla iala, amase, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

* **28:20:** 28.20 Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

* **28:28-29:** 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomälä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba gowe dödëla i.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. İe eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Gale-siaie gaamu Ilisidala ami nebegi, Foloea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälähilä, hobeala Foloea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebesa gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Foloea Dimodima beba gowe dödëla iasi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dödëla iasi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi aligiloea gowe gadola hamomolö dialealage säla i.

Osodada, Foloea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi i amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

¹ Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfusa namolö mi neebe Geleso Yesu ameage, ne abosolo namialai neawe.

² Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago. Dia asigi afädë negei ameadada, dida dofä nie malöfalï gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamiaia hamesa neawe.

Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³ Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebese gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴ amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei amomu dusugala säloge, fisimalola säla imolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameadada, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameada udia dolö gëgëlasilo. Asigi afädë negelahilä, udia dolöea ie hamoi hamolomelë. ⁵ Dima sämalasebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolöea odoa boba hamomäiaie säha. Iso asigi gähe namolöge, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëmolöge, Godema asigi afädë dofä negela namolöge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelë. ⁶ Udia dolö odoaea mala amoli fisilahilä, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa neamelë. ⁷ İlia Godeie mala säla negei amoie säla olelelo namolö hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofä amalamelëla gelola sähaleage, mi gomalä gabula hili helësëlo made neamelë.

⁸ Nilia helësësalea, afädëa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helësësa nea. ⁹ Nilia elö helësësaleada, mala hamomolö

amole, made hamomolö amole säla negelo amoda, udia dolö asigi mogoi nefolalebe amolile säla negelo mademelëla helësësa. Amoda udia dolö goweli gadoiie säla negeila helësësamelë. Udia dolöea mala damuloge, ado made nabala hamologe, Gode made helësëloge, nafade hamologe, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamulu helësëloge, eedole emele baagomäia nufideloge, udia dolö odoa baagomäia nufideloge, ¹⁰ udia dolö fa neloge, dolöea hilimu Sodomu mala hamologe, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolö neala gaula auloge,* wäfalä säloge, gudisalea wäfalä gomalä melimelëla säloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofä säi amo damulo nefolalebe amolile hamomolö amole, made hamomolö amole säla negei dialea. ¹¹ Mala dofä säi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemäia i amogi dialea. Gode yo digalo hido elöi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolöea ie ëi gauia adamolö dialea.

Gelesoea ne bobasëi amo helësëlahilä, nesegesa neamelëla säi amo

¹² Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amogi nesegesa neawe. Mida, ea na dofea hamomolöi neebela helësëlahilä, ie hamoi hamolasimäia ne memelela ifosi amogi. ¹³ Dafidida na e gagadeloge, ie udia dolö neala sëlasiloge, ado nafadela säloge nelomelë. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasëi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädë negela made nea, nafade hamosala helësëla made fuduia hamosa nelomelë. ¹⁴ Nilile Dafidilo Geloie bobasëlo amo nema nobala adugalasisio. Ema asigi afädë negeloge, odoa boba hamologe, Geleso Yesuma dibe amoleda nema iasio.

¹⁵ Ado dofäfalä amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholöie nagadaia digai nelo.

Ado amoda dofä gabula helësëmolö dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelë. ¹⁶ Amala hamosa nebegi, ea ne bobasëi amoie mida gomalä gabio. Eda aabela habobalo made amo olemolöie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasëi. Amase, udia dolöea hobe, ema asigi afädë negelahilä, namolöi namolö gaula nefolamolö amolia ne beala, hi ea ilimage amo gadola wäla bobasëmolö gabula helësëmäiaie. ¹⁷ Hä, eda beaha aligilo Gini namolöi neebe amoge, baagolo madege, bimolöi madege, hi emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala säla, ie ëi gauia adamolö amo diamolöi diamolö galea. Amala hamomäiamelë.

Dimodi dia nafadebalä gelola nudusa namialola säi amo

¹⁸⁻¹⁹ Nie malö Dimodie, dafidi di helësëla bea säla negei dibe amo gadola, dia hamomäiaie sähago. Asigi afädë negei go amo wälasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëlahilä, gelola nudusa nami-alo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helësëlahilä gaso, neadigila auaula aligila, ödä du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afädë negei amo neala nafadesa maadeimelë. ²⁰ Amala hamosa nelo amoligi dolö äudäda, Haimelëasale Alegisädale neamelë. Elea hobeala Gode made gagademolö helësëmäia, na dolö äudä amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelë.

2

Godema adomolö mala säi amo

* **1:10:** Mi Gäwi 37.12-36 bimalo.

¹ Hä, ado edefade afädë hamomäia hamesebe amo dafidi säla ïahago. Udia dolöea Godema adosaleada, udia dolö sulubadela helësëla sämolöge, ïmola ëdëgëmolöge, hili ilige odoage ugila negemäia sämolöge, nesegelege, adomolö dialea. ² Iliä, aso, ema nabala ugila negemäia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage ugila negemäia adomolö dialea. Mida, nilia Godema helësëmolö dibe amo gadola helësëlahilä, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namolöge, daluloge gaula namiäiaie. ³ Ado amo gadoi sämolö amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeägïlasilomelë. ⁴ Eada udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäiage, ado dofä amo dawadigila namiäiage hamesa nea. ⁵ Amala säi amoie mida, Gode afädëfalimu nea. Amase, dolö afädëfalimu Godele udia dolöle segela sälo mogogi nea. Dolö amoda Geleso Yesu emelë. ⁶ Ea udia dolö sulubadela sigi obëgësa maademolöie, ea hile namolö amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godea udia dolö sulubadela damula moholö hamela olemolö helësëla, segeyo daiala negeigifali amo olei. ⁷ Mi amoie, ne abosologe, ado uuala säla ïloge namiäia, Dafidiloea ne memelela ifosi gabio. Fii odoama Godëie mala dofä amo säla olelelo namiäia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado säseweda wäfalï made, dofä gelola sähamelë.

⁸ Dili sege sulubadela gedosegida, dolöea Godema adomäia hamesa neawe. Dolö amo hili ili nafolala Godema odala ïala nea, mihaläla gëgëla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolö dialea.

Udiaea hamomolö mala dibe amo

⁹ Amo gadolamu, elö hamese amoda gomalä. Udiaea gugusäla bimäia made, faguloge nelebo gäsebe amoge hedabola gämolö galea. Busa hili momadomolöge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageie isogi momadolo hedabi helebe näia gadoi amea domalo momadomolöge, fagulo hedabifali bidi edefadea niige, gämolöi mademelë. ¹⁰ Iliada hamoi hedabi hamolo amo momadola gämolöi galea. Geleso sosogo neala sälo udia amolia momado gämolö dofeada amomelë. ¹¹ Udiaea adola made, dofä nagadaiala salea, Godëie ado mala nabolö dialea. ¹² Na ado säsebe amoda gowe. Udiaea dolöma ado mala säla olelemäiage, sigi aligimäiage, namialamolöi mademelë. Iliada adola made, nabaha samolö galea. ¹³ Amoie mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilä, hobealada Iba hamoi. ¹⁴ Amase, elöda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilä, ea nafade hamoi. ¹⁵ Amai gaso, udiaea malö ägüsaleada, Godema asigi afädë negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusäla bimäia made hamola fiseda, Godea ili damula moholömelë.

3

Udia dolö Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

¹ Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afädëa udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolöila helësësa nea galëda, eada hamoi hedabi hamesa neamelë. ² Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea. Amase, udia afädë goaeage,* nelebo dibe amo sulubadela

* 3:2: Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

asigi gāwila hamoloage, asigi sigi aligiloage, mala mogoi hamoloage, udia dolō sōfē mase amoli hedabola aealoage, sāla olelemolō dawadigilo gauige, namolō dialea. ³ Gagaomolōie gagaolo ödā edefade made nulōeage, nudumolōie fodolofali abadigila made, udia dolō hedabola helēsēla hame negeloage, made gēgēloage, amase, muni gesami made auloage, namolō dialea. ⁴ Hīle udiale malōle hedabola sigi aligiloage, ea ado sāsebe amo hīle malōla ilia hedabola nabeloage, namolō dialea. ⁵ Afādēa iē udiale malōle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolō Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahāla sigi namolōdu. ⁶ E Geleso sosogo waliomu neloeada namolōi mademelē. Ea gugusāla bimāia hamosa neēgi, Godea mugabe busabalā gudi amo gadola, dolō amobalāge amala hamoloamelē. ⁷ Udia dolō segea nefolalebe amolia dolō goda asigi mogoi neala sālo amea namolō dialea. Mida, ilia e gagadesegi, e mugabe busaie gei dibeami fādāloamelē.

Digono dolō amolida gowe gadoia namolō dialeala sāi amo

⁸ Amo gadola wāla, digono dolō ili asigi mogoimu nea, ado āudā sālo madea namolō dialea. Wani ödā edefade made nulōeage, muni aba adogola made neloeage, ⁹ iso asigi gagadelai nea, Godeie ado dofā sāi dibe amo gaula mogosamu aligiloage, namolō dialea. ¹⁰ Iliā abilia hamosebelela bimolōie, dafidi fedogola bealahilā, ilima nemola sāmolō made galēda, ilia digono hamoi hamomolō dialea.

¹¹ Amo gadola wāla, ilile udiage* asigi mogoimu nea, baagido made sāloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gāwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolō dialea.

¹² Digono dolō udia afādē goaea namolō dialea.* Iē malōge, iē mosōa aligiloge hedabola sigi aligimolō dialea. ¹³ Digono dolō nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolōea bealahilā, dolō amolida asigi mogoi neala sāsegida, ilia, bedāla made, Yesuma asigi afādē negemāia gelola sāla olelemolōmelē.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalāmelēla sāi amo

¹⁴ Na beba gowe dēdēsaleada, di neebee gui hā, fodolofali moholōla helēsēsa neawe. ¹⁵ Dēdēla iāseweie mida, ne hā di neebee fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilā, dia udia dolō Godeie mosōa nefolalebe amolia mala gomalā hamomolō dibela dawadigimolōmelē. Godeie mosōla sāsebe amoda, Gode namolōi neebee wela ifosisi amoli nefolaleamelē. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofā amo ila neēgi nefolaleamelē. ¹⁶ Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilo. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afādēa iso gāwi made gabula sāmolōi mademelē.

Eda dolō domalola ulufala digai.

Godeie Gesamia e mogoifali neamelēla olei.

Šelesaia fiia e meli.

Iē ado mala fii odoama sāla i.

Udia dolō sege elō elōlagi nefolalo amolia ema asigi afādē negei.

E selesaia mosōa yo digalo dibeami fedalasilē.

* **3:11:** 3.11 Dawadigi odoaea helēsēsaleada, Giligi adoea damo gowegi dēdēida, digono udiaie sāila helēsēi. Odoaea helēsēsaleada, Giligi ado amoda, digonosi udiaie sāila helēsēi. * **3:12:** 3.12 Udia afādē goaeala sāi amoie mida, udia āudā niage, udia elō fa neloeage, made namolō dialeala sāi.

4

Dolöea mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo neala säi amo

¹ Godeie Gesamia ulufadigila fädäla sähalea, hobeia udia dolö odoaea Godeie mala digila moholömelë. Digila awälahilä, ilia dahila nelo mugabege, mugabeie mala säla oleleloge nabala bégëla moholömelë. ² Asigi fea negela wäfali sälo amolia mala amo gadoi säla olelelomele. Nuloea gobei baho dibeia ami badililo amo gadola, ilile asigi badili nea. ³ Dolö amo gadoi amolia säla olelesaleada, dolöea udia nimabiolage, molö odoa made mualolage, säla olelelo nea. Godea udia dolöea nesegelahlilä molö muäia hamoi amoda ilia muabiola sälo. Ado dofä amo dawadigi asigi afädë negei nefolalebe amoliada molö dialea. ⁴ Nelebo sulubadela Godea hedabimu hamoi dibe amoligida afädë fisimolöi mademelë. Nilia Godema nesegelahlilä nimolö dialea. ⁵ Mida, Godea ado säla negei ameage, amase, nilia ema adose ameage, Godea amoda hedabi gabula sämolömelë.

Dimodi dida Gelesoie hamoi hamolo hedabi gowe gadoi namolö galeala säi amo

⁶ Dia ado amoli didoolalima säla ialahlilä, Godeie ado mala dofä säla negei dibe amoge, mala hedabola säla olelei amo gaula mogosa neebe goge, gesami gelomäiaie molö amo dia nahamu aligiseda, Geleso Yesuie hamoi hamolo hedabi di namolömelë. ⁷ Dia fädäi nagadaiaie sibalo galone made amoli baagi iala auaula neada, asigi gelomäia Godea säi dibe amomu bégëla hamosa namialo. ⁸ Domalo gelomäia oodo bibila hamoseda, amoda holöbö ugila negemolö gaso, asigi gelomäia Godeie ado oodo bibisa aligiseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugila negemolö. Walio neebeweiege, hobeia namolöi namolö amoiege, ugila negemolömelë. ⁹ Ado dofäfali nilia nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰ Ado amo helësëlahilä, nilia hamoi baagi sëi edefade hamosamu neebewemelë. Mida, nilia Gode namolöi neebe amoma asigia sisiläfusa nea. Eada udia dolö sulubadelaie damula aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofä asigi afädë negei neebe amoli hä, damula aulo nea.

¹¹ Dia udia dolöma mala amoli säla olelesaleada, hamomalola gelola säla iaha namialo. ¹² Udia dolöea di gafodo gähe gabula bealahilä, di memalä gadoi hamolea, dia ado sämolöge, mala hamomolöge, boba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo. ¹³ Ne misiäia beaha neada, Godeie bebagi ado säla dädëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla iadigi, säla oleleladigisa namialo. ¹⁴ Dolö dafidi nelo nefolalo amolia dima naabo negesisolo amo gala, afädëa bea säi ameada, Gesamiie galu dima i amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵ Udia dolö sulubadelaia mala amoli dima bäusebego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöie, dihidi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶ Dihidige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihidige, dia mala olelesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

5

Dimodima udia dolö ili hile sosogofali gadoi namialoi amo

¹ Dia ëdëdëi sefolalebe amolima nemola sãmabio. Dïe diadoma sãlo amo gadola wãla, ado geleã sãla hamogimalo. Dolõ geloi nefolalebe amolimage, dihile didooma sãlo amo gadola wãla sãmalo. ² Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihile diemema hamolo amo gadola wãla hamomalo. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihile dialifima hamolo amo gadola wãla, asigi gagadelaimu nea hamomalo.

Udia didalo sigi namolõ malage, udia didaloea hamomolõ malage dibe amo

³ Udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofali seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolõ dialea. ⁴ Udia didalo amoïe malõge, amase, yayege seëda, ilia Godeïe mala mogola gaula neebe amo, ilile mosõa aligilo amolima olela, ilile mãuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obëgëmolõ dialea. Ilile hamoi edefade hamomolõ amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmãia dia sãla ìmalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe ameadã, Gode neala obeãgïlasïlomelë. ⁵ Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hïdofali sebe amea Godema asigia sisilãfusa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶ Udia didalo odoaea domaloïemu hamela mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷ Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sãmãia, mala dima sãi amo gadola Geleso sosogo ìlima sãla ìmalo. ⁸ Afädëa e sosogofalige, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeïe mala sãla negei dibe amoma baagi ìala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, edã nafadefali nafade nea.

⁹ Udia didalo ilile ëi bebãgi dëdëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gãheo i nabülasi gafeia made baagi sefolalebe amolile ëi gegedomabio.* E dafidi dolõ afädëmamumu fila asi amoge,* ¹⁰ ugila negelo udia amo saleala sãloge, sulo. Amala hamolo salea, malõ hedabola sigi aligiloge, nãiadodi fi odoa ìe mosõa misialaloge, amase, Geleso sosogoïe emo nigime hëloge,* udia dolõ yõi gaula neebe amoli ugila negeloge, mala hedabi elõ elõla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filo sefolalebe amolile ëïmu dëdëla negemolõ dialea.

¹¹ Udia didalo gãheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolile ëida dëdëmabio. Iliã domaloïe hameloea Gelesoma baagi ìala, dolõ elõ moholõ helësëmolõ. ¹² Iliã amala hamola dafidi sãla negei amo damusedã, gudimolõ dië melëloea. ¹³ Amase elõda, bobogolo mala amo ìlima bãula, ilia segeyo hili ili namolõ amo yogobodila, udia dolõ odoaea mosõa fïfi nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sãmolõge, udia dolõ ëi sãla hololõla, ado sãmolõi made dibe amo sãsãla nawesa aligilo. ¹⁴ Hã, na helësësãleada, udia didalo gãheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolida dolõ elõ fila awãlahilã, malõ ägüla hilile mosõa hamoi hedabola beaha namiãia helësësãmelë. Amala hamoseda, ado niï neebe amea gagademolõ fu made bimolõmelë. ¹⁵ Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bëgëla aulo salea.

* **5:9:** 5.9a Edoïe ilile ëi dëdëidu, niliã fädãla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësãleada, udia didalo odoa amolia sãla negesalea, ìlida dolõ made fila, Godeïe hamoi hamosamu namolõla sãla negesebegi, Geleso sosogo ìliada amala sãlo amolile ëi dëdëlahilã, amoli sigi aligila molõ nelebo ugila negela ìaha aligilola helësëi.

* **5:9:** 5.9b Dolõ afädëmamumu fila asila sãi amoïe mida, dolõ elõ fa neloda, made dëdëmolõ dialeala sãi.

* **5:10:** 5.10 Yone 13.1-17 bimalo.

¹⁶ Geleso sosogo udia afädë sebe amoïe sosogo didalo odoa seëda, udia dolö Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohi ugila negemolö dialea. Amala hamoseda, udia dolö Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofalï sefolalebe amoli ugila negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷ Dolö dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolö hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi ïmolö dialea. Mala säla ïadigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolö dialea. ¹⁸ Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didigafumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made muäia ïe nafi neegimolöi mademelëla säla dëdëla negei dialea.* Ado elö säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi ïmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea.* ¹⁹ Afädëa sähalea, Dolö dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säседа, nabuabio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melïmelëla säседа, nabualo. ²⁰ Asiala hamolo amo udia dolöïe siigi ifosilahilä, ilia nabala bedämäia, dolö amoma nemomalo. ²¹ Godeïege, Yesuïege, selesaia fii memelei nefolalebe amolilege siigi nea, dima mogolasila gomalä sähago. Hamomäia na dëdëla ï amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägïsalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihïdi idihë nea hamosa namialola säi amo

²² Dia hä fodolofalï aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gagadelai namialo.

²³ Di iso olo ololosamu aligise ameada, ödä hïdomu muabio, wani ödä holöfalï nadigisa namialo.*

²⁴ Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa negelahilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahilä fodolofalï gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafalï ulufadigilo. ²⁵ Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

6

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

¹ Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeïe ëimage, ïe ado malamage, ado nafadela made sämäiaïe, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea.* ² Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësësalea, nie beaha aligiloda hä, nedoofalï neawedalahlilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso sosogo neebe ameada, ilia e boba hamosebe ameage, ïe ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

* 5:18: 5.18a Mala Bu Eegei 25.4 bimalo. * 5:18: 5.18b Madiu 10.10ge, Uluu 10.7ge bimalo.

* 5:23: Wani ödä mualai amoïe mida, e oloi amo ugila negemäiaïe. * 6:1: 6.1 I damui muugia negela begeila säi amo gadoida, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iädigisa namialo. ³ Afädëa nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴ dolö amoda asigi maade nea, gugusäla bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihisadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵ dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi bäulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësësaleda, Godeïe malaeada ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶ Amai gaso, afädëa Godeïe mala gaula mogosa nea, Godea ema i negei dibe amo gadoïda dofeala helësëseda, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë. ⁷ Mida, nilile nemea nili neegela ägüsulo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nili nagadaïa wila awäsulo amo galage, afädë made gaula moholö. ⁸ Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëeda, neda hä dofeada amola helësëdelä. ⁹ Amaimo, nagadaïa nelegei muni yafie negemolöïla helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibeä amige, asigi made gäwila nafadelasilö yafie hamelöge digalomelë. Hamelo amoli gadoïada udia dolö neala nafadelasilö. ¹⁰ Mida, muni boba hamolo dibe ameada, nafade elö elöla dibe amo sulubadelaïe mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo digïla asiala asimelë. Amala hamoi ameada, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili së edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹ Amai gaso, Godeïe dolöo, dihidi mala amoli gadoï dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bëgëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, yöi diëgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ¹² Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäïa, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolö amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäïa imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo. ¹³ Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoïe siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoïe siigige, dia afädë hamomäïa gelola säla iäsebe amoda gowe. ¹⁴ Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloage, hamosa neëgi wäla, Dafidilo Geloï Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalämäïa, amala hamosa namialo. ¹⁵ Godea segeyo hi daïala negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë.

Gode eda obeägïlo mi nea, hi emu Beaha Aligilo neamelë.

Eda gini sulubadela neebe amoïe Ginige,

amase, dafidilo sulubadela neebe amoïe Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hi emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeä ami nea.

Afädëa yo digalo dibeä ami ga madela aligimolöï mademelë.

Afädëa e siia meli made nelo amo, siia bimolöi made nea.
 Ìe èi gauia adamolöige, e geloi neamu neala sämolöige, Gode hilemu dialea.
 Amala hamomäiamelë.

Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima asigi afädë negemäia säla i dibe amo

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima ado goweli gelola säla imalo. Gugusäla bimäia, nagadaia nelegei gäalimulo difolalebe amoligi asigia sisiläfüla made, Godemamu asigia sisiläfümalamalo. Godeada gëla made, nilia obeägimäia nelebo sulubadela hedabimu iaha maadelo nea. ¹⁸ Ilima hamoi hedabi yafie hamomolöge, ugila negeomolöge, nelegei gëla made odoagali sogomolöge, amo gadola hamosa namialola säla imalo. ¹⁹ Ili amo gadola hamoseda, nelegei hedabi gafedela negela, hili ili hobeä namolö amoie igau gadoi hamogila negeomolö. Ameada, namolö dofäfalä amo gaula namolömelë.

Dihä hamoi hamosebego hedabola idihë namialola säi amo

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomäia dima gausi amo fädäla beala hedabola hamosa namialo. Odoaea nagadaiaie ado iso gäwi made nali didiäha sefolalebea amige, mala dawadigisa maadeimelëla säha sefolalebea amige, di aligila made, sisigaha namialo. Ili dawadigisa maadeila sälo gaso, ilile dawadigiloda wäfalä, Godeie ado malabalä ado nii neamelë. ²¹ Ili odoaea helësësalea, dawadigilo amoda dofämelëla helësëla sälahilä, Godema asigi afädë negei amo fisila asiala awäsio.

Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamäia hamesa neawe.
 Hä amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba elö gowe dödëla i amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla i. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla i. Foloea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeie asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla i. Foloea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaoi gadoi nea gëgemolömelë. Ili neebee ami aligila made, di nafolala näiadodi namialola gelola säsi.

Foloea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelo amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amai, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla i.

¹ Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilia Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi imolömelëla säla negei amea, dia imolö mosalola säsio. ² Nie malö obeägilo Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³ Na Godema nesegesa. Nie mäuea Godeie hamoi hamosa nelo amo gadola, nage asigi gagadelai nea, Godeie hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴ Die siahalö digai amo helësëlahilä, obeägilo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵ Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Die diaye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei neebela helësësamelë. ⁶ Mi amoïeda, nie naabo dima negesebegi, Godea Gesamiie galu i amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷ Mida, Godea nilima ie galu i ameaada bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli imelë. ⁸ Amaimo, nilile Dafidilo Geloie Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloie galabaia dolö neawela helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi iase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla imolöie na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹ Godea nili damula awäla ie udia dolö mogola namiäia, ea nili wei. Amala hamoi amoda, nilia hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ie hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ie ugila negelo amo nilima i. ¹⁰ Siiba i amo, walio nilile damula aulo Geleso Yesu hi e ulufala misi amea, Godea ie ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöie geloi damula sadia galahilä, ie Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹ Neda Ado Mala Hedabi amoie uuala säla iloge, abosologe, säla oleleloge namiäia, Godea ne memelela ifosimelë. ¹² Ne së naha neebeweda mi amoie së naha neawe. Na

Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daijala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³ Na dima säla i amo gadola, dia säla olelesamu namolöie gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilile dialeamelë. ¹⁴ Godeie Gesami nilima neebe amoie geloia, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵ Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadelaea ne digila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenesisile nea.

¹⁶ Onesifolusia ne neala obeägila ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloia bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷ E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemolöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio. ¹⁸ Segeyo afädë daijala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloia ie bobasëlo amo ema imäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

2

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

¹ Nie malöo, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebe-weie dibe ameada, dida hä amomadi gelola namialo. ² Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gaui nefolalebe amolima säla iaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla imalo. ³ Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi nea, nili neebe amo gadola, yöi diëgi, diage dofea, aso madela namialo. ⁴ Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoieda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵ Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e balulua baagila awäda, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶ Molö sagaloea baagi sëi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hidale nimolö dialea. ⁷ Na ado säsebeweli hedabola helësëmalö. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoie mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸ Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidie mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹ Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amai gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰ Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hido elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yöi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe. ¹¹ Ado dofäfaläi amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nilä ebalä baagoi galëda,

nilige ebalä namolömelë.

¹² Nilia yöi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda,

nilige sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.

Nilia e baagi iala, nilida e sosogo made neala säседа,

eage nili baagi ïala, dilida nïe made nebegola sãmolömelë.

13 Nili asigi falagasei made neëda,

ea ado säi amo bedefamolöi made neebe ameada, eda asigi falagasei wãlamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

14 Ado amoli dia udia dolöma helësëlasisamu namialo. Iliä ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, ilima idihë namialola sãmalö. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilömelë.

15 Godeie siigi ïe hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ïe siigi hewala made, Godeie ado mala dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägïlahilä, hedabola hamosa nelo gabula sãmäia, amala hamosa namialo. 16 Amala neada, nagadaiaie ado iso gãwi made nali didiäha dibeä ami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi ameada, Godema habola nagadaia galu helësëlo mala bäumolömelë. 17 Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. 18 Elea ado dofä dibeä amila asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoä asigi afädë negei amoli asigi neala balalëlasilo. 19 Amai gaso, nili asigi afädë negeomolö amoie mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë.* Ami ado äudä dëdëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hile nefolalebe amolida hi dawadigisa maadei nea.* Amase, elöda gowe. Afädëä sähalea, Neda Dafidilo Geloie neawela säseä, ameada, nafade difolalebe amolima baagi ïalahilä, digila moholö dialeala dëdëla negei dialea.

20 Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iiage, nagaeage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoä hamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo. 21 Amai gabugi, afädëä mala nafade amoli fisila hi nigime hësa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala ïala namolömelë. Ea ïe Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

22 Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welo nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. 23 Udia dolö odoä asigi made gãwila, ado memalä amogi didiäha neebeä ami made awäla, udia dolöä ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo. 24 Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo nefolalebe amolia gëgëmolöda dofea mademelë. Eada udia dolö nefolalebe sulubadelabalä hame negeloge, säla olelemolö dawa gauige, odoama habobala obëgëla made, ado geleä säloge, amo gadoi namolö dialeamelë. 25 Eada bafuäla sälo neebe amoli geleä aeasisila, hahamogilo namolö galea. Godea ili asigi besula, mala dofä dibe amo dawadigimolöie fu imäia, amala hamosa namolö dialeamelë. 26 Ili asigi negela obëgëlahilä, dafidi mugabe busaeä hamei

* 2:19: Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi. * 2:19: Nidei 16.5 bimalo.

dibe amo gadola hamomäia, ïe gei dilo amea ili gaui dilo amo, goome holola fisäla mosäiage, amo gadola namolö galeamelë.

3

Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolö amo

¹ Amaimo, ado gowe helësëmalö. Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolömelë. ² Udia dolöea hili ilimu helësëmolöge, muni boba hamomolöge, gugusäla bimäia hamomolöge, hili ilile ëi gauia adamolöge, gagademolöge, eedole emelele ado made nabolöge, made nesegemolöge, Godeïe mala made nabolöge, dië bimolömelë. ³ Amase, boba made hamomolöge, asiala hamose amo made fisimolöge, baagido sämolöge, asigi sigi made namolöge, gelola mihaläla nufudadigimolöge, hedabi hamolo dibe sulubadela made hamemolöge, dië bimolömelë. ⁴ Amase, ilia hilile damelë ado nii neebe amogali hololöla ïmolöge, asigi made gäwila helësëse amo gadola aabela hamomolöge, ilia hilimu neda dofä edefade neala helësëmolöge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolöge, dië bimolömelë. ⁵ Iliä domaloeamu Godeïe mala hamosalea, Godeïe geloida maadela helësëmolömelë. Dimodie, udia dolö amoli gadoi nefolalebea ami, di aligila made, sisigaha namialo.

⁶ Amoligi dolö odoaeada, udia asigi made gäwi gadoi sebe amolile mosöa, asigi fea negela awälahlilä, säfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yöla nea gaso, gesami yafie awähamu fisa. ⁷ Udia amoliada mala gähe helësëmäia säla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofä amo dawadigimolöi made salea. ⁸ Siiba Yanisile Yäbilisilea Mosesema bimolö habobala ado nii nelo amo gadola, dolö amo gadoi iliada ado dofä amoma habobalahilä, bafuäla ado neaha nea. Iliä asigi nafade negei neda, Godeïe mala gaula mogomolö uli nea.* ⁹ Dolö amolia amala hahamola awäha namolö mademelë. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yäbilisilea gagaoi gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolö walio nefolalebeweage dolö amolige gagaoi gadoi, dofea mademu hamosa neë bimolömelë.

Dimodima Godeïe ado mala gelola gaula namialola säi amo

¹⁰ Amai gaso, dida nebalä nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelo amoge, namolö mi hamosa nelo amoge, na Godema asigi afädë negela neebewege, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yöi diëgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹ odoaea nema nafadela hamolo amoge, së nulö amoge, amoli sulubadela dia dawadigisa maadei nebego. Ädiagoge, Aigioniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoïe së nahamu nelo amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelë. Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awäla sigi awäsio.* ¹² Dofä, udia dolöea Gode mi hamomolö dialeala helësësa neëgida, odoaea ili neala sëlasimolömelë. ¹³ Gasoda, dolö nafade hamolo amolige, udia dolö dahila nelo amolige, neala nafadela aligi awäha nelolahilä, nafademolöi nafademolömelë. Iliä udia dolö dahila neaha neëgida, odoaea ilige dahila neaha namolömelë.

* **3:8:** Dolö äudä amolea Mosesebalä ado nii nelo amoïe Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo. * **3:11:** Ädiagoïeda Abosolo 13.50 bimalo. Aigioniamäïeda Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaïeda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

¹⁴ Dia hä, dawa nii amoge, mala dofä amo helësësa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gälasi namolöi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihi dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebagi ado säla dödëla negei dibe amoda, di holöfaligi nea helësësamu nelo amo nebegoeage. Bebagi ado säla dödëla negei dibe ameadada, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afädë negelo amea Godea damula aulola helësëlasiloge, amoda dihi dawadigi nebegomelë. ¹⁶ Bebagi ado sulubadela dödëla negei difolalebe amolida dolöea dödëmäia, Godea ilima helësëlasasi. Säla olelemolöiege, nemomolöiege, mala halowei dibe amo hamogimolöiege, amase, asigi mogoi namolö amo oodo bibimolöiege, bebagi säla dödëla negei difolalebe ameadada ugila negelomelë. ¹⁷ Ameadada, Godeie hamoi hamolöea hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo dawa gaula nea, daialomelë.

4

Dimodima Godeie ado mala gelola säla iaha namialola säi amo

¹ Udia dolö nefolalebe welibaläge, baagoi amolibaläge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obögësalea, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholöla helësëla, na dima gelola sähago. ² Ado mala säla iahaleada, gelola säla iahamu namialo. Udia dolöea nabasege, made nabasege, aso madelahilä gelola nea, säla imolöie daiahamu namialo. Dia ado mala säla iahaleada, nemolage, mala halowei dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sämolö dibe amo gadola, dofä hame negela, fologola made nea, säla olelesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolöea ado mala dofä amo nabolö habobalahilä, hili hamese amo gadoi hamola, ado elö gëhea nabolöila helësëlahilä, ili neebee ami mala odo olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolömelë. ⁴ Ado mala dofä amo nabolö habobala baagi ialahilä, mäuie sibalo dibe amoli nabolö helësëla hamesa namolömelë. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, së molö diëda, aso madelahilä, naha namialo. Ado Mala Hedabi säla iloie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

Foloie hamoi hä hamola wagamolö dilo amo

⁶ Amase, ne baagomolöda, hä walio ga made dialeamelë. Wani ödä Godema odala iala söga salelo amo gadola, nie namolö amoda hä, söga salasebemelë. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hä, baagila asi. Godema asigi afädë negei amoda, fisila made, negesimu neawemelë. ⁸ Hä, walio asigi mogoi neebee amoie gini habuga gadoi bidida, nie negesi dialeamelë. Dafidilo Gelo mogelo mogoi neebee amea segeyo daiala negei beselagalasolo amo gala, bidi dibe amoda nihüma imolömelë. Amoda nemamu made, udia dolöea Dafidilo Gelo obögëmäiala helësëla beaha nefolalebe amolimage, ilile bidi dibe amoge hilima imolömelë.

Dimodi e Folo neebee fodolofali misialoi amo

⁹ Dihü idi hogola, ne neebee hä fodolofali maala, beselagalamolö helësëmalo. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaia galu nelebo dibe amo boba hamolahilä, ne digila Desalonaiga awäsio. Amase, Gelesenese eda Gale-sia bolobinisigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalamesia asimelë. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelë. Magaeada nie hamoi ugila negemolöi neebee ameadada, dia e bea awälahilä haligila misialo. ¹² Digigasada, na

Ebesa mosaloimelë. ¹³ Di maahaleada, nïe fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaïe mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoa sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amo galone geloi edefademelë, elaboloëo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada igi ëi gabaea nelebo hamolo neebe amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoïeda, Dafidilo Geloia e bidi dofea ïmolömelë. ¹⁵ Nilïa ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihë namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisolo amo gala, na säla obëgësebegida, dolö afädë nemadida maade. Sulubadelaea ne digïla awäha maadei gabio. Iïa amala hamoi ameada, Godea ilibalä bidi made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloï e nebalä nea, udia dolö fii odoa nefolalebe amoli sulubadelaea nabuäia, na ado mala säla ïaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, ëida laeono, ïe nafigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloia nafade sulubadela dibeä amila ne nea neahamu nelolahilä, selesaia mosöa hü Beaha Maadela Sigi Neebea ami ne sigi moholömelë. Ë ëi gauia adamolö amoda diamolöi diamïäia helësësa neawe. Amala hamomäiamelë.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ïe mosöa aligilo amolige, na ilima hawioila säila säla ïmalo. ²⁰ Elasadasa eda Golidi ami aligisisio. Amase, Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami digïla asimelë. ²¹ I bäu gisalea gögï mulo segeyo amoli made maala neebe amogi, ne neebea moholö, dihi idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. Yubulasaeage, Budeneseage, Ilinasaeage, Golodiaeage, Geleso sosogo sulubadelaeage di hawiosebego.

²² Dafidilo Geloï eda dië gesamibalä namiäia. Godeïe ugila negelo dilibalä diamolöi diamïäia hamesa neawe.
Hä amo.

Foloea Daidasama Dëdëla İ

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södüloie sege dibe amo sulubadelamadi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami digıla asi. Digıla awälahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla İ.

Foloea beba we dëdëla İ amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla İ.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamolea namolöi galeala helësëlahilä, memelamalola säla dëdëla İ.

2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla İ.

3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla İ.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södülogi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomälämelëla säla dëdëi

Foloea Daidasama beba dëdëla İ amo

¹ Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, ilia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amolia mala mogoi hamosa nefolamolömelë. ² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumulöie asigia sisiläfusa nefolalea. Godea wäfalä sälo made amead, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä imolömelëla säla negei. ³ Ea segeyo hi daiala negei amogi, ie ado mala hi ulufala olesio. Nilile damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema İasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla İasisago. Alia Godema asigi afädë negei amead, dida nie malöfalä gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilile damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiäia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södülogi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södülogi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoa ami dibe amo dia hamogisa maademäiaiege, amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiaiege. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di digıla asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage*, amase, ie malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo, ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialeamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe amead, udia dolöie siigi nafade made baaiamolö

* **1:6:** 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

dialea. Mala goweli hamloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloeeage, fodolofali habobaloeage, gagaomolöie gagaolo ödä edefade nulöeeage, amase, nudumolöie fodolofali abadigiloeeage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸ Amase, mala goweli hamloeada namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloeeage, asigi falagaseiage, hi e Godema odala iala mala mogoimu hamloeeage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloeeage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹ Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomalä. Ea ado mala dofä hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiage, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiage, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi segea ami wäfalä säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰ Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahlilä, udia dolöie asigi balalëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹ Ado neadigilo ilia muni gesami awäla, mala nafade dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, ilile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balalëlasilo nefolaleamelë. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia ili dofogamalo. ¹² Siiba Gilidi fii hili iligi bea sälo nelo afädëa sähalea,

Gilidi fii iliada

wäfalimu säloge,

nafadefali nafade sugua ilaba gadoi nafadege,

molö badoia nalahlilä, hamoi made hamolo, habobame nefolaleala säi. ¹³ Ado amoda dofä säimelë. Amai ameada, ilia Godeie ado malamu gaula mogosamu namiäia, dia ilima gelola nemomalo. ¹⁴ Amase, Yu fii ilile mäüie sibalo awalo amo made nabuäiage, ado dofä amo memalä gadoi hamolo amolia hamomalala säla negelo amo made nabala hamomäiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵ Godeie siigi nigime baai made neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma asigi afädë made negela, asigi halowei nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai, nafademu dialea. Amase, ilile helësëloge iso asigige helegela nafadesa maadei nefolaleamelë. ¹⁶ Iliä adoeamu, Nilia Gode dawa neala sälo. Gasoda, mala ilia hamosebe amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolö habobala, ilia mala mogoi dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolö amo uli neamelë.

2

Fädäi neebe amolima olelemalai amo

¹ Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofä säla negei dibe amo gadolamu udia dolöma säla olelesa namialo.

² Dia hä, dolö fädäi neebe amolima gomalä säla olelesa namialo. Iliä nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi namialolage, asigi afädë negei amo made digala gelola namialolage, odoabalä hedabola boba hahamosa

namialolage, amase, yoi diëgi, dofea, aso madela namialolage, säla iaha namialo.

³ Amo gadola wäla, udia fädäi sefolalebe amolimage, gomalä säla olelemalo. Baagido sämbiolage, gagaolo ödäea asigi made neala gagaomäiage, Godea hamei dibe amo gadola bëgëla hamosa samiäiage, ilia mala hedabi olelemolö galeamelëla säla imalo. ⁴ Amala hamolo amea, udia fädäi amolia udia gafodo gähe sefolalebe amolima olelemolöi dialea. Iliä ilile dolöge, malöge, boba hamomalola olelemolöi dialea. ⁵ Amase, ilia hilile asigi sigi aligilahilä, Godeie siigi nigime baai made namialolage olelemolöi dialea. Amase, ilile mosöge malöge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola olelemolöi dialea. Iliä amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeie ado nafade gabula made sämolömelë.

Dolö gafodo gähe neebe amolia hamomolö dialeala olelemalai amo

⁶ Amo gadola wäla, dolö gafodo gähe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolö dialeamelëla gelola säla imalo. ⁷ Dihä nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala hedabi hamosebego odoaea beala, bëgëla hamomäialahilä, olela hamomalola. Ado säla olelesaleada, ado odoa gegoala made säla, asigi gäwila nea, mogoi mu säla olelelo namialo. ⁸ Odoaea di baagido made sämäia, ado mogola sämolö dibe amo gadolamu säla iaha namialo. Amala hamoseda, dibalä ado nii nefolalebe amolia nili baagido sämolö fu made beala, hili ili hewamolömelë.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolö dialeala olelemalai amo

⁹ Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomalä säla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe amo hawa nea, säla obëgëla made, ili neala obeägilasila ilia säsebe amo sulubadela bëgëla hamola namolö dialeala säla olelemalo. ¹⁰ Amase, ilile sigi aligiloie nelebo muni dibe amogi fa made nimäia säla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda, ilile sigi aligiloa asigi fodoia gala elelaboi namiäia olemolö. Amala olemolö dialeala hamoi hamolasilo amolima säla olelemalo. Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala sulubadela bealahilä, nilile damula aulo Godeie mala hedabi amoda momadolasi gabula sämäia.

Yesu misiäia beaha nea, nilia Godea hamomalola säi dibe amo gadola bëgëla hamomolö amo

¹¹ Godea udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäia, ië ugila negelo amo ulufala olei. ¹² Godema habola baagi iäla nagadaia galu helësëla, domaloea gelola hamelo dibe amoli sulubadela hamomolö, ugila negelo neebe amea nilia fisisa maademäia olelelölölöl. Asigi sigi namolöge, mogola hamomolöge, Gode mi hamola namolöge, nagadaia neebewegi nea, ugila negelo neebe amea nilia amala hamosa namiäia olelelölölöl. ¹³ Nilia nagadaiawi amala hamosa nea, nilia asigia sisiläfülo amo misiäia beaha nefolaleamelë. Amoda nilile damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea ië yo hido elöi digala ulufadigimäia beaha nefolaleamelë. ¹⁴ Ea nili helësëla ië namolö fisi. Nilia nafade hamolo sulubadela dibe amila sigi obëgëmolöiege, hile udia dolömu namiäiage, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵ Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeie geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemoladigisa namialo. Udia dolöea di beala made golosomäia.

3

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

¹ Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla ïmalo. Iliä gamane sigi aligilo geloi neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala namiäiäage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiäage, säla ïmalo. Hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo daiäla namiäiäage säla ïmalo. ² Amase, afädë baagido sämabiölage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla ïmalo.

³ Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilima nobalahilä, nilia nihilimu habobaha nelo amomelë.

⁴ Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ie ugila negeloge, boba hamologe, nilima ulufala olela, ⁵ ea nili damula asi. Amoie mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ie bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nili nigime hëla, gähe neegela ägülas. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe ïala, ea nili damula asi. ⁶ Nilile damula aulo Yesu Gelesoie aulodaia nea, Godea gëla made, ie Gesami nilima nobalasila adugamäia nilima söga sali. ⁷ Amala hamoi amoie mida, Godea ie ugila negelasiloea nilima dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfüsa nea namolöi namolö amo beaha namolöie. ⁸ Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla ïaha namiäia hamesamelë. Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifali. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala hamomolö dialea. ⁹ Ado memalä amogi didiämolöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ëi säla sämolöge, gëgëmolöge, Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumolöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰ Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöie ado säsedä, äudäla hamogila säla ïmalo. Säla ïasebe amo made nabala auaula fofolësedä, baagi ïmalo. ¹¹ Dolö amo gadoida asigi halowei nea, hï asiala hamoi amea, e hümu mogei neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebee misialoi amo

¹² Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebee mosalamolömelë. Elegi afädë di neebee ami beselagalasedä, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. I bäu gisalea gögï mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë.

¹³ Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idiafa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴ Amase elöda, alile udia dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla ïmalo.

¹⁵ Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaea di hawiosebego. Udia dolöea Yesuie äigi nili boba hamosebe amolimage, nilia ili hawioila säila sämalö.

Godeie ugila negelo dili sulubadelama diamiäia hamesa neamelë.
Hä amo.

Age Yone Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelë. Eda Yesu bégëla aulo dolö giwilasi amogi. Hobeafali ëdëi sali hamosalea ea ado go dëdëla Geleso sosogo nefolalo amolima i. Dëdëla i amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolö odoa boba hamomalola säla dëdëi. Amase, ea elö sähalea, Wäfalä säsäla olelelo moholömelë. Hedabola beaha namialola säla dëdëi. Iliä sähalea, Godeie malöda dolö namolö misi mademelëla sämolömelëla Yonea beba gowe dëdëi. Ado Mala Hedabi Yone dëdëi amoge Yone eamu dëdëimelë.

Namolöi namolö Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilä, nilia dilima namolöi namolö Ado e misi amoie säla iahago. ² Namolö dofä ulufadigi amo bealahilä, nilia meli amo dilima säha. Namolöi namolö e siiba Eedobalä nelo ulufadigila misi amoie säla iahago. ³ Dilia nilibalä dila namiäia nilia meli nabi amole dilima säla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalä nilia dila neamelë. ⁴ Dilimage nilimage obeägilo nobamäia nilia dilima beba dëdëla iasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵ Ea ado säi amo nilia nabalalahilä, dilima säla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelë. ⁶ Nilia ebalä dila neala säha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wäfalä sälo nea, dofä sälo made gaula neamelë. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalä dila neage, ie malö Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hësage neamelë. ⁸ Nilia sähalea, Na nafade hamolo madela säsedä, nili nihili gadiabola säha, dofä sälo nilile isogi made neamelë. ⁹ Amai gaso, nilia nafade hamoi amo säla sisiaseda, Gode mogoi nea hëmolömelëla säi amo gadola hëmolömelë. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hësa maademolömelë. ¹⁰ Nilia sähalea, Na nafade hamoi madela säsedä, Gode eda wäfalä sälo neala säloge, ie adoge nilima mademelë.

2

Gelesoda nilile ugila negelo neebe

¹ Nïe malöla dilie, nafade made hamomäia na dilima beba gowe dëdëla iasisago. Gasoda, nili afädëa nafade afädë hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalä nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelë. ² Nilile nafade hamoi amo hëmäia ea hile namolö amo odala iala baagoi. Nililemu hëmäia made, udia dolö sulubadelaie nafade hamoi amo hëmäia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada ie mala bégëla hamosa neala säi

³ Amaimo, nilia ea säi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helësësamelë. ⁴ Afädëa ea säi amo gadola made hamosa nea sähalea, E dawadigila säsedä, eda wäfalä sälo nea, dofä sälo ema mademelë. ⁵ Afädëa ea säi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba

hamolo amo dofä fädäi neamelë. Nili ebalä dila neada gomalä helësedelä. ⁶ Afädëa ebalä dila neala säседа, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolöi galea. ⁷ Nie damelë obeägilola dilie, na dilima hamomalola säla negei amo dëdëla iasise amoda hädamade negei made, siiba negei.* Amoda mi gäwia amila dilo. Siiba negeila säi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dëdëla iasisebegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ie edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebee ami neala säседа, gasimi sagaia ami neamelë. ¹⁰ Afädëa ie edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebe ameada nelebo afädëa e digalasilolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ie edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie na dilima dëdëla iahago.

¹³ Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dëdëla iahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla iahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dëdëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë. ¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadoomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi neebe

¹⁸ Nie malöla dilie, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafdi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësedelä. ¹⁹ Iliä nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfali neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadela dofä sälo dawadigi nebege. ²¹ Dilia

* **2:7:** 2.7 Yone 13.34 gomalä säla dëdëla negei dialea. Yesuea sähalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola säla dëdëla negei dialea.

ado dofä amo dawadigi madela helësëla dödësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalì sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dödëla ìasisago. ²² Wäfalì sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ìlo amoda Gelesoie ado niimelë. ²³ Efegele baagi ìlo amobalä eedoda nea mademelë. Efegele asigi afädë negelo neebe amobaläda eedo neamelë.

Ado dofä Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴ Mi gäwïa amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali ìmolöla daiai amoda gowe. Namolöi namolö ìmolöla daiai. ²⁶ Iia dili dahila nimolö helësësa neebe amoie na dilima beba dödëla ìahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami ì amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalì made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nili Godeie malö neebe

²⁸ Amai gabugi, nïe malöla dilie, hï e ulufadigisolo amo gala ìe siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifalì neebe amo helësësebe amea gomalä helësëmalo. Sulubadela mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalo.

3

¹ Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nïe malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilida ìe malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Nïe damelë obeägïlola dilie, nili walio Godeie malölali neebe amo hobea nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfalì helësësebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësësamelë. ³ Ea nili hï e gadoi namolö gabula sulubadelaie asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hï e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaieada Godeie ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ìe ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöie e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëa nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nïe malöla dilie, afädëa dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafalì mugabe busaeada nafademu hamosa nelö. Amo gadola afädëa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malöea mugabe busaea hamoi amo hailadigimolöie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, ìe namolöie gägä negela hï e gadoi bedefai nea. E Godeie malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeie malö neebe amoge mugabe busaie malö neebe amoge nowëie walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malö made

nea. Amase, ñe edooma boba hamolo made neebe amoge Godeïe malö made neamelë.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla ñ nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hahamosa namialola säla ñ. ¹² Nafadelasilöie busaïe sosogo nelo Geinia ñe ëo baagomäia nufi. Nilï e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ñe ëoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nïe nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësësaleda, nilida baagomolö dibeä amila namolöi namolömadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëä boba made hamoseda, eda baagomolö dibeä ami nea. ¹⁵ Afädëä hile edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala ñ amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliäge nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala ñmolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ñe edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasësedä, Godeïe boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nïe malöla dilie, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeïe siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilida dofä säloïe sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoïe së molö dialeala iso asigigi säla ñaseda, ñe siigi asigi sigi namialo. Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Nïe damelë obeägilola dilie, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla ñaseda, ñe siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea ñmolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ñe malö Yesu Gelesoïe ëigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëä ea hamomalola säi amo gadola bëgëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ñe Gesami niligali ñ ameada nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalï sälo gesamile mogemolö

¹ Nïe damelë obeägilola dilie, wäfalï bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säsedä, sulubadelaäa dofä säsebelä helësëmbio. Ili Godemadila walebelela bimolöïe fedogola bimalo. ² Ilima Godeïe Gesami neebelela fädäla bimolö amoda gowe. Afädëä sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeïe Gesami nea. ³ Amaimo, afädëä sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeïe Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoïe ado niimadila miši dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nïe malöla dilie, dilida Godeïe malö nea. Wäfalï bea sälo neebe amoli nufuda salalahilä salolela baagila asi nebege. Mida, dilibalä dila neebe ameada nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea.

⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameada odoage boba hamomalola säi

⁷ Nïe damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Godemadila mulö amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoa neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoa boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfalä amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameada Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Nïe damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hahamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Nadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hahamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisolo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, së molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säse, eda wäfalä sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaie ie malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala

hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholö neebe amoda nowëa. Amoda gowea, Yesu e Godeie malö neala sälahilä asigi afädë negei neebe ameamu baagila moholöi nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso*. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea siia meli amo dofä säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Ie malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Ie malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa ie malöma dila neebe ameadä namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameadä namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeie malöie ëigi asigi afädë negei nefolalebela dilie, dilia namolöi namolö gaula nebego dawadigimäia, na dilima ado gowe dödëla iäsisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameadä nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabulö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edoea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameadä baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameadä ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameadä baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameadä baagolo made, nafade odoä amo gadoi dialea.

¹⁸ Nilia helësësaleada, afädë Godeie malö neebe ameadä nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasilöie busa neebe ameadä e diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasilöie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla

* **5:6:** 5.6 Giligi adogida ulufadigila dödëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoä neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

dilie, wāfali sālo gode neebe amo helēsēlahilā, gasi gala sigola namialo.
Hā amo.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dëdëi amoda ado holöbö obobala säi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolö dialeala säi. Amase elöda, wäfalī säsäla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihë namialola dëdëla i.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea udia Godea memelei* ie malölalima dëdëla iahago. Na dili dofä boba hamosa neamelë. Namu made, ado dofä dawadigi ili sulubadelaeage dili boba hamosa nea. ² Ado dofä nilile isogi dibe ameage amo nilibalä diamolöi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Nado Godeage, ie malö Yesu Gelesoeage dofä nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasëla, aealasiloea nilile isogi gelolasimolömelë.

⁴ Nadoea nilia hamomalola säi amo gadola die malö odoaea ado dofä amo bëgëla awähala säi amo nabalahlä, na edefademalä obeägimelë. ⁵ Amai gabugi, udiao, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola säla negei dëdëla iasise amoda gähe made, mi gäwia amila nilibalä dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalä. Ea hamomalola säla negei amo gadola bëgëla awäla hamolo. Ea hamomalola säla negei amoda gowe. Dilia mi gäwia amila nabi amo bëgëla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafiea Yesu Gelesoda dolö domalola digai madela säsäla sege elö elögi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoie ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoie bidi nimolö amo made neala dabadigiloea, idihë namialo. Bidi amo sulubadela nimolöie amala namialo. ⁹ Afädëa Gelesoea säla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobaläda Gode e nea made. Afädëa ea säla olelei amo hedabola gaula neebe amobaläda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afädëa dili neebea maala, Gelesoea säla olelei amo gadola made, elö gaula maaseda, e säla olela gausiala mosöa maala fimola sämabio. ¹¹ Afädëa e säla olela gausiaseda, ie nafade hamosa neebe amo ebalä dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafie säla imolö gaso, bebagi dëdëla iase amo dofea made. Ne dili neebea söfë mudulä. Maala nea dilile migali beala säla idulä, nili obeägisa maademolöie. ¹³ Dilile dialifi memelei* amoie malölali dilima ilia hawioila säsisago. Hä amo.

* **1:1:** 1.1 Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo. * **1:13:** 1.13 Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dēdēi amoda udia dolō Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ēi Gaiusama dēdēla ī. Dēdēla īahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoie nesegesamelēla sāla ī. Nesegealahilā sāhalea, Dolō afādē ēi Daiodeleffisia asiala hamosebe amoie hedabola siia bealahilā, sigola namialola sāla dēdēla ī.

¹ Neda ēdēi sali dafidiloea, nie damelē aeaifali Gaiusao, na di dofā boba hamosa nea dima dēdēla īasisago. ² Nie damelē aeaifalie, nelebo dia hamosa nebege hedabola hamosa namiāiage, di olola made hedabola namiāiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiāia helēsēamelē. ³ Dofā sāmōlmadi namolōi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofā sāmōlmadi namolōi neamelēla nedoo odoa maalahilā nema sāla ī amo nabalahlilā, na edefademalā obeāgimelē. ⁴ Afādēa sāhalea, Die malēsā dofā sāmōlmadi asi namolōi neala sāse nabalahlilā, na edefademalā obeāgisa aligilo. Na obeāgilo ameada obeāgilo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nie damelē aeaifalie, di asigi falagasei nea. Didoalali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola sāha. ⁶ Amolia udia dolō Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo sāla īmelē. Amala sāla ilo amoli nelebo gaula nawesa namolō awāsebe amo gadola afiasebea ami Godea helēsēse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuie ēigi awāhalea, Godema asigi afādē negei made nefolalo amolile nelebo afādē iligali imāiala made helēsēla, bahila asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoie nilia ilibalā dofā sāloie hamoi gedola hamomolōie dia ili ugila negemolō dialea.*

⁹ Na beba dēdēla udia dolō Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ī. Amala ī gasoda, Daiodeleffisia e busa namolōila helēsēlahilā, na ado sāi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilile ēi sāla udia dolō odoama ado nafadefali nafadege wāfali sāmōlōge sāha neebe amo ne dili neebea maalahilā, ea nafade hamolo amo dilia nabuāia na sāla ulufadigimolōmelē. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela sāla obeāgilo mademelē. Amala hamolo made nea, udia dolō odoaea dili maase amoma mosōa fimāia fu īmolō helēsēi neebe dilia udia dolō Godea wela ifosi odoabalā seēge ili segea doadigila mosāia eada nesiladigimolōmu helēsēlōmelē.

¹¹ Nie damelē aeaifalie, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolō hedabi hamosa neebe amolida Godeie malō nea. Nafade hamosa neebe amoliada e meli made nea.

¹² Udia dolō sulubadelaea Demediliasa eda gowe gadoi neala sāha aligilōmelē. Eada dofā sāmōlmadi nea ea dofā sāmōlō gauī neebe amo gadoi neala olelo nea. Nilīage e siia bealahilā, eda gowe gadoi neala sālōmelē. Dia nilia sāsebeweda mogola sāsebelā dawadigi.

* **1:8:** 1.5-8 Dolō amolia Gode mala sāla īia wage nawesa namolō asi.

¹³ Ado sämolö yafie gaulea gaso, dima bebagimu dädëla ïmolö habosebemelë. ¹⁴ Holöfalï nelolahilä, halïgïla odagi beaha nea sämolöie ne di neebee mudulä.

¹⁵ Aealo dima diamiäia hamesamelë. Damelë odoa amolia dima hawiosebegola säsisago. Alïle damelë di neebee neebe amoli hïdo hïdolama hawioila säila säla ïmalo. Hä amo.